

# Debreceni független Újság

politikai napilap

## Debrecen iparosaiért és kereskedőieért

Az őszi vásár, amely ma széles a kis Magyarországról hozta el az embereket, bátran tűzheti ki jelmondatul: Debrecen iparosai és kereskedőieért. Ebben a világban, amelyről ma nem kell mondanunk már azt sem, amit azelőtt mindig hozzátettünk: hogy rossz, rettenetes nehéz, hanem egyszerűen csak azt kell mondanunk, hogy ma, végre történt valami értük, akiket bátran lehet a ma elfelejtett embereinek nevezni. Mert igaz, hogy szállítják le egymásra a tisztviselő fizetését, igaz, hogy a buza ára mind lehetlenebbé teszi a gazda helyzetét, de helyettük legalább panaszkodnak, az ő problémáikon törnek a fejüket, míg a sok sirás és panasz között szinte nyomtalanul vész el a kereskedő és az iparos sóhajtása. Az a sóhajlás, amely kifakad esténként, a napi kassza látán, a keserves sóhaj, ami fogadja a boltbér, az adó és az egyéb esedékeségek idejét, ugye eloszlik a levegőben, mint a könnyű pára. Néha egy-egy percre meghallgatjuk őket a nyilvánosság szócsovéin keresztül, aztán ismét megyünk el a fájdalom mellett, mintha nem is ezen a bolygóján élne nek ennek a keserves világnak. Még csak parlamenti képviselőtük sincsen, mint pártnak, ami legjobban mutatja, hogy mily önfeláldozó és becsületos osztály ők. Az ő szavazataik ott vannak, mintha csak azt akarnák ezzel jelenteni, hogy szeretnének segíteni mindenkinek, akinek nincs, a maguk nyomorúságánál jobban érzi a köz bajait s azt a segítséget, amely őket kiemeli ebből a nagy önzetlen szegénységükből, az egész összesség helyzetének a megjavulásában látják.

És most végre történt értük valami, megrendeztük, ime a debreceni őszi vásárt, amelyen előállhatnak minden értékükkel, megmutathatják erejüket, képességüket. Azt az erőt és képességet láthatják itt ma, amely hajdan városokat s országokat tett gazdaggá, hajdan, amikor még becse volt az iparos kérges kezének, amikor a kérges kéz barázdáiban arany termelt s becse volt a kereskedő szorgalmának, fűrgé elméjének, amikor még a boldogabb időkben fűrgé egyéni vállalkozások ügyes hálójával a félvilágot szőtték be s bekapcsolták Debrecen a világgazdaság vérkeringésébe, a világgazdaság átmenő pontjává téve ezt a várost. Végre van valami alkalom, amikor elmondhatjuk nekik a szeretettünket s kérges te-

nyerüket, szorgalmas kezüket megszoríthatjuk, amikor megmondhatjuk nekik lelkes őszinteséggel, hogy nem felejtettük el őket, az eszünkben vannak még, hogy egy pillanatra, a reménység és a feltámadt életkedv pillanatára az ő jobb jövőjük reménységét is magunk elé villantathatjuk.

Komoly, gondolkozásra készítő pillanat ez, amikor meg kell kérdeznünk magunktól, hogy miért is kell elfelejtett, magára hagyatott, szinte elismerés nélkül dolgozó embernek lenni a debreceni iparosnak és kereskedőnek? Miért van az, hogy nem ismeri el a vidék a maga iparosságát olyan képzetnek, izléses, remek munkát produkálónak, mint amilyen? Miért van nagyobb bizalma a debreceni közönség egy részének más város kereskedőiben, mint a magáiban? Miért van az, hogy gyakran az árúnak körforgalmat kell csinálnia: fel kell mennie Pestre s onnan visszajönni, hogy megfelelőnek, divatosnak, jónak ismerje el a debreceni ember? És ezek folyományaképpen miért lesz a vásárlóképeség csökkenésével a vidéki iparos és kereskedő helyzete rosszabb, mint amennyire ezt a válság maga megindokolná?

Aligha próbálja bárki letagadni, hogy a helyzet méltatlan. Még ebben a mai világban is, amikor a gyáripártermékei egyre szorítják ki a kézimunkát, még ma is elismeri mindenki, hogy a kézműves által előállított árucikk föltötte áll a gép munkájának. A szó mag is ezt mondja. Kézműves. Az, ami keze alól kieri: mű. Életelen anyagában, vonalaiban, szerkezetében maradt valami az iparos lelkéből, Ember által előállított, egyéniségünkhöz simulóbb, tehát alkalmasabb, jobb, szebb, vagyis értékesebb.

És van-e valahol ipar ebben az országban, amely ebben a kitünő munkában, árucikkeinek megbízhatóságában, izlésességében felülmúlja a debreceni? A debreceni iparosok a megbízható és izléses munka tradícióját itt őrzik, ennek a városnak falai között, amely évszázadokon keresztül híres volt iparosairól. Vannak egész iparágak, amelyekben vezetett Debrecen s ezt a vezetőszerpét csak a legutóbbi ötven év alatt feláradt és Budapestre központosított gyáripár vette ki a kezei közül. Híres, nagy vállalkozások születtek meg debreceni iparosok összetartásából. A mai debreceni iparos nem csinál mást, mint elődeinek ragyogó példáit követi, az

ő nyomukban jár, az ő szellemükben dolgozik.

De a tradíció mellett a modern tudás, a mai izlés megértése az iparoság másik fő jellemvonása Debrecenben. Eppen, mint régen, a kézművesipar virágzása idején, ma is Párisból, az izlés nemzetközi irányítójából, Bécsből, Berlinből, Londonból veszik a tudást a debreceni iparosok ahhoz, hogy a modern izlés, sőt a legújabb divat követelményei szerint készítsék áruikat. Hány iparos van Debrecenben, aki időnkint ma is tanulmányutakat tesz, hány aki drága pénzen vett könyvekből, folyóiratokból szerzi meg a tájékozottságot ahhoz, hogy divatosat és modernet alkoss! Ha valaki egyszer bejárja a külföldet, meglepetve látja, hogy alig van olyan divat, amelyet a debreceni iparosok már a divat megszületésének másnapján ide ne hoztak volna.

Méltányos hát az, hogy a debreceni közönség bármely más város mögé tegye a saját városának iparosait?

És a debreceni kereskedő!

Hányszor halljuk manapság, hogy a debreceni közönség elutazik, Budapestre megy, hogy vásárolhasson. És amilyen gyakori, olyan érthetetlen a debreceni gazdasági életnek ez a rendszeres elszegényítése. Eppen elégszer hangsúlyoztuk ezeken a hasábon, hogy a debreceni közönség egészen biztosan jó árut, olcsó áron csak a debreceni kereskedőtől kaphat. — Nemcsak az áll, hogy a debreceni kereskedő kisebb költséggel árusítja ugyanazt az árut, nemcsak arról lehet bizonyos a debreceni vevő, hogy őt a debreceni üzletben jól szolgálják ki, — mert állandó vásárlónak megtartani vevőit minden kereskedő természetes kívánsága, — hanem bizonyos lehet arról is, hogy hozzá már a színejava kerül annak, amit a budapesti piac produkál. Csak a budapesti belváros üzletei olyan megbízhatóak, olyan jó árucikkeivel felszereltek, mint a debreceni kereskedelem, csak-hogy a debreceni kereskedő olcsóbb. Amin a vidéki közönség felmegy oda vásárolni, éppen úgy megy fel a debreceni kereskedő is. A nagykereskedésekben éppen úgy kiválogatja a legjobbat, a legmegfelelőbbet, a legelőnyösebb árut azzal a különbséggel, hogy a kereskedő jobban ismeri a forrásokat, tehát jobb árut hozhat le, mint a budapesti kereskedelem nagy mezején tájékozatlan vidéki közönség. Szoliditásban, olcsóságban nem

adhat előnyt a debreceni kereskedőnek egy város, tehát Budapest kereskedelme sem s a nála elköltött pénz ittmarad, Debrecen közgazdasági vérkeringésébe jut vissza és keringésével még egyszer megközelíti azt is, aki elköltötte, még egyszer lerakja nála is azt a hasznót, amelyet körforgásában természetesen termel.

Most, ezen az ünnepi vasárnapon kiállanak mind élénk a mi városunk elfelejtett emberei. Könnyű őket elfelejteni, mert dolgoz, munkás életük amugy is a csöndé, a békéé. Hangjuk mindig kevés volt a közélet megzavarására, de sokszor elég arra, hogy jobb irányba terelje a köz munkásságát. Ma sem panasszal, hangos követelő szóval vonják magukra a közfigyelmet. Csak munkáikat állítják ki, álmatlan éjszakák és munkában töltött napoknak azokat a terméseit, amelyeket nemes iparos és kereskedő tradíciók, finom, modern izlés tettek megbecsülendő értéké. Csupa dísz és csupa szépség, csupa ragyogás az, ami ennek a városnak nézőit fogadja. Olyan értékeket, a szorgalom és a tudás minden ékességével ragyogó olyan iparcikkeket lát a vásár látogatója, amelyek büszkévé teszik erre a városra. Mi arra kérjük, amikor végigmegy a kincsekkel tele kiállítási helyiségek mellett, gondoljon szeretettel a debreceni iparosra, kereskedőre, akinek munkája, vagy izlésének, üzleti szellemének eredménye fekszik majd előtte. Ma nem elfelejtett emberek ők, ma hatalmas felkiáltójelként ez a vásár hirdeti tudásukat és élni akarásukat, ez a vásár, amelyre büszke lehet Debrecen ősi városa, amelyért hálással kell megszoritnunk minden debreceni iparos és kereskedő kezét. Pár napra most Debrecenre fordították az iparos és kereskedők az ország közvéleményének szemét, de mi azt akarjuk: mindenkinek jobban a debreceni közönség lássa meg őket, lássa meg, milyen, komoly tényezői Debrecen életének, városiasságának s lássa meg a dísz, amelyet ők jelentenek Debrecen mellén. Lássuk meg végre őket és maradjunk meg ezután mellettük, mert csak közös együttmunkálkodásunkból támadhat újra fényre az ebben a városban is haladó élet. A köszönet szavával szorítva meg a debreceni iparos és kereskedő kezét, erre a munkára tegyünk fogadalmat.

THURY LEVENTE



### MAJDNEM OLYAN SZENT

a muzulmánok a bakbáé, mint a mecset. Egyik csészét a másik után issza, amellet pedig nyugodt és megelégedett. A III. pörköltkávakeverékünk zacskóján látható a mecset.

1/4 kg ára P 3.—

Ezenkívül tartunk finomabb, avagy olcsóbb fajtaikat is.

Meinl Gyula r. t.

### Istentiszteleti rend

Vasárnap, szeptember 3-án

A református templomokban. Nagytemplom délelőtt 10 óra: Kovács József, délután 5 óra: dr. Farkas Pál.

Kistemplom délelőtt 9 óra: Molnár Ferenc, 11 óra: Dancsházy Sándor, délután 5 óra: Nagy Sándor. Kossuth u. délelőtt 10 óra: dr. Farkas Pál, délután 5 óra: Lukács László. Árpád-tér délelőtt 10 óra: dr. Soós Béla, délután 3 óra: Márki Kálmán. Ispóty délelőtt 10 óra: Kolozsváry Kiss László, délután 5 óra: Kiss Ferenc. Homokkert délelőtt 10 óra: vitéz Szabó Endre, délután 3 óra: Kiss Antal th. Csapóker délelőtt 10 óra és délután 3 óra: Halász András. Kerekestelep délelőtt 10 óra: Kalas Ferenc, délután 3 óra: Orosz János th. Wolaffka-tételep délután 3 óra: Kalas Ferenc. Téglavető délután 3 óra: Benke Tibor. Egyek délután 3 óra: Sipos Imre. Sámsoni uti iskola délután 4 óra: Nagy Dezső th. Nyulás délelőtt 10 óra: prédikál és urvacserát oszt Tóth Sándor. Nyilastelep délután 3 óra: Papp Imre. Tégláskert délután 3 óra: Birinyi János.

A róm. kath. templomban. Egésznapos szentségimádás. Pünköst utáni XIII. vasárnap. Szentmisék a szokott rendben: reggel 6, 7, 8, 9, 11, háromnegyed tizenkettő és félegy órákor csendes szentmisék. Félizkor ünnepélyes nagymise, utána prédikál Kovács Sándor, a Katolikus Figyelő szerkesztője.

Délután 6 órákor szentségbetétel, szentbeszédet mond Szabó Imre káplán. — Augusztá-sanatóriumban 9 órákor szentmisét mond és prédikál Somogyi Ferenc káplán.

Az evangélikus templomban. (Miklós ucca 3. szám.) Vasárnap délelőtt 10 órákor és este 6 órákor istentisztelet. Prédikál Pass László lelkész. — Az evangélikus templomban most vasárnaptól kezdve minden vasárnap este 6 órai kezdettel újra lesznek esti istentiszteletek igehirdetéssel.

A gör. szert. róm. kath. templomban. Reggel 7 órákor reggeli istentisztelet, 8 órákor diákmise, 9 órákor katonamise, 10 órákor nagy szentmise. A szentbeszédet Papp Gyula szentszéki tanácsos tartja. Délután fél 4 órákor rózsafüzér ájtatosság. 4 órákor vécsernye, utána szentbeszéd és szentségimádás.

Az unitárius templomban. A Debrecen, Hatvan ucca 24. szám alatt levő unitárius templomban f. év szeptember hó 3-án, vasárnap délelőtt 10 órai kezdettel rendes vasárnapi istentiszteletet tartanak. Ezalkalommal imádkozik és prédikál dr. Csiky Gábor budapesti unitárius missziós lelkész. Istentisztelet után presbiteri gyűlés lesz.

## A kormánytól magárahagyatva Debrecen város csak 350,000 pengő inségmunkaalkalmat tud a télre biztosítani

Legalább 15,000 inséggel kell számolni — A kormány nem adhat pénzt az állam anyagi helyzete és a polgárság csökkent adófizetési képessége miatt

### Mi lesz az inségadóval?

Munkanélküliség. A toll és a tollat vezető kéz a fásultság fáradtságával áll meg. Amilyen fásultsággal és fáradtsággal álldogálnak a Piac uccán végig munkaerős és munkaváró férfiak ülnek otthon, a reménytelen várakozásban elfáradt asszonyok és gyermekek a külváros piszkos, rongyos lakásainak küszöbén, majdnem ruhátlanul, a nagy buzatermés, az olcsó buza idején egy falat kenyér nélkül. Elmúlt a tavasz, sajnos — úgy látszik — elmúlik már a nyár is. A néhány napig uralkodott hűvös idő valami dermesztő érzést fagyasztott bele a lelkekbe s észbe juttatta azoknak akiknek van okuk félni a téltől, hogy a ragyogó tavasz, a forró nyár nem tart tizenkét hónapig és hosszú téli hónapokon át a borzalmas hideg fog a rongyok lyukain át fájdalmasan belemetszeni a testükbe. És sem égen, sem földön egyetlen biztató jel nem kéklik az aggó szemekbe, hogy e télen jobb lesz, mint volt tavaly. Az évből már nyolc hónap mult el kere-

set, munkanélkül, anélkül, hogy a téli időkre az imában emlegetett mindennapi kenyérre való filléreket megszereshették volna azok, akik nyáron sem jutottak hozzá még csak ezinos buzából készült liszthez sem. És ezt tudja mindenki. Tudja már évek óta, szinte talán megszokássá vált ez a tudat, hogy vannak embertársaink, felnőttek és gyermekek, akik mint Barbusse halálraítélteji áttörhetetlen korlátok közé, a lehetetlenség és tehetetlenség acél korlátai közé szorítva menthetetlenül a nélkülözésre, éhezésre, fagyoskodásra, szenvedésre és a nyomoruság minden velejárójára vannak ítélve. A tudásnak ez az állandó sága hozza a megszokottságot és a megszokottság a közömbösséget, amelynek érzéketlenségét csak növeli az, „hogy mindenkinek meg van a maga baja”, ami először is az otthon való bajokat látatja meg mindenkivel és a saját bajoknak fájó érzése elnyomja az érzéseket, a szánalmat, az együttérzést a távolabb álló idege-

nek bajaival szemben. Azokat a kábeleket, amelyeken az érzések futnak a szívhez, annyira megterheli, elfoglalja a saját bajok keltette keserűségérzete, hogy azokon idegen, távoli személyekről való érzések nem futhatnak.

### A munkanélküliség nemcsak a nyomorgók nélkülözök baja

Azonban! A munkanélküliség és a velejáró inség nem egészen a más baja. A munkanélküliség és vele nagy néprétegek, tömegek szenvedése nemcsak a mások betegsége, amellyel szemben szabad, vagy lehet érzéketlennek lenni. A társadalom egysége folytán e társadalom egyetlen része sem lehet halálosan beteg anélkül, hogy e betegség kihatással ne legyen az egész testre. És ha az egyik rész elorvad, elpusztul, az egész lesz csonka és béna. A társadalmi rend egysége követeli tehát, hogy ne engedjük, hogy a

közömbösség szürkésege boruljon rá a munkanélküliség kérdésére, amely mégis kezd sálonos közigazgatási ügyvé válni,

amelynek rendes forumai alakulnak ki, előadója van, iktató, közbeeső számai és aktái. Ez a rendszeresítés azt jelenti, hogy a társadalom és a földi gondviselés megnyugszik abban, hogy van munkanélküliség, de van hivatala is, ahol a munkanélküliséget majd elintézik.

100%  
tökéletesség,  
100%  
megbízhatóság,  
100%  
ellenérték  
legjobb tulajdonságai  
az 1933/34 év

## rádió ujdonságainak.

BEMUTATJA:

### KATZ ANDOR

rádió- és villamosság  
vállalata

Piac ucca 60.

A kiállításon:

az ARANY BIKÁ  
DISZTEREMBEN  
BAL I. FÜLKE.

Igy igaz is. Hála Debrecen város vezetőségének.

az adott viszonyok között a munkanélküliség aktáját igyekeznék a legjobban elintézni.

Legalább a jó szándék meg van, hogy a munkanélküliséggel szemben a munkát állítsák oda segítségül. Hogy ez százszázaléki, sőt még ötven-százaléki sem sikerül, az sok körülmények adta okra vezethető vissza, amely körülmények közt, mint leg-súlyosabb tényező áll az anyagi eszközök hiánya és csak utolsó sorban a végrehajtás hiányossága. Ismételjük, ez a mai inségakció, ahogyan nem a munkanélküliség, hanem csak annak megdöbbentően szomorú következményei ellen folytatott kevés sikerű küz-ködést nevezik, a szokott tehetetlenségi recept szerint

csak a kór rut külső sebeit kendőzi, az okozatot igyekezik el-tüntetni,

persze sikertelenül, de az előidéző okot megszüntetni nem tudja, amint-hogy ez az akciónak nem is hivatása és arra tehetsége sincsen.

MEGINT CSAK INSÉGAKCIÓN  
ELÉGTELEN ESZKÖZKEL

Egy dolog bizonyos: a legtöbb munka, ami éppen a legtöbb munkás kéznek adna kezébe dolgot és kenyeret, nem műhely munka, bár sok szá-is szorosan összefügg a szabadtéri munkaalkalom. Még a műhelymunka is szorosan összefügg a szabdtéri

NAPONTA INDULÓ MAV. HAZ-HAZ FORGALOM

Ne felejtse el Budapestről rendelt áruinál előírni, hogy a

„SIN”-nek

adandó át továbbítás végett.

Debreceni képviselőt:

DEBRECENI ANGOL-MAGYAR SZALLITMANYOZÁSI  
Részvénytársaság. • Telefon: 20-37.

**CSEPEL**



**KÖLCSÖNZÉSE**  
heti 3 pengőért

**RÁDIÓ • CSILLÁR**

legolcsóbban



**SOLTÉSZ**  
Kálvin-tér 2.

A kiállításon:  
Kollégium ud.

munkával. Időjárási viszonyaink mellett ma már

alig van két hónap arra, hogy dolgozni lehessen.

E két hónap alatt pedig tíz hónapra való megélést biztosítani lehetetlen. De még az éhezés is jobb lenne, ha a földművelő lehetőség villanna ki a jövőre. Sajnos, meg kell maradnunk az inségakció, a megszégyenítő, elégtelen inségakció mellett, amely a pénz elzárkózottsága miatt csak a legnagyobb nehézségekkel, az amugy is a megélhetésért élet halálharcot verkedő, a még ki nem mult polgárság viszonyu megterhelésével és szegényes,

békei idők nyugalmas életébe való jótékony kezeléssel tudja kihuzni a telet,

hogyan egy újabb dologtalan tavaszba segítse bele a munkátlanul éhező nyomorgó tömeget az eperfákra és eperfák alá.

**MI LESZ DEBRECENBEN?**

Hát mit tehet Debrecen is? Folytatja a tavaly megkezdett rendszert, amely legalább az a látszatot igyekszik adni a dolognak, hogy nem koldusalamizsnát ad, hanem munkát. Hogy a pénzt erre honnan szerzi meg a nemes város, ez e pillanatban még oedipusi találmányosságát kívánó talány.

A kormány már kijelentette, hogy a maga pénzárának és polgárok rossz helyzetének, lecsökkent adófizetési képességének tekintetbe vételével pénz nem adhat.

Valószínű, hogy ismét inségadót engedélyez ugyanama lecsökkentett adófizetési képességű polgárok terhére, akikre előzően hivatkozni méltóztott. Tehát lesz inségadó. Igaz, hogy még a tavalyiból is áll még fenn hátralék, de hát Istenem, májdn itt is marad, az ideiből hátralék. Fő a forma. Így pedig formailag meg lesz a fedezet. Tavaly közel 5000 ember részére kellett munkaalkalomról gondoskodni. Az idén bizonyosan ugyanannyiról ami azt jelenti, hogy

ismét 15,000 száj vár egy-egy falat kenyert, nem is szólva arról, hogy ezek a rongyosok, akiknek sorában leg'őbb a gyermek,

a várható hideg tében meleget is akarnak.

A város két ügyosztálya megkezdte a 350.000 pengő értékű munkalkalmat tudott összeszedni. Tegyük föl, hogy ez mind munkás kézbe került volna, az egyéb kiadásokra is kell, esik, hogy munkásra, csak hat téli hónapot számítva havi 11 pengő 50 fillér, egy-egy falat kenyert váró szájtól 4 pengő.

Négy pengő 30 napra.  
De legalább — amint az előbb mondtuk már — e napi 13 fillér mögött ott lenne a reménység, hogy ám jön az új tavasz az igazi tavasz, amely a verőfényt, a munka verőfényt hozza. Az a verőfény, amely behatol a pánccsaszkevények hasába is és fölmelegíti az ott gubbaszkodó, terpeszkedő tőkét és kicsalja a szabad levegőre. Mert ha ez a tavasz verőfény nem tud oda behatolni, akkor — mondja XI. Pius — „a munkásokat a nyomorba és erkölcsi veszedelembé dönti, egész országok jólétét tönkreteszi és veszélyezteti az egész világ rendjét, nyugalmit és békéjét”.

Milyen munkák vannak  
inségakció 172,000  
napos  
programjában

Dr. V á s á r polgármester megszaktva magát az inségakció ügyének előkészítése érdekében értekezletre hívta a városi ügyosztályok vezetőit, polgármester kifejtette, hogy a kormány még semmi instrukciót nem adott a téli inségakció lebonyolítására, szükségesség az előkészítő munkák megkezdése. A végrehajtásban a kormány részéről kell megtartani, sőt ha a munkanélküliség kérdését centralizálni a végrehajtás akkor is a helyi hatóságok dolga lenne. A Debrecenben a kormány rendszer megfelelőnek látszik és ezért e rendszer alapján kell az inségakciót is tovább inni. Az akció megkezdése kell kap-

*A nyerő szám:*  
**7331**



Ez a szám a 3+1 lámpás, dinamikus hangszóróval egybeépített, 3 hangolókörs, Band-Pass Európa vonóknak. Ezzel a készülékkel Ön és családja sokat nyerhet szórakozás és kultúra terén.

*Orion-rádió*

Gyártja: Orion Izzólámpagyár

csatlakozni az adóhivatalnak, amelynek rendelkezésére állanak az adatok és a szükséges apparátus. A pénzügyi osztálynak gondoskodnia kell majd a fedzetről, az egyes ügyosztályoknak pedig a munkaalkalmak megteremtéséről. Dr. Csűrös Ferenc az inségakció ügyének előadója bejelentette, hogy a belügyminiszteriumtól már érkezett egy rendelet, amely

a tavalyi rendszer alapján óhajtja a városok által az inségakciót elvégeztetni.

A rendelet hivatkozik arra, hogy a jó termés a városokban is éreztetni

**GAZDÁR FIGYELMÉBE!**

**ÁRJEGYZÉK KIVONAT:**

1 kg kátrány . . . . P -26	1 kg bőrszir 1 kg-os dobozokban . . . . . 130	1 kg kreolin . . . . . -78
1 „ carbolineum . . . . -36	1 „ szerszámolaj fekete -60	1 kg formaldehyd . . . . 192
1 „ halzsir . . . . . -82	1 „ takarmánymész porított . . . . . -08	1 kg vaslakk . . . . . -98
1 „ gépolaj vékony . . . -52	1 „ takarmánymész darabos . . . . . -10	1 drb 1/2 kg-os legfinomabb Izsák terpentin szappan . . . . . 052
1 „ gépolaj vastag . . . -88	1 „ rézgálic (kékű) . . . -58	1 drb 1/4 kg-os legfinomabb Izsák terpentin szappan . . . . . 026
1 „ motorolaj . . . . . 128	<b>Vetőmagcsávázó szerek:</b>	1 kg zománclakk közép minőség . . . . . 2-
1 „ traktorolaj . . . . . 116	„Arsópác”, — „Porzol”, — „Tillantin” szárazpácok 1 kg. . . . . P 380	1 tekercs 10 m. fedéllemezzel 200-as . . . . . 450
1 „ hengerolaj . . . . . -88	1 „ „Higosan” nedvespác . . . . . 940	1 liter petroleum . . . . . -30
1 „ gépszir nehezek mentes . . . . . -82		
1 kg kocsikenőcs sárga vagy kék uszó . . . . -50		

**Az összes növényvédelmi szerek kaphatók!**

**IZSÁK JÓZSEF R.T.**

vegyészeti gyár

Magyarország legnagyobb festékkereskedelmi vállalata

Központja: Budapest, V., Pozsonyi u. 31.

8.sz. fiók Debrecen: Csapó u. 17. Telefon 26-55.



fogja jó hatását, aminek ellenére azonban az akcióra mégis szükség lesz. Figyelmeztet a rendelet arra, hogy az inségakció ismételt az accord bérrendszer alapján történjék és napszámot csak a törődött, gyengébb munkások kapjanak. A rendelet — amint a Független Ujság azt annakidején megírta már — utal arra, hogy tekintettel az adófizető csökkenő fizetési képességére és az állampénztár nehéz helyzetére, még a tavalyi támogatást sem tudja megadni és ezért

a törvényhatóság fokozottabb mértékben, mint tavaly, gondoskodik a szükséges fedezet előteremtéséről.

**Közbeszólás:** Ugylátszik, hogy az adófizetők fizetési képessége az állammal szemben csökkent, de a törvényhatósággal szemben emelkedett.

Dr. Csűrös Ferenc tanácsnok elmondta ezután, hogy tavaly előirányoztak inségadóban 318.000 pengőt, amiből 50.000 pengőt le kellett írni, 232.000 pengő befolyt, úgyhogy hátralékban van még mindig 20.000 pengő. A kiadás volt 368.00 pengő. Bejelentette, hogy a műszaki ügyosztály, a városi kertészet és a gazdasági hivatal már beterjesztette a végrehajtandó munkák jegyzékét. E szerint a műszaki ügyosztály 173.186 pengő értékben a következő munkák végrehajtását javasolja az inségakció keretében: A Kacs Kovács telep feltöltésének folytatása, a repülőtér rendezésének folytatása, a Monostorpályi és Schweiningen uccák között levő személtelép betömése, a nagyverdei csőszháztól a fürdő bejáratáig terjedő utvonat burkolása, a Rigó ucca és környéke, a Szabó Kálmán ucca folytatásának rendezése, a kertségi utcák földmunkái, a Balogh, Kanális uccák rendezése, a belsőségi földes uccák planirozása, a Hadházi Kassa-ut közti ut feltöltése, a Téglavető vizállásos részeinek feltöltése és árkolása. A kertészet által beterjesztett terv szerint elvégzendő lene a viztorony környékének, a stadion és lövölde környékének, a Wesselényi térnek a Dohánybeváltó előtt levő térnek kertészeti rendezése, a 49. Nagy Sándor honvédelemk körül szükséges földmunkák és fásítás elvégzése, a teniszpályák alpmunkálatai, a repülőtér fásítása és gyepesítése, 20.000 sorfa kiültetése. Mindezek a munkák 32.740 pengőt igényelnek. Ezekon kívül a törvényhatósági utak javítására és készítésére 137.823 pengő értékű munkát lehet előirányozni, köztörzsre pedig 3520 pengő értékű munkát. Ezekkel kapcsolatban felmerült a hortobágyi csárdának újépítése és környékének rendezése, valamint a Kossuth ucca parkirozásának kérdése. Az eredetileg beterjesztett javaslat

## A „Takarékosság” Kereskedelmi R. T.

üdvözli a „Tiszántuli Ipari Vásár“-ra érkező vásárlóközönséget.

Örömmel várja kötelekékbe tartozó 42 cég „NAGYARÚHAZ“-szerű vásárján

az „Arany Bika szálló” hatalmas termeiben.

értelmében 351.669 értékű munka állana az inségakciórendelkezésére, ami 172.000 munkanapot jelentene.

Az inségmunkatervezet keretében illeszkedik bele a gazdasági hivatal tervezete is, amely szerint a szennyvízszűrő telpnél új ülepesztő medencét létesítenének, ami egyébként mindössze csak 3500 pengő értékű munkát jelent. Ugyancsak a gazdasági hivatal javaslata a téli inségmunkánál számításba veendő az erdei fakitermelés, ahol 640 embert lehet foglalkoztatni a tuskózással együtt 28.000 pengő kereshetnek. Ez összeg természetesen nem esik az inségakcióterhére, mert az beleszámít a fakitermelés összes költségeibe. A fakitermelés kapcsolatban egyébként az a terv, hogy ide már jó leve az arra legalkalmasabbnak látszó inségmunkásoknak be azzal, hogy amennyiben munká-

kát nem fogadnák el, úgy más munkára őket nem alkalmazzák.

A nagyvonalakban előterjesztett javaslat-tervezetek ma már az inségmunka keretének tekinthetők. A polgármesterrel a kormány leiratásával megfigyelmeztet arra, hogy maga a kormány támogatást még a tavalyi mértékben sem nyújthat, abban a bizonyos feltételre, hogy az idén is inségadóval kell járnia, utasította az adóügyi osztály vezetőjét, készítsen gyorsan olyan kivetési tervezetet, hogy a tavalyi kulccsal milyen inségadóra lehet számítani. Dr. Balla Bertalan ügyi tanácsnok azonnal kijelentette, hogy a várható összeg jelentősen kevesebb lesz, mint a tavalyi.

Igy fest az inségakció képe, amely, mint hü masolat fedi azt a képet, amelyet mi látnunk elől.

(pd.)

Sohányan olvasnak  
CIPŐT

nem orv

**NEUMANN MIKSA**  
cipő üzletét áthelyezi

Költözködés miatt olcsó árusítás! Ragadja meg az alkalmat!  
Takarékossági könyvecskére is.

## Az ipari vásárnak valóságos eseménye lesz az országos híri Bóde Gyula hentesáru gyártmányainak kiállítása

A messze földön híres Bóde Gyula cég, amely a magyar hentesiparnak valóságos büszkesége, természetesen résztvesz méltó keretek között a Tiszántuli Ipari Vásáron. A Kollégium udvarán egyik legszebb és leghatalmasabb pavillont Bóde Gyula építette, aki Magyarország első ezüstkoszorús hentesmestere és most újból bizonyosságot akar tenni arról, hogy csemege hentesáruinak valóban nincs párja. A Kollégium udvarán levő pavillonban az inycsiklandozóan gusztos és utólrhetetlenül izletes hentesáruknak egész garmadája lesz felhalmozva. Kétségtelen, hogy nemcsak rengeteg bálujója,

hanem rengeteg fogyasztója is akad majd a pompás Bóde-árunak, melyeket a helyszínen felállított büffében is meg lehet izlelni, de a helybeliek és különösen a vidékiek visznek majd haza is ebből az igazi debreceni specialitásból egy-egy csomagot.

Meg kell még jegyeznünk, hogy a cég Csapó uccai üzlete bravurosan elrendezett kirakatával résztvesz a kirakatversenyen is.

Értesülésünk szerint Bóde Gyula Kossuth uccai és Csapó uccai üzletei ma, vasárnap reggeltől estig nyitva lesznek.

(—s.—s.)

**NIRBOGDÁNYI PETRÓLEUMGYÁR R.T.**

Központ: Budapest, V. Gróf Tisza István u. 22. Gyár: Nyirbogdány (Szabolcs m.)

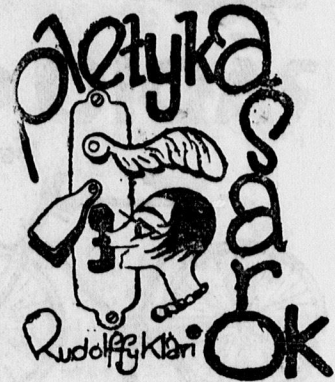
Tiszántuli kirendeltség:

Debrecen, Piac u. 64. Telefon: 12-68.

Déli sor 4. szám. Telefon: 12-90.

Állandóan raktáron tart: Adózott és adómentes petróleum, benzín, gázolaj, gép- és hengerolajok, kocsikenőcs, gépszir, valamint amerikai autó, és speciális olajokat.

— Dugulás és arányeres bántalmak, gyomor- és bélzavarok, máj- és lépduzzadás, hát- és derékfájás ellen a természetadta „Ferenc József” keserűviz naponként többször bevéve, hathatós segítséget nyújt. Tudományos megfigyelések beigazolták, hogy a Ferenc József viz alhasi megbetegedések eseteiben gyorsan és mindig enyhén hat.



Drága Fincikém. Nálunknál korosabbaknak mondott, a tapasztaltabbaknak hitt embertársaink, már ikszpluszegyszer konstatálták a jó öreg romantika halálát. Persze némi melankóliával. Ugy elpárentálták, hogy emlegetése csodával határos. Fejlesztés terhe alatt tilos. Férfikörökben pláne! Hogy magyarázod hát meg Finci, hogy az a jöltömött fiatalember még mindig viseli a fejét? Még pedig elég magasan! Hölgyismerősei szerint az egész fej csak látszat, mert szive után, ez a nemes metszésű darab is veszendőbe ment.

Rehabilitáljunk! Gazrágalommal ez egy sárga irigység szülte antiromantikus propaganda női duruzs! Nesze az eset és itéljl! A jó profilu fiatalember életében, mint mindenkiében (hölgyeim uraim meg se kíséreljük letagadni) szerepelt egy igen csinos valaki. Főszerepelt. Ez a sztár egy szép napon itthagyt bennünket. Mondjuk elment egy másik nagy, nagy városba. Talán déli irányban. Csak a Tisza mellett tessék! El sem lehet tévedni. A vélast mi, úgy, ahogy kihevertük. A fiatalember nem! Busult egy darabig, de nem hevert! Koholt, Terveket. Csak terveket halmozott, mert ő is azon balgák közül való volt, akinek mécsesből az olaj, autójából a benzin, zsebéből pedig a pénz állandóan hiányzott. De nem esett kétségbe. Jóakarói szerint megőrült. Finci, tudod mit csinált ez a mártír? Meglátogatta az eltávozott szívközépelt! Ott mesze a tiszaparti városban! És tudod, hogy? Ma, húsze századik századunkban? Fogózz meg! Ez az égő férfifáklya ezt a bivápusztító utat biciklin tette meg. Rendes csúszertü biciklin! Hogy hány nap alatt döntött országúti rekordot, ezt nem közölték velünk a verebek. Azt azonban biztosan tudjuk, hogy a szívkirályi küszöbét átlépve, a felkinált helyet nem fogadta el. „Eleget ültem” indokolta. Neki legyen mondva. Ahogy mi ismerjük, hazafelé is ilyen luxusutazást követ el. Mentők! Mentők! Finci! Ez csak nem romantika?!

Na a nők sem hagyják magukat! Legálább a kitarásban nem. Elő példája ennek az a régi keleti örökara, aki a hivatalos órák lezajlását mindenkinél jobban várja. Mint szemtanuk lódtják, héjjaként kapja karmaiba, pardon karjaiba, az áldozati bárányt. De milyen bárányt! Nem méltányol sem szelid ellánállást, sem vad vágyat az ebéd után! Végig-reprezentál a halálraíttelttel vagy huszori! Csak a főútvonalakon. Istennél a kegyelem!

Válás? Ha nagyon akarod az is van. Nem is egy. A serdülőt bizony csak felsikerrrel játszó öregur nem fog meghara-

Óriás  
a vás  
SZEN  
OLA

3 ig.  
Ar

„N  
CSI

Piac

gudni, ha e  
feltétlenül  
fogva is. N  
A felsége.  
láta és len  
ment. Nem  
Egyedül...  
val. A f  
meséli, ho  
csinált. En  
Talán a v  
Azzal a  
pár hete  
szerlem bi  
végte ér.  
feleség vo  
recept szer  
deményezi  
férj, nem  
gyázz Fin  
gódó bará

nag  
a H

és a n. é.  
arra, hog  
kákon ki  
és 1 pá  
lőszerszá  
tandó Ip  
kérem a  
sok más  
olcsóbb  
Géza szí  
szeti ciki

HELYB  
AZ EGY

A ma,  
pavillont  
A kiállít  
mennél s  
látványo  
vonják  
Örömm  
akik büs  
nak az  
pavillon  
mükö-é  
gyártja  
menő fa  
cementk  
sirtüvek  
sokféle

A Lu  
gyártmá  
ismertel  
ből kés  
kiváló i

**Óriási engedmény**  
a vásár tartama alatt.  
**SZENZÁCIÓS KIRAKAT**  
**OLCSÓ ÁPAKKAL.**

**3 ig. csillár P 8.50**  
Árjegyzék ingyen!  
Részletre is!

**„METEOR“**  
**CSILLÁRGYÁR**

**Piac u. 9. Bika mellett**

**Ma vasárnap is tilos pálinkát kimérni**

Értesítem a város lakosságát, hogy a m. kir. kereskedelemügyi miniszter 53675/933. IX. d. sz. rendeletével megengedte, hogy a folyó évi szeptember hó 3. napján, a Tiszántúli Ipari Vásár alkalmával Debrecen sz. kir. város területén mindennemű kereskedelmi és ipari árusítás a vásár nyitvatartásának ideje alatt végezhető legyen.

Ez a rendelkezés nem érinti az égett szeszes italok munkaszüneti napokon való forgalomba hozatalát korlátozó rendelkezéseket, azaz azokat a szeptember hó 3-ára eső vasárnapon is alkalmazni kell és a kizárólagos pálinka méréseket ezen a vasárnapon is zárva kell tartani.

Debrecen, 1933 szeptember 2.

Polgármester.

**50 FILLÉRERT**  
**KÉT NAPILAPBAN**  
közöljük 10 szavas

**APRÓHIRDETÉSE**  
hétköznapi, vasárnap 70 fillérért.  
**KÉT NAPILAP**

sokezer olvasója olvassa nálunk feladott apróhirdetését napon-ta, ennél fogva

a nálunk feladott apróhirdetés biztos eredményt hoz.

Debreceni Független Ujság

**ATA**

ragyogó fényesre varázsolja lakásodat

**Felakasztotta magát a temetőben az öreg napszámos,**

mert csak két fillér s egy pénységi bizonyítvány, minden vagyona és a házigazdája 3 pengő lakbérhátréért ki akarta lakoltatni

Szombaton reggel a Hatvan állapították, hogy a fényes önkosságot követett el. A zseb-levő irataiból sikerült kideríteni személyazonosságát is. Az öngyilkos Vargha József 73 éves napszámos a Budai Ézsás uca 41. számú lakott

AZ „UNIO“ KÖZPONTI HITELIRODA (Püspöki)

**HIRDETNEVE.**

Az „UNIO“ Központi Hiteliroda tisztelettel közli, hogy

**az ipari vásáron - a Kollégium udvarán**  
árúító cégei az „UNIO“ vásárlási könyvecskére hitelben, minden készpénzfizetés nélkül

**a vásár területén is kiszolgálnak!**  
**Üzlethelyiségeikben**

pedig összes cégeink, tehát a vásárban részt nem vevők is, a vásár ideje (szeptember 3—8.) alatt

**3% kedvezményt**

adnak minden „UNIO“ vevőnek.

Vásárlási könyvecskék igénylése: A hitelirodában, Püspöki palota, II. kapu 26. sz., — a Vásáron: Werner Sándor, Merinó posztókeres r. t. és Frank Imre cégnél. — Gyors elintézés!

**Az „UNIO“ keretébe tartozó cégek:**

- Adler Miklós: cipő
- Berger Zsigmond: üveg
- Frank Imre: uridivat
- Glück Sándor: cipő
- Jósa és Jóna utóda Somogyi Ferenc: drogueria
- Kolozsváry Gyula: fodrász
- Párisi Női Divatház: női ruha
- Szipál M. Károly: fényképész
- „Anny“ Kalapház: női kalap
- Csokonai könyvkeres.: könyv
- Feldheim Sámuel: szabó
- Hay Károly és Fia: tüzifá
- Kovács Gyula: vasáru
- Merinó posztókeres r. t.: szövet
- Sándor Ármin: ékszerész
- Tolnai Jenő: cipő
- Bartos Géza: férfiruha
- Dávid Salamon: rőfös
- Horovitz Gyula: rőfös
- Kerékgyártó László: kézimunka
- Moskovits József: kötöttáru
- Soltész László: rádió
- Werner Sándor: uridivat.

gudni, ha először öt tízzük vilánylre. Ez feltétlenül megilleti. Már csak koránál fogva is. Neki szintén nő volt a végzete. A felesége. Aki megmérte, könnyűnek találta és lemondott róla. A feleség jobbra ment. Nem egyedül. A férj balra ment. Egyedül... Csak egy dolgot vitt magával. A felesége naplóját. Fűnek-fának meséli, hogy ilyen jó cserét soha nem csinált. Ennek legalább hasznát veszi. Talán a válóper keretében.

Azzal a két kiskorúval is baj van, akik pár hete esküdöztek csak meg, a nagy szerlem bizonyosságul. Minden izé egyszer végte ér. Itt is ez történt. A párhetes feleség volt a bátrabb. Hazament. Bevált recept szerint a mamához. A választ ő kezdeményezi, azon az alapon, hogy a fiatal férj, nem is olyan — fiatal. Hajjaj. Vigyázz Finci vigyázz, sokszor csókol aggodó barátódd:

Pletykássy Klarissz.

**MA**  
**nagy táncestély**  
**a Hungáriában**

**A GAZDAK**

és a n. é. közönség b. figyelmét felhívom arra, hogy népművészeti és sport munkákon kívül 1 pár diszkoszilószerszámot és 1 pár eredeti magyar csipkés igás löszerszámot a Kollégium udvarán tartandó Ipari Vásáron bemutatom, amire kérem a szíves megjelenésüket, ahol még sok más közszükségleti cikket a legolcsóbb árban beszerezheti Tóthfalussy Géza szíjgyártó m. sportáru és népművészeti cikkek készítője.

**HELYBELI CÉG ÁLLITOTTA KI AZ EGYIK LEGSZÉBB PAVILLONT**

A ma, vasárnap megnyíló vásáron szép pavillont fog találni a vásár látogatója. A kiállítók vetélkedtek egymással, hogy mennél szebb, mennél érdekesebb, mennél látványosabb pavillont készítsenek és így vonják magukra a közönség figyelmét. Örömmel fogják megállapítani azok, akik büszkének Debrecenre, ennek a városnak az iparára, hogy az egyik legszebb pavillonnal a Lukács Vilmos és Testvére műkő- és cementgyára szerepel. Ez a cég gyártja ma már közszükségletszámba menő fal- és padlóburkoló mozaik és cementlapokat, ocsó, tetszetős és tartós sírköveket, kerti díszítéseket, valamint sokféle építő anyagot.

A Lukács Vilmos és Testvére cég gyártmányai messze földön ismertek, elismertek arról, hogy a legjobb anyagokból készülnek. Mozaik és cementlapjaik kiváló izlésről tesznek tanúságot.

feleségével együtt. A zsebében még egy kétfillérest találtak és egy szegénységi bizonyítványt, valamint bucsulevelet is irt Vargha József. Bucsulevelet hozzártatózóhoz intézte és közölte, hogy megunta már az életet, nem tudja elviselni a gondokat, inkább a halálba megy.

A rendőrségi vizsgálatban ezután meglepő fordulat állott be. Kiderült ugyanis, hogy Vargha József pénteken délelőtt megjelent a rendőrségen és feljelentést tett házigazdája ellen, aki állítólag megöléssel fényegtetta meg, ha ki nem fizeti hárompengős lakbértartozását. Ennek az állításának igazolására tanukat is nevezett meg.

A vizsgálat szerint Vargha József a szombatra virradó éjszaka követte el az öngyilkosságot és órákon keresztül függött holtan a fán, amíg a temetőcsész ráakadt. Az öngyilkosság ügyében a rendőrség folytatja a nyomozást, annak a felderítésére, hogy milyen okok készítették Vargha Józsefet végzetes tettének elkövetésére.

**ŐSZI**  
**KALAPOK**  
szenzációs kivitelben  
**KELLER** URI DIVAT

**DONGÓK**

Papot választottunk,  
Papp lett választottunk,  
de néhány zajongó  
a békét nem állja  
s váltig apellálja:  
csak azért is dongó!

Papunk lett Papp Imre,  
de eddig csak szinre,  
mert a pár zajongó  
kötekedve lecsap:  
papnak Papp — mégse pap,  
csak azért is a dongó!

Csak csinálják tovább,  
de most lát majd csodát  
az a pár zajongó.  
Most már mi kiáltjuk:  
kimondtuk, megálljuk,  
csak azért is dongó!

LAPUNKAT PARTOLJA, HA A „FÜGGETLEN UJSÁG“-BAN HIRDETŐ CÉGEKNÉL SZERZ BE SZUKSÉGLETEIT.

## A Vásár Debrecenbe érkező vendégeihez!

Irta: Dr. Radó Rezső kamarai főtthár, m. kir. kormányfőtanácsos, a rendező-bizottság elnöke.

Minden tulzás nélkül azt lehet mondani, hogy Debrecen, ez az ősi magyar város századokon át a magyar ipari és kereskedelmi életnek igen jelentős tényezője volt. A debreceni nagyvásárok mindig országos jelentőségű események voltak, amelyeken nemcsak a régi Nagymagyarország, hanem távol külföldi államok iparosai, kereskedői és vásárlói jelentek meg. A debreceni nagyvásár az ipari és kereskedelmi élet messzeágazó területén szinte fogalom volt. A debreceniek büszkéik lehettek vásáraikra, amelyeken mérhetetlen árutömeg várta a vásárlókat, akik a multban nem kímélték időt, fáradságot, hatalmas tömegekben jöttek a debreceni nagyvásárra és volt szívük, de még képességük is, megnyitni az erszényt és vásárolni.

Debrecen tehát nem lehet kezdőnek tekinteni a vásárrendezés terén, mert mint tudjuk, nagy multja van ezen a téren. És ha mégis, nem tudjuk magunkat teljesen kivonni az elfogódottság hatása alól, ennek az az oka, hogy egyrészt a mostani vásár rendszere és rendeltetése különbözik a mult idők vásáraitól, másrészt, hogy éppen ma a multtal szemben szokszorosan nagyobb jelentőséggel bír a fogyasztóközönség vásárlási képessége és kedve, amely az utóbbi években a gazdasági bajok miatt nagyon megcsappant.

Mi volt a régi vásárok rendeltetése? Bemutatni azt, hogy mi mindent lehet Debrecenben beszerezni az ilyen, évenként párszor ismétlődő nagy vásárokon. A mostani bemutatóvásár rendeltetése pedig megmutatni azt, hogy mi mindent lehet ma beszerezni Debrecenben *állandóan, az esztendő minden napján*. Csak el kell menni a debreceni iparos műhelyébe, vagy a debreceni kereskedő üzletébe.

Én hiszva hiszem és annak, aki az utóbbi napokban bejárta azokat a helyeket, ahol szorgos munkáskezek nyomán alakult ki a vásár mai képe, szintén hinnie kell, hogy a Tiszántúli Ipari Vásár ép úgy be fogja tudni tölteni rendeltetését, mint az elmúlt századok nagy vásárai.

Eppen ezért, ha nem is minden elfogódottság nélkül, de mégis bizva abban a rendíthetetlen akaratban, amely a vásár rendezőt, az ipartestület elnökét és a vásáron résztvevő iparosokat és kereskedőket dicséretreméltóan, lankadatlanul eltöltötte, boldog reménykedéssel és örömmel várjuk a vásár kiállítóhelyein ugy a debreceni, mint az ország minden részéből ideérkező közönséget.

Nézzenek, lássanak, vizsgaszemekkel szemlélődjenek és fogadják megértéssel, szeretettel mindazt, amit a vásáron résztvevő iparosok és kereskedők

## Az ipari vásár szenzációja a Debreceni Üvegkereskedelmi r. t.

ragyogó pavillonjai az Arany Bika disztermében és a Kollégium udvarban az 50. számú pavillonban.  
**Csodás üveg és porcellán edények!**  
**Okvetlenül nézze meg!**

nyujtanak nekik. Mert higyjék el, hogy rendkívüli áldozatot jelent ma ezekre a kiállító iparosokra és kereskedőkre a vásáron való részvétel. Higyjék el, hogy ezt az áldozatot meghozni nem volt kis dolog, mert az iparosok és kereskedők forgatókezeje fokozott mértékben sinyl meg a gazdasági élet pangását. Valóban csak a legnagyobb tisztelettel és szeretettel lehet és kell megállani a kiállító iparosok és kereskedők áldozatos cselekménye előtt. Ezek az iparosok és kereskedők mindazokkal együtt, akik akár anyagiak, akár megfelelő hely híján a vásáron résztvenni nem tudtak, megértést kérnek a fogyasztóközönség részéről. Mert őket talpraállítani, megerősíteni, beléjük új erőt önteni csakis a fogyasztóközönség képes. Az a fogyasztóközönség, amely azonkívül, hogy csodálattal és elismeréssel áll meg a vidéki ipar és kereskedelem teljesítő-képessége előtt, a lehetőség szerint vásárol is.

Nagy erőpróbát jelent a mai nap Debrecen város iparosaira és kereskedőire! De azzal a hittel és akarat-

tal, amely az iparosság részéről megindult tiszteletreméltó mozgalmat eljöttől kezdve jellemezte, bizonyos kiállja a vidéki ipar és kereskedelem ezt a mostani erőpróbát is. Ez az ipar és kereskedelem azt akarja kifejezésre juttatni ország-világ előtt, hogy élni akar és élni tud!

Az élni akarás jegyében áll a debreceni ipar és kereskedelem a helybeli fogyasztóközönség és az ország minden részéből ideérkező kedves vendégeink elé. A soha el nem muló magyaros vendégszeretettel fogadjuk ezeket a városunkba érkező várva-várt vendégeket!

Őszinte szívből kívánjuk, érezzék jól magukat ebben az ősi magyar városban és fogadjanak bennünket szeretetükbe. Nyerjenek a látottak során új hitet, új reménységet és vigyék magukkal azt a meggyőződést, hogy új és szép élet van indulóban, amely fáradságot nem ismerő munka és kitartás eredményeképpen elvezet bennünket a nagy magyar Feltámadáshoz!

Vásároljon hirdetőinknél.

# Debrecen szenzációs 6 napig tartó „Tiszántúli Ipari Vásár“-a.

A Kollégium sátorvárosa

pazar kiállításban, fényárban várja a közönséget.

Az Arany Bika diszterme

és összes helyiségei, mint egy hatalmas áruház, lenyűgözően hat.

A Kereskedő Társulat diszterme

a bútortipar és iparművészet nagyszerű kiállítása.

A Csizmadiaszin

a régi magyar céh dicsőségét hirdeti.

**Mindenki nézze meg!**

**Soha ilyet, mint az I. Tiszántúli Ipari Vásár,  
Debrecen közönsége még nem látott!**

Filléres vonataink

és kulturvonataink ezreit hozzák a nagyközönségnek.

Felhívjuk az iparosokat és kereskedőket,

világítsák ki és lobogózzák fel üzleteiket!

Ünnepi hetet Debrecennek,

hogy az egész ország lássa az erőt és lelkesedést, amely ősi városunkat mindig jellemezte.

A Vásár egész területére belépődij 30 fillér. A szabadtéri hangversenyre 20 fillértől 1 pengő 20 fillérig. — Jegyek már előre válthatók a kiállítás összes pénztárainál, valamint az Ipartestületnél.  
**VÁSÁROLJA MEG PROGRAMUNKAT, AMELY MINDEN PÉNZTÁRNÁL KAPHATÓ!**

**NE FELEDKEZZÉK MEG IPARO SVIRÁGUNKRÓL,  
A MARGARÉTÁRÓL. — Darabja 10 fillér.**

**Megnyitási ünnepély:**

**VASÁRNAP DÉLELŐTT FÉL 11 ÓRAKOR.**

**UTÁNA 11 ÓRAKOR A NAGYKÖZÖNSÉG LÁTOGATÁSA MEGKEZDŐDIK.**

Az üzle  
és a tisz  
módosítá  
már a ka  
reskedelm  
Mint hog  
életbelép,  
a követke  
A törvé  
határtól k  
nem szab  
kívül eső  
kalomszer  
detésével  
forgalmon  
példaképp  
emliti, ig  
házból, ár  
vásárolt  
a törvény  
esk az e

# VIGYÁZZ! — A FIGYELEM! TISZÁNTULI IPARI VÁSÁRNAK LEGNAGYOBB SZENZÁCIÓJA

## HAVAS HARISNYAHÁZ

árui és árai, amelyekről Ön is győződjön meg.  
Az összes őszi ujdonságok már beérkeztek!

Harisnyákban, kötöttárúknban, női- és férfi fehérneműekben, gyermekruhákban, szövött- és bőrkecstyűkben, intézeti felszerelésekben nagy választék.

Kizárólag készpénzárak!

Néhány cikk a sok ezer közül:

Eladás csak készpénzért!

MATT SELYEMHARISNYA, — minden színben, csak a vásár tartama alatt . . . . .	1 <sup>36</sup>	GYERMEKNADRÁG, rayecsikos, műselyemből, a vásár tartama alatt . . . . .	0 <sup>78</sup>	FÉRFI ING freskó, külön gallérral, a vásár tartama alatt . . . . .	2 <sup>46</sup>
FÉRFI FLÓRHARISNYA, gyönyörű mintákban, a vásár tartama alatt . . . . .	1 <sup>—</sup>	NŐI NADRÁG, nehéz rayecsikos műselyemből, a vásár tartama alatt . . . . .	1 <sup>26</sup>	FÉRFI DUPLA KEMÉNYGALLÉR, márkás, I-a, vászonból, a vásár tartama alatt . . . . .	0 <sup>46</sup>
FÉRFIZOKNI ujdonság, csodás minták, I-a minőség, a vásár tartama alatt . . . . .	0 <sup>56</sup>	COMBINÉ, csipkés, rayecsikos, műselyemből, a vásár tartama alatt . . . . .	1 <sup>98</sup>	NŐI MODELLRUHA hosszú ujjal, ujdonság, a vásár tartama alatt . . . . .	3 <sup>90</sup>
NŐI MOSÓBŐRKESZTYŰ, minden színben, a vásár tartama alatt . . . . .	2 <sup>96</sup>	NŐI HALÓING, ujjal, schármöz, selyemből, a vásár tartama alatt . . . . .	3 <sup>96</sup>	NŐI DIVAT SPORTKABAT, kötött gyapjuujdonság . . . . .	5 <sup>90</sup>
NŐI SAPKA, sálgarnitúra, őszi ujdonság, a vásár tartama alatt . . . . .	2 <sup>96</sup>	NŐI NADRÁG, őszi svájci és téli, bolyhos, a vásár tartama alatt . . . . .	1 <sup>48</sup>	NŐI PULLOVER UJDONSÁGOK, a vásár tartama alatt 3, 4, 5 P helyett csak . . . . .	1 <sup>96</sup>

Vigyázzon tehát a pontos címre Ön is!

# HAVAS HARISNYAHÁZ BÁDOGOS UCCA 1. SZ.

## Hogy szabályozza a kiárusításokat a tisztességtelen versenyről szóló új törvény?

Az üzleti hirdetések korlátozásáról és a tisztességtelen versenyről szóló módosításának végrehajtási utasítását már a kamarához küldte meg a kereskedelmi miniszter.

Minthogy a törvény nemsokára életbelép, a törvény tartalmát röviden a következőkben ismertetjük:

A törvény szerint szorosan körülhatárolt kivételektől eltekintve, árukat nem szabad a rendes üzleti forgalmon kívül eső eredetüknek és valamely alkalomszerű vásárlási lehetőségnek hirdetésével árusítani. A rendes üzleti forgalmon kívül eső eredet több esetét példaképpen maga a törvény is megemlíti, így a csődtömegekből, a zálogházból, árverésből vagy valamely megvásárolt üzletből való származást. De a törvényben megállapított tilalom alá esik az egyéb megjelölések egész sora

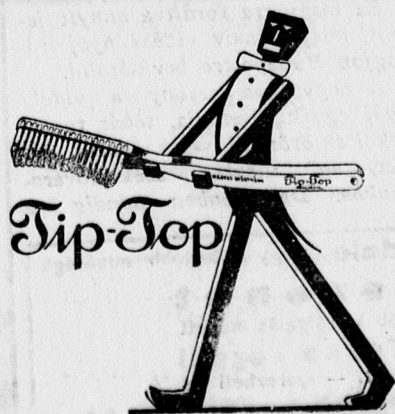
is, például az áruk „főuri hagyatékából”, „gyűjteményből”, valamely elemi csapás után fenmaradt készletből, végeladásból, kiselejtezésből, általában al-

kalmi vételből való származásának hirdetése is. A törvény ebben a tekintetben egészen általános tilalmat állít fel és ez alól a tilalom alól csupán egyetlen kivételt állapít meg, amennyiben megengedi, hogy a csődtömeghez tartozó árukat a tömeggondok vagy a kényszerfelszámolást végrehajtó szerve minőségi hirdetésével értékesítse. Az alkalomszerű vásárlási lehetősé-

gek hirdetésével való árusítás tilalma alól a törvény kiveszi a bíróság vagy a közigazgatási hatóság intézkedése alapján fogantatott árverés hirdetését, ezenfelül a további kivételek három szigorúan körülhatárolt csoportját állapítja meg. Az első csoportba azok az alkalomszerű vásárlási lehetőségek tartoznak, amelyeknek hirdetését az iparhatóság engedélyétől teszi függővé, a második csoport az idényvégi, leltári kiárusítások csoportja, a harmadik csoportba pedig a karácsonyi és husvétai alkalmi árusítás tartozik.

### ÁRVERÉS.

A törvény második szakasza az, hogy a kereskedő vagy iparos árukészletét önkéntes árverés, kiárusítás, üzletmegszüntetés, áthelyezés, végeladás, vagy végeladásra utaló hasonló körülmény hirdetésével árusítson, csak abban az esetben engedi meg, ha arra az iparhatóságtól jogerős véghatározattal engedélyt kapott. Az engedélyt rendszerint csak az egész árukészletre lehet megadni. Egy vagy több meghatáro-



KÉRJE MINDIG  
ÉS MINDENÜTT

az egész világon kitűnőnek elismert magyar gyártmányu

## TIP-TOP

fogkeféket. Készülnek

DEBRECENBEN AZ EGYESÜLT KEFEGYÁRAK Rt. FALK-STERN telepén. — Kaphatók minden jobb szaküzletben.

zott árunemhez tartozó áruk kiárusítására az engedély csak méltánylát érdemlő esetekben, kivételesen adható meg. Ilyen kivételes eset lehet például, ha a kereskedő üzletének egyik vagy másik ágával a gazdasági viszonyok folytán, vagy helyzetének javítása, üzlethelyiségének megosztása érdekében feladni kénytelen. Áruknak ilyen kiárusítás céljára való beszerzését vagy bizományba vételét és kiárusítását tiltja a törvény. Három hónapnál hosszabb ideig az ilyen kivételes árusítás nem tarthat és ezt az időt az iparhatóság a kamara meghallgatásával legfeljebb két hónappal hosszabbíthatja meg.

## ALKALMI KIÁRUSÍTÁS.

A törvény 9. §-a lehetővé akarja tenni, hogy a kereskedő évenként legfeljebb kétszer, tizenöt-tizenöt napnál nem hosszabb időn át divatját mult, raktáron maradt, kiselejtezett áruját alkalmi kiárusítás hirdetésével árusíthassa. A kereskedők az alkalmi kiárusítás tekintetében nincsenek azokra a divatját mult, kiselejtezett árukészleteire korlátozva, amelyek a kiárusítási időszak megállapítását megelőző idő óta vannak raktárakon, hanem ilyen árukat a kiárusítási időszak befejezéséig a kiárusítás céljaira szabadon beszerezhetnek és azokat az alkalmi kiárusítás hirdetésével árusíthatják. A törvény a karácsonyt és a husvétot megelőző időben szokásos alkalmi árusítás hirdetését a karácsony és husvét első napját közvetlenül megelőző tizennégy napon át szabaddá teszi. Ebben az időben a közbeeső vasárnapok is beleszámítanak. Kívánatosnak mondja a végrehajtási utasítás, hogy az érdekelt üzlettulajdonosok, valamint ezek érdekképviselői testületei a kiárusított kereskedő működését figyelemmel kísérik és a megállapított feltételek és keretek meg nem tartása esetén erről az iparhatóságnak haladéktalanul jelentést tegyenek. Az iparhatóságok egyébként esetleg szakértők igénybevételel a helyszínen is ellenőrzik, hogy a kereskedő a megállapított feltételeket és kereteket betartja-e. Az ilyen kiárusításra szóló engedélyek egyelőre díjtalanok.

## A REGGEL,

**Lázár Miklós országgyűlési képviselő híres, nagy hetfői lapja, szeptember 4-től 20 fillér helyett 10 fillér**

A legnagyobb és legnépszerűbb hetfői ujság, A Reggel, Lázár Miklós briliáns, független, országosan népszerű hetfői hetilapja szeptember 4-től árárt 20 fillérről 10 fillérré szállította le. Ez az 50 százalékos példátlanul áldozatkész árleszállítás egyedül és kizáróan azt a nagy célt szolgálja, hogy a mai nehéz gazdasági viszonyok idején is hetfőn mindenki megvehesse és olvashassa ezt a művelt, bátor, magyar meggyőződésű, nagyterjedelmű hetfői hetilapot. A 10 filléres A Reggel hangjában, irányában, tartalmában és terjedelmében ugyanaz marad, mint a 20 filléres A Reggel volt.

Szeptember 4-től tehát minden értelmes magyar ember hetfőn a 10 filléres A Reggel-t olvassa, melynek mindig országos feltűnést keltő vezércikkeit Lázár Miklós országgyűlési képviselő A Reggel főszerkesztője; remek társadalmi cikkeit és döntő súlyú színházi rovatát és bírálatát Egyed Zoltán írja. A Reggel megalkubást nem ismerő politikája a magyar igazság áhitatos szolgálata, a köztisztesség védelme, a korrupció és protekció irtása és a polgárság politikai és gazdasági jobbágyaságból való felszabadítása. A bankoktól és kartellektől független közgazdasági rovata az agrártársadalom és a nagy dolgozó tömegek életérdekeiért küzd és tájékoztatást, útmutatást ad a

## TEKINTSE MEG

az „IPARI VÁSÁRON” a

**SESZTINA LAJOS**

vasnagykereskedő cég

**tűzhely és kályha**

kiállítását a z

**ARANYBIKÁBAN.**

sorsdöntő pénzügyi és gazdasági kérdésekről. Hírszolgálatának hitelessége és komolysága európai szintre helyezi A Reggel-t.

Kétségtelen, hogy ezt a páratlan áldozatkészséggel, hozzáértéssel, meggyőződéssel és becsülettel szerkesztett 10 fillé-

res A Reggel-t az egész magyar társadalomnak legszélesebb rétegei fogadják a szívükbe és egészen bizonyos, hogy A Reggel 50 százalékos árleszállítása az egész magyar olvasóközönségnek még e sűrű viszonyok között is örömteljes, derűs hétfőket fog szerezni.

## Látogassa meg

**a Hazai Likőr-, Rum- és Szeszárugyár R. T. pavillonját, a Tiszántúli Ipari Vásáron.**

Kollégium 57. sz.

Vevőinknek a vásár ideje alatt KEDVEZMÉNYT NYUJTIUNK.

## Debreceni figurák

## A FŐVÁROS BALEKJE

A nagyságos asszony Debrecenben született, Debrecenben lakik, Debrecenből él, Debrecenben fog elhunyni, de Budapesten vásárol.

A nagyságos asszonyt minden rokoni és megélhetési kötelem Debrecenhez fűzi. Férje itt van állásban, vagyonuk minden pengőjét itt keresi, csakis itt, sehol máshol.

Ha a debreceni iparosok és kereskedők holnapról lehúznák a redőnyt, bezárnák műhelyeiket, akkor a nagyságos asszonyok elmehegnének Kukutyinba zabot hegyezni, vagy éhenhalnának, mert nem jutnának hozzá egy árva rézpétákhhoz sem.

A nagyságos asszony tehát egész életével úgy hozzászót Debrecenhez, mint a hus a csonthoz.

És mindezek ellenére mégis . . .

Régi balekja már a fővárosnak a nagyságos asszony.

Rabja egy ósdi hazugságnak, egy avas fikciónak, egy hamis délibábnak, amely úgy rántja magához a nagyságos asszonyt, mint a mágnes a gombostűt. A nagyságos asszony szédülten fut a délibáb után s valahányszor csodódik, valamennyiszor rájön a hazugságra, akárhányszor károsodás éri: csak egy pillanatra torpan meg s aztán mint egy holdkóros ismét mély transzba merül s kezdi előlről a fővárosi szivárványkergetést.

Tudjandóképpen mindennek az az oka, hogy a nagyságos asszony takarékoskodni akar. A nagyságos asszony a mamájától, a mama a nagymamától, a nagymama a dédmamától úgy tanulta, hogy a szülőkefétől kezdve a télikabátig, a

trappista sajtól kezdve az ebédlőbutorig kizárólag Budapesten lehet finomat, jót, elegánsat, divatosat, tartósat vásárolni. Mégpedig olcsón, nevétségesen olcsón. Olyan nagyon olcsón, hogy . . .

De hiszen épen erről van szó, kérem.

. . . olyan olcsón, hogy a különbözőből nemcsak érdemes minduntalan Pestre utazni, hanem a tetejébe még hatalmas összeget takarít is meg.

Vagyis?

Vagyis a debreceni kereskedők és iparosok tehetségtelenek és rablók. Rossz árut méregdrágán árulnak.

Igen ám, de a nagyságos asszony nem hagyja magát. Az ő eszén nem lehet tuljární. Nem bizony. Ó majd megmutatja!

Hogy mutatja meg?

Igy . . . Tessék csak figyelni.

Régi jó szokása a MAV-nak, hogy havonta átlag egyszer féláru vonatot indít a fővárosba. Ha pesti poloskairtók, ha a pesti hálósapkakészítők, ha a pesti körömrészlelők, ha a pesti béltisztítók és burgonyahámozók kiállítását rendeznek, akkor a MAV futtatni kezdi a féláru vonatok és filléres gyorsok garmadáját.

Ez magyarra fordítva annyit jelent, hogy a naiv vidéki nyáj robbogjon Budapestre bevásárolni.

A nagyságos asszony a vidéki nyáj egyik dísztagja, tehát toporzékol az örömtől, valahányszor „jutányosan” utazhat székesfővárosunkba. Debrecenben mindig ő a

**Önök is meg kell győződni, hogy a legjobb minőségű**

**tűzifát és szénét**

legolcsóbban és a legpontosabb kiszolgálás mellett

**Prohászka és Társa cégnél**

Bethlen ucca 44. • Telefon 11-61. — szerezheti be

**Bukk. tölgy, akácfaék Legjobb hazai szének.**

— Vér-, bőr- és idegbajosok a természetes „Ferenc József” keserűvizet mint igen jó béltisztító szert eredményesen használják.

legelső, aki az olcsó jegyet megveszi.

Januárban a légyfogógyárosok rendeztek Pesten kiállítást. A nagyságos asszonynak kalapra, hócipőre volt épen szüksége

Hajrá!

A szálloda hat, az étkezés öt, az utazás tizenhét, a villamosozás egy pengőbe került. Ez összesen huszonkilenc pengő.

De megérte!

Kora reggeltől késő estig csavargott a dermesztően hideg uccákon. Egyik boltból ki, a másikba be. Na jó, jó, de vett egy csodás, valódi modellkalapot, amilyenből nincs még egy az országban. Potom husz pengőbe került. A hócipő — idény után — kacagtatóan olcsó volt és elbűvölően finom. Csak tizenkét pengő.

Alig várta, hogy hazaérjen.

Délben sasszéléptekkel táncolt a korzón.

Ugy érezte, hogy mindenki a hódító kalapját és a bódító hócipőjét bámulja.

És ekkor . . . óh borzalom! . . . szembejön a legjobb barátja, dr. Pacákné. Képzeli csak! . . . A huszpengős pesti modellkalap párja virit a fején. Nem is a párja. Direkt a testvére. Az édes testvére. Az édes ikertestvére.

— Szervusz, édesem! — csicsergi Pacákné. Talán elloptad a kalapomat?

A nagyságos asszony levegő után kapkod.

— Miért vagy úgy meglepve? Te is a Margit-szalomban csináltattad? Mondd, mit fizettél érte?

Ravaszkérdés. Nem ugrik be. Visszakérdez.

— Te mit fizettél?

Pacákné bevallja.

— Hét pengőt.

A nagyságos asszony megtörtén mondja.

— Én hatötvenet . . .

— Nahát — mérgelődik Pacákné — nem teszem be többé a lábamat Margithoz. Egy valóságos rabló. Jé, új hócipőd van!? Mutasd csak. Csakugyan új? Milyen peched van! Hátul már megrepedt. Szegénykém, hiszen ez a gummi állott. Hogy ugorhattál be édesem? . . .

Februárban felutazott a nagyságos asszony a fogvájó kiállításra egy konyhaszekrényért, márciusban a frizurakiállításra egy szeneslapátért, áprilisban a házinyulkiállításra kézimunkapamutért, májusban a kámforcukorkiállításra egy jégsekretyért, júniusban a fürdőszappankiállításra egy csillárért, augusztusban a csillárkiállításra egy lábtörlőért, szeptemberben a zoknikkiállításra virágvázáért, októberben a tyukszemirtókiállításra padlóviaszért, novemberben a pirítóskiállításra egy üveg oroszhalért, decemberben az önbortköszörűlőkiállításra likőreszenciáért. Ezenfelül felutazott ráadásul minden filléres gyorsal színház nézni, mert „csak a pesti a valódi”, ergo a nagyságos asszony a lábát

## Ne mulassza el

megtekinteni legújabb őszi modelleimet az ipari kiállításon. (Kollégium, 55-ös pavillon.)

TAKÁCS, Batthány ucca 4. szám.

soha be nem teszi a debreceni színházba.

Önök most arra kíváncsiak, hogy mennyit spórolt a nagyságos asszony egy év alatt a pesti utazásain?

Könnyű kiszámítani. Minusz hatszáz pengőt.

Ebben benne van az utiköltség, a szálloda, az étkezés árán felül az az összeg is, amivel az agyafurt pesti boltosok becsapták a nagyságos asszonyt, akiről messziről lesir az, hogy ő egy vidéki balek. És minden egyes utazás után kiderült, hogy a nagyságos asszony vagy drágábban vásárolta fent a holmit, mint amennyiért itthon megkaphatta volna, vagy ha ugyanannyiba is került, de silányabb minőséget sóztak a nyakába.

A nagyságos asszony egy jellem. Nem török meg a csalódások. Felhuzott orral jár-kei a debreceni uccákon, a helybeli cégeknek még a kirakatait sem nézi meg. Ugyan, miért is nézné? Ugyis csak Pesten vásárol, hisz Pesten mégis minden a legfinomabb, a legjobb, a legdivatosabb, a legtartósabb és a legolcsóbb.

Pest, Pest, nur du allein!...  
ORDAS.

## A TISZAVIDEKI TÉSztAGYAR KIALLITÁSA

az erőteljes fejlődés egyik legszebb bizonyítéka. Rövid fennállása óta ez a gyár bebizonyította, mire képes a magyar tehetség és akarat. Régi olasz gyárak készítményeivel versenyez a Tiszavidéki csótészta, mely első látásra szembenézően bizonyítja, hogy valóban kitűnő tiszavidéki lisztből, nem festék, hanem tojás hozzáadásával készült nagy szakértelemmel. Az olaszok kedvenc levestészta, a „fidellini” finom laska hazájában sem szebb és vékonyabb és az olasz gyártmányok mesterművei mellé kitűnően sorakozik a speciálisan magyar tarhonya, amelyet készítenek szegediesen kézzel és gömbölyű, egyenletes szemekre géppel is, de mindezek koronája a debreceni specialitása csigatészta, amely különlegességében kitűnő izzel nem hiába a nép lakodalmi eledele. Mindezek a tészták gyönyörűek, olcsók és azt hirdetik, hogy tényleg felesleges a háziasszonyoknak otthon bibelődni, mert szebbet és jobbat szerezhet be olcsóbban a kereskedőnél. A kereskedők pedig mindenütt tartják már a Tiszavidéki Tésztaárugyár készítményeit, mert olcsó és megbízható.

## ROSSZ OPERÁCIÓ

Haraghosnét megoperálták. — Tizenöt csepket szedtek ki belőle.

— Mi a baj, Haraghos ur? — kérdezi a férjet a szomszéd. — Talán nem sikerült az operáció, hogy olyan rossz kedve van?

— Dehogyan nem. Az operáció sikerült. De mit érek azzal, hogy a tizenöt csepket kivették, az epéjét meg benne hagyták!

# MOST SZÖVETEKET rendkívül olcsón árusítunk!

DUPLA SZÉLES tweed szövet selyem beszövésével 1.38 . . . . .	0.98	ISKOLA SZÖVET fiu ruhára 140 cm. széles 4.20	3.80
TWEED SZÖVET dupla széles a legújabb mintákban . . . . .	1.38	FÉRFI SZÖVET 140 cm. széles karnyom és seviott 6.90 . . . . .	4.20
INTÉZETI RUHÁRA s. kék seviott dupla széles 3.20 . . . . .	2.40	NŐI KABÁT SZÖVET angolos kivitelben 5.80	4.80
GYAPJU TWEED kiváló minőség, a legújabb minták 2.70 . . . . .	2.20	KAZAN, tiszta gyapju minden színben 3.90 . . . . .	3.60
GYAPJU CREPELLA dupla széles, minden színben 4.20 . . . . .	3.90	CREPE DE CHINE, kiváló minőség 3.20 . . . . .	2.80
		RIBULDIN csodaszép dívat színekben 3.50 . . . . .	2.98
		MAROKKEN pazr divat színekben 4.20 . . . . .	3.50

Maradék szöveteket és selymeket a rendes ár FELÉÉRT árusítunk.

## CSILLAG TESTVÉREK

Piac- és Simonffy ucca sarok.

## Régi debreceni iparosemlékek, versben, nótában és bus történetben

Néhány napig az a termelési ág áll az érdeklődés középpontjában Debrecenben, amely Debrecennek, a városnak valamikor századokon keresztül az uralkodó osztálya volt. A debreceni kézműipar, a nagy, a dicsőséges céhek utóda jelentkezik és mutatja be életképességét. Persze ez már nem a régi debreceni céhbéli ipar, de hiába, mégis csak leszár-

mazottja az ősi debreceni iparnak, amely a mai iparnak e vásárán márcsak régi céhládái jelképes másolataiban jelentkezik. Nem akarunk itt kultúrtörténeti cikket adni, csak néhány régi kedves emléket akarunk felidézni, amely a debreceni ősi ipar emlékéhez fűződik. Néhány emlék már teljesen a múlté, mert hiszen az az iparág, amelyről a felidéz-

NE TÖRJE A FEJÉT! hogy vásár után hová megy szórakozni!! CSAK A VIGSZINHÁZBAN, ahol VASÁRNAP és HÉTFŐN FELARON SZÓRAKOZHAT AZ ÉV LEGJOBB MŰSORABAN

Közreműködnek:

ZORO ÉS HURU: és ANNY ONDRA „A KÉT ÖRÖMAPA” és „MISS AKROBAT” című minden eddigit felülmuló bohózatokban.  
Vasárnap: 2-1/2-7 és 1/2-10 órákor.  
Előadások kezdete: Hétfőn: 1/2-7 és 9 órákor.

DEBRECENI FUGGETLEN UJSAG.

FELÁRU-SZELVÉNY EGY SZEMÉLY RÉSZÉRE a VIGSZINHÁZ szept. 3-i v. 4-i barm. előadására.

DEBRECENI FUGGETLEN UJSAG.

FELÁRU-SZELVÉNY EGY SZEMÉLY RÉSZÉRE a VIGSZINHÁZ szept. 3-i v. 4-i barm. előadására.

zett emlék szól, már nem is igen létezik, vagy talán csak halvány árnyképe a réginek.

Ilyen régi emlék már a gubacsapó ipar, amely már igazán csak emlék. Hatalmas céh volt valamikor és ma már az egészéből talán alig maradt egyéb, mint a nótagyűjtők könyvében megörökített nóta:

Guba, guba aprófürtös guba  
Száz ökörért sem adnák oda!  
Mert az ökör csak szántani való,  
De a guba szépasszony-takaró.

Még megvan az egykor hatalmas csizmadiaipar, de sajnos megtépázottan. A cipődivat, meg a szegénység bizony a nagy céhet kicsire sorvasztotta és nemsokára talán ebből sem marad egyéb, mint a rá kitalált tréfás gunyvers:

Boldogtalan az az anya,  
Kinek fia csizmadia . . .

És talán a mai keserves világban még igaza is van a valamikor tréfás nótának.

Tekintélyes komoly ipar volt az ácsipar is. Persze akkor még építettek is az emberek, jól is mehetett az ácsmestereknek, nagyra is tartották a mestersegüket. Nem egy ácsmester még tempomot is épített. Róluk szól a nóta:

Tul a Tiszán faragnak az ácsok,  
Idehallik a kopácsolásuk,  
Eriggy lányom kérdezd meg az ácsot,  
Ad-e csókért egy kötény forgácsot?

És ha elmúlt a nyár és nem faraghattak már az ácsok, akkor sem halt el a kopácsolás, mert ők vágják a téli tüzelőfát is. Nem is holmi alkalmi favágók, amit ugyancsak helyeselhet a mai kontárelles irányzat, mert hiszen ugye mégis csak az ácsok voltak a favágás professzionista szakértői.

Régi nóta emlékezik meg a molnárokról is. És ez a nóta sajnos most is aktuális és el lehetne énekelni a Hazai Bank igazgatóságának, amely olyan szépen becsukta a debreceni István-malmot:

Gyere haza lisztes molnár  
A garat, a garat üresen jár.

Meg aztán a másik molnár nóta:

Nem forog a malom, áll a vitorlája...

A gazdaosztállyal talán legközelebbi kapcsolatot a kovács iparos tartotta fenn, amelyről azt mondta a nóta:

Kovács pengeti a vasat  
Sűrűen kopogtatja...

A kovács éppen a szoros kapcsolatnál fogva még családi összeköttetésbe is jutott a gazdával, összeházasodtak és ugyancsak sok volt egymásközt a koma. Egyébként megemlékezik más nóta is e kemény kovácsiparosról:

LÁZAR MIKLÓS  
hires hétfői lapja

## A REGGEL

szeptember 4-től 20 fillér helyett

10 fillér

Hangja, iránya, tartalma és terjedelme változatlan marad.

A REGGEL előfizetési ára egy évre P 5.—, félévre P 2:50.— Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VI. kerület, Teréz körút 52. szám.

**Saját készítésű gyermek  
cipőn garantiált minőségben**

26-29-ig P 5-  
30-33-ig P 6-  
36-40-ig P 8-

**BERKOVITS üzemében, Péterfia 37.**

Ha nincs kenyér, meg avas,  
Nem szikrázik úgy a vas...

De ugylátszik nem feledkezett meg a régiek kedve arról sem, hogy a kovácsiparnak régi folytatói között igen nagy számban voltak a fáraók ivadécai is. Róluk szölt a másik nóta:

Üsséd dádé a vasat,  
Attól apad a hasad.

Még a régi jóidőkből maradt fenn a tréfás mondás, hogy a kőműves télen sem hal éhen, mert kimegy az erdőre és varjút fog. Nem is volt ez olyan gyanulódás, mert bizony a varjuleves — aki látta, tudja — megsejtenit akár milyen sárga tyuklevest is. Dehát azóta messze a Nagyerdő és oda alig jár már ki varjút fogni a kőműves.

Nem igazolja a hagyományokat már a mai valóság abban a mondásban sem, amely azt bizonyítaná, hogy egyes iparág milyen hasznára lehet a mezőgazdaságnak: „Ugy iszik, mint a kefekötő!” Mert ha van is még kefekötő, aligha van már pénze arra, hogy mintaképe legyen a borfogyasztásnak.

Megváltozott a régi orvostudományokat képviselő iparág, a borbélyipar is. A foghúzáson, érvágáson és piócáráráson kívül voltak művészi hajlandóságok is a régi borbélyban, akit predestinált erre a hajviseletre is. Bizonyos költői népfaj volt a borbély, aki irodalmi művelten kívül a zene művészetet is szinte hivatásosan gyakorolta. És még egyben voltak nagyok. Nem volt borbélyműhely, amely tele ne lett volna madárkalickával, a kalickák tele madarakkal, amelyeket nagy igyekezettel tanítgattak.

A legelőkelőbb, sőt azt mondhatjuk, a legelegánsabb céhbéliek voltak a mészáros-hentesek. Büszke, rátarti emberek voltak, nagyra is becsülték őket, úgy hogy egy-egy nagy temetéshez rendszeren őket kérték ki kíséretül. Am minden elegáns és büszke voltak ellenére is — ugylátszik — volt köztük olyan is, aki bizony összeegyeztette a büszkeséget a telhetetlen haszonvágygal. Legelőkelőbb is erre mutat a nemes városi tanács ezerhatszáz éves elejéről kelt jegyzőkönyvének az a passzusa, amely figyelmezteti a nemes hentes céhet, hogy a híres debreceni kolbászt ne hamisítsa marhahussal, hanem ahhoz csak tiszta sertéshúst használjon és az ilyen igazi debreceni kolbász fontjáért két garasnál többet ne merjen kérni. Ugyancsak ilyesvalami baj volt egyszer a katonasággal is. Generális uram ugyanis egyszer valamelyik mészárosról rossz húst kapott a katonái részére (íme későbbi hadseregszállítóink ősei már itt jelentkeznek). A generális rövid uton szerzett elégtételt: patrult küldött ki, lefogatta a hentes-mészáros céh becsületes atyamesterét és lecsukatta a katonai fogházba. A nemes mészáros céh ijedten szaladt a városi tanácshoz és kérte, járjon közbe, hogy atyamester uramat eressze ki a generális, aki viszont azt felelte, hogy ám szabadon ereszté, ha jó húst fog kapni. Bizonyosan attól kedve jó húst is kapott, mert nincs nyoma annak, hogy az atyamesteret még egyszer lecsukták volna.

**LAPUNKAT PARTOLJA, HA  
A „FÜGGETLEN UJSÁG”-BAN  
HIRDETŐ CÉGEKNÉL SZERZI  
BE SZÜKSÉGLETEIT.**

## ŐSZRE

kitűnő nappa és szarvasbőr **KEZTYUKET** legjobban vehet

**Schön Sándor**

keztyű, kötszer és műszertárában **Debrecen, Plac u. 14  
Csapó ucca sarok.** — Divat keztyűk minden kivételben.

## Három filléres gyors jön még Debrecenbe

A mai miskolci filléres gyors fogadása

A balatoni filléres gyors Debrecenből a kedvezőtlen idő miatt csak 5 kocsival (250 utas) indult. A budapesti IBUSZ emiatt úgy látszik nem merete megrendezni a hidi vásárra a Máv. által rendkívüli előzetes engedéllyel beállított dunántúli kultúrvojtót a debreceni közönség, kivált az iparostársadalom sajnálatára. A Máv. igazgatósága azzal kárpótolja Debrecen, hogy szeptember 8-án három filléres gyorsot is küld: Budapestről, Szegedről és Orosháza-Békéscsábáról.

A MAI FILLÉRES GYORS

délélőtt 10 óra 16 perckor érkezék a nagyállomásra, ahol az idegenforgalmi bizottság, a nőegyesületek fogadó bizottsága, az ipartestület küldöttsége fogadják. Az érkező hölgyeket a MANSZ elnöksége, az ipartestületet a debreceni ipartestület üdvözl. Az érkező vendégek a Máv. fuvós zenekar és az iparos dalárda zene- és éneksszámait mellett vonulnak be a városba.

A filléres gyors este 20 óra 40 perckor indul vissza.

## ISKOLASZEREKET

fűzet, író- és rajzszert, táskát tolltartót olcsón vásárolhat **VAMOSI** papírtároltában Színház átjáró

## Ma délben be kell zárniok a borbélyüzleteknek

A Tiszántúli Ipari Vásárra engedélyezett vasárnapi munkaszünet-felfüggesztésről kiadott hirdetmények nem tisztázták, hogy szabad-e egész nap nyitva tartaniok a borbélyüzleteknek is. A borbélyiparból hozzánk intézett felhívásokra felvilágosítás végett a kereskedelmi és ipar-

kamarához fordultunk, ahol kijelentették, hogy a munkaszünet-felfüggesztés nem vonatkozik a borbélyiparra. A borbélyoknak tehát, mint rendszeren, ma délben is csak 12 óráig szabad nyitvatartaniok, és munkaszünetük hétfőn délig tart.

## Négy hónapi fogházra ítélték egy debreceni leányt, aki azért lopott, hogy egyetlen pengős tartozását kifizesse

A tolvaj leány 25 pengőért bérelt autót, hogy egypengős hitelezőjét felkereshesse

Pénteken délelőtt egy fiatal cselédleány, Vojtu Erzsébet került gyorsított eljárás alapján a debreceni törvényszék egyes bírāja, dr. Tóth János elé. A cselédleány Mezei György Szepességi uccai kocsmárosnál volt alkalmazva és néhány nappal ezelőtt ellopott gazdája feleségének 75 pengőjét, melyet az a divány alatt rejtgetett. A tolvaj leányt hamarosan elfogták. A szombaton megtartott tárgyaláson a leány töredelmes beismerő vallomást tett.

— Takarítás közben találtam meg a divány alatt a 75 pengőt — mondta —, az asszonyom rejtette el oda és még az ura sem tudta. A pénzt magamhoz vettem és elhatároztam, hogy megfizetem egy pengős tartozásomat betettyóujfalui ismerősömmel és ezért 25

pengőért autót béreltem és elmentem Berettyóujfaluba. Az egypengőt megadtam és azután vendéglőbe mentünk, mert a velem volt két soffőr mulatásra ösztökölt. Jöttem még más fiatal emberek s az lett a nóta vége, hogy nem maradt egy pengőm sem. Minden pénzt elmulattunk.

Bíró: Hát csak azért lopta a pénzt, hogy elmulassa?

— Az volt a szándékom, hogy megadom az egypengős tartozást és azután felruházom magamat fehérneművel. Ha nem ösztökölték volna a fiatal emberek a mulatozásra, úgy is lett volna.

A bíró a tolvaj cselédleányt, tekintettel arra, hogy már büntetve volt, négy hónapi fogházra ítélte a lopásért. Az ítélet jogerős.

Tiszántúli Ipari Vásár szeptember 3-8.

**Nagyszerű vásárlási alkalom!**  
**Őszi gyapuzsövet és felöltő ujdonságaink**

már megérkeztek. — Legolcsóbb árak. — Figyelmes kiszolgálás.

**BERGMANN és KLEIN**

posztóáruháza, Kossuth u. 4.

## VILLATELEK

kisebb házzal, szőlővel, gyümölcsösökkel, villamoshoz közel Komlóssy ut 18. igen olcsón eladó TELEFON 27-71

## A Halcsarnokban olcsón jut friss halhoz Debrecen közönsége

Régóta érzett hiányt pótoló intézmény nyílt meg pár nap előtt Debrecenben: egy pompásan berendezett, kitűnő áruval ellátott élőhalcsarnok, amelyből tiszai, balatoni és hortobágyi halakkal láthatja el magát igen olcsón a debreceni közönség. Ezzel már meg is mondottuk az új üzletnek azokat az előnyeit, amelyek biztosítják számára a sikert. Debrecen halellátásával mindig baj volt, viszont egy százezres város közönsége mégsem lehet el mintaszerű halcsarnok, halfogyasztás nélkül s így éppen idejében jött Magyar Ferenc okleveles gazdának ez a nagyjövőjű vállalkozása. Az is biztosítja az új vállalkozás sikerét, hogy éppen azon a helyen van, ahol Debrecen háziasszonyainak éppen kapóra jön, legkönnyebben megközelíthető, a Csapó ucca 39. szám alatt, a Burgundia és Csapó uccák sarkán. Minden háziasszony kimegy a piacra néhányszor heteként s ilyenkor kényelmesen elláthatja magát friss és olcsó élőhallal.

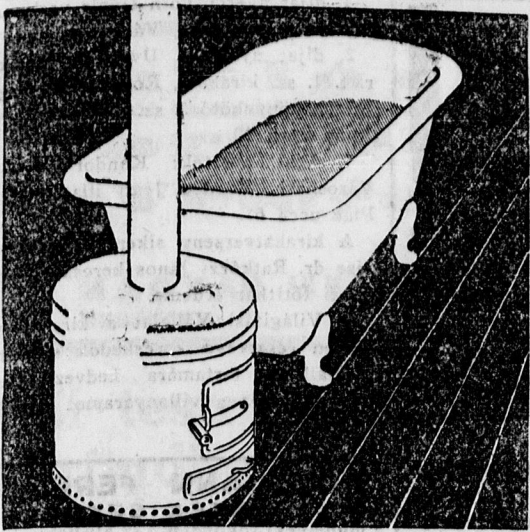
A debreceni családok étlapját ezután könnyen teheti változtatossá az izletes, remek halételek sora, hiszen az új élőhalcsarnok már 50 fillértől felfelé ad friss, pompás halat. A legkülönbözőbb tiszai halfajták állandóan frissen kaphatók s minden mennyiségben, hiszen a halcsarnoknak 12 kilométeres távon át halászati joga van a Tiszán. A ropogósra sütésre alkalmas keszegfajtákon kívül finom kecsege, harcsa, potyka, süllő, csuka bármilyen nagy mennyiségben áll rendelkezésre, a hortobágyi halastó pedig a kitenyészett fajtákkal látja el a halcsarnokot. A Balatonról friss és leplombált, tehát a valódiságot bizonyító ólompecséttel ellátott fogások kerülnek a debreceni halcsarnokba, amely olcsó áraival éppen úgy, mint nagy választékával vonzza Debrecen kitűnő háziasszonyait.

Benn, a halcsarnokban hatalmas tartályokban uszkal a pompás halak tömege s a vásárlók szabadon választhatnak megfelelő darabot ebből a dus raktárból. Tisztaság, higiénia és célszerű berendezés teszi ezt a halcsarnokot olyan intézménnyé, amely régóta érzett hiányt pótol teljesen megfelelően.

Magyar Ferenc ismert szakértelmével vezeti az új vállalkozást s az ő agilitása és hozzáértése bizonyíték arra, hogy a jövőben nem hanyatlani, hanem emelkedni fog a halcsarnok színvonala. A közönségnek módjában áll nemcsak személyesen, hanem telefonon is rendeléseket eszközölni, a halcsarnok telefonon is felvesz és azonnal teljesít minden rendelést. Telefonszáma 13-13.

Debrecen város közönségének érdekében kívánunk őszintén szerencsét a kitűnő vállalkozáshoz.

**A FÜGGETLEN UJSÁG**  
hirdetési mindig eredményesek!



# LAMPART

Önfűtő fürdőkád  
Bemutatjuk  
a  
Tiszántuli Ipari Vásáron

**Tökéletes fürdő  
vizvezeték nélkül**

4 kilogramm fával 25 perc alatt 140 liter 40 C° fürdővíz  
Magyar Fém- és Lámpaárugyár Rt.  
Budapest—Kőbánya. Postafiók 20.

Kérem a 214. számú prospektus díjtalan megküldését  
a LAMPART-ÖN FŰTŐ FÜRDŐKÁDRÓL:

Név

Foglalkozás

Pontos cím:

## Hogyan él a Kassa-ut, Sámsoni-ut, Csapókert?

Nótázással sem lehet keresni. — A szabómester, aki nem tudja, miből él s naphosszat fűzetes regényt olvas. — A zsidogó halálos válsága

### Meg kell szabadítani portengerétől a zsidogót bármilyen burkolatozással

... Ott üldögél egy öregasszony, meg egy férfi a Kassa-ut vége felé, az árokpartján. Barna csomagolópapir hever előttük, belőle egy darab barna, sötét barna kenyér kandikál ki.

A férfi nyul a kenyér után, kettőtöri és nyílt becsületességgel megosztja az asszonnyal. Jőzűen harapnak bele, látszik

Reggel 6 fillér, délben 10 fillér ára rozskenyér két ember napi ételme

Férj és feleség ez a két ember, mindkettő már felül lehet az ötvenen, ezt onnan lehet sejteni, hogy legalább hetvennek néz ki mind a kettő. De amikor beszélni kezd a férfi, meglepően kemény és fiatalos a hangja.

Elmondja, hogy Molnár Józsefnek hívják, itt lakik a környéken, a Virág utcán és abból él, hogy...

— Kőműves voltam valmikor, de hát abba kellett hagynom, mert nem lehet má már dolgozni. Nincs és nincs munka. — Most zenélek. Abból élek, hogy esténként végigjáróm a korcsmákat és eljátszom a vendégek kedvenc nótáját. Jobban mondom csak azt, aki kéri.

És azt mondja, hogy csak nagyon kevesen kérik. Alig keres meg esténként negyven-ötven fillért s az már jó napnak számít, amikor egy pengő a keresete. Már csak azért is nehéz a munka, mert sok a konkurrens. A környékbeli lakók közül sokan foglalkoznak ezzel a korcsmai hangversenyezéssel és jobbra fiatal emberek, akik fürgébbek, gyorsabbak és hamarabb végigjárják a várost.

— A rozskenyér az egész napi táplálkozásunk. Gyereünk nincs, csak ketten vagyunk a feleségemmel, de még ez a szerencse. Reggel hat fillérért vettünk negyedkiló rozskenyeret, azt megettük, most meg tíz fillér ára az ebédünk. Én néha-néha még csak veszek valami másféle táplálékot is magamhoz, mert a vendégek — akiknek zenélek — rémlyen megkínálnak a magukéból, de szerény feleségem bizony sokszor hetekig nem jut máshoz...  
Egy szabóműhelyt keresek, de alig le-

rajtuk, hogy élvezik a kesernyész rozskenyeret. Nem is beszélnek, nem is váltanak egy szót sem, amíg esznek. Most ebédelnek, negyedkiló rozskenyeret ketten és éhesen és mohó falánksággal tömik magukba az ennivalót. Hamar vége, alig pár percig tart az egész. Már elfogyott az egyfogásos ebéd.

het ráakadni. Cipész és csizmadiaműhely minden második házban van, de szabót szinte sehol sem lehet találni. Bemegyek két üzletbe is, érdeklődni, de sehol sem tudják megmondani, hol a környékbeli szabóműhely.

— Hát maguk hol dolgoztak, melyik szabónál? — kérdezem az egyik boltban.  
— Benn a városban — feleli a tulajdonos, — ott a legolcsóbb, kérem.

De azért van szabóműhely a környéken. Az van kirva a táblára, hogy katonai és uri szabó.

Egy egészen kicsi szoba a műhely, két varrógép és egy munkaasztal zsufolódik össze benne.

Ketten vannak odabenn. Egy fiatalember: a tanuló, aki éppen egy nadrágot

varrogat és maga a mester, aki egy tízfilléres fűzetesregényt olvas. Ugy látszik van ideje a munkától.

Van is, mert azt mondja, hogy ilyen rosszul, mint az utóbbi időben, még nem ment a műhely.

— Ha nem volna közelben a kaszárnya — mondja —, akkor nyugodtan éhenhalhatnék. Onnan kapok néha megrendelést és az hoz még valamit a konyhára.

(Zárójelben kell megjegyezni, hogy ezidáig még ez a környék egyetlen iparága, amely kimondottan hasznos huz a laktanya szomszédságából.)

A havi keresete nem igen rug fel többre száz pengőnél, de az átlag nyolcvan körül mozog. Ebből husz pengő a lakbér, hat az adó, nyolc a villany, tizenöt a tanuló kosztja, tíz a szerszám (tü, cérna stb.), egyszóval majdnem hatvan pengő a kiadás. A kosztot a maradék husz-huszonöt pengőből kell fedezni.

Pedig még vannak egyéb kiadásai is. A tanuló iskoláztatása, no és egy, amit ki is felejtett: a műhelybér maga. Tizenöt pengő havonta.

— Tetszik látni, — mondja — már annyira megzavarodtam a gondoktól, azt se tudom, mire kell a pénz egy hónapban. De tessék elhinni, nem csoda ez, hiszen szinte magam is csodálkozom raj-

ta, hogy miből élek. Mondom, ha ez a kis katonai megrendelés nem volna, hát éhenhalnék.

— Civilruhákat nem is csinál? — kérdezem.

Keserűen feleli:

— Ha kettőt csinálók egy hónapban, az már sok is. Pedig már alig tíz pengő munkabért kérek egy egész öltöny megcsinálásáért... De kinek kell manapság erre felé ruha? Legfeljebb javítani hozzák el, husz-harminc fillérért.

— Tavaly több volt a megrendelő? — folytatom a kérdést.

— Kevéssel — feleli — de már tavaly is nagyon rosszak voltak a viszonyok. Három-négy évvel ezelőtt: akkor még volt munka. Segédem is volt kettő. Ma már egy sincs.

Folyik, ömlik belőle a panasz. Egyszerre csak látom, hogy a kabátja ki van szakadva. Megkérdezem, hogy miért nem varrja be.

Kicsit mérgesen felel:

— Minek? Ugy sem járok én sehová. Minek menjek, hogy halgassam az emberek sirását, meg panszkodását?...

**HA NINCS ESŐ, POR, —  
HA VAN ESŐ SÁR...**

A debreceni zsidogórol már számtalan cikket irtak, talán többet, mint ahány vevő megfordult odakinn. De mióta ezt a jellegzetes vásárteret átköltöztették régi helyéről a Kassa-utra, szinte alig lehet hallani róla. Meg van-e még? Él-e még?

Meg van és él. De haldoklik.

Az árusok tele vannak panszkodással. Először is drágának találják a helybért. Méterenkint tizenkét fillért kell fizetniük.

— Ami nem is volna drága — panszkodik az egyik — ha volna vevő. De nincs kérem és csak ráfizethetünk. Ma is kijöttem ide, egy csomó csizmával és csak egyet adtam el. Esküszöm egy fillér haszon nélkül. A mai napra máris ráfizetem a helypénzt.

De a legnagyobb panasz mégis magára a terepre hangzik el. Azt mondják, hogy ha nincs eső, olyan por van, hogy vályogot kőp az ember, ha eső van, olyan nagy a sár, hogy az árut nem lehet leteríteni. A vásár területe mellett egy hatalmas füves térség fekszik, arra még kényelmesebben el lehetne helyezkedni esőben is, de arra tilos kirakni az árut.

Az árusok legsürgősebb kérése most a várostól az, hogy minél előbb planirozzák a vásár területét. Nem követelnek sem téglát, sem aszfaltburkolatot, megfelelő az egyszerű lesalakozás is. És meg kell állapítanunk, hogy teljesen jogos ez a kívánság, mert egészségtelenebb kelye kevés van még Debrecennek, mint a zsidóvásár területe. Debrecenben különben is hatalmas mértékben dühög a tuberkulózis, de aiknek még sincsen, az

**„MERINO”  
POSZTÓKERESKEDELMI R. T.  
DEBRECEN PIAC UCCA 49.**

Kiállítási hely Kollégium udvar, hol bemutatja az őszi

**férfi szövet,**

**felöltő,**

**télkabát** valamint

**női kabát** kelme ujdonságait.

Egyenruha kelmékben nagy választék.

Raktárunkon kizárólag gyapjuszöveteket tartunk.



Vasárnap:

A világ legnagyobb filmje: „AVE CAESAR” kerül bemutatásra. Előadások: 3, 5, 7, 9 órakor. Jegyelövét a tolongás elkerülése végett állandón!

egész biztosan megkapja, ha két-három délelőttöt eltölt a Kassa-uti zsidogón. Itt gyors és sürgős közbelépésre van szükség. Tekintetbe kell venni azt is, hogy odakinn nemcsak felnőttek árulnak, akiknek szervezete mégis könyebben megbirkózik az egészségtelen porfellegekkel, hanem egészen kicsi gyermekek is, mégpedig tömegestől, akiket mégis csak meg kellene kímélni attól, hogy áldozatul essenek ennek a féleletes betegségnak. Most már mindjárt itt az ősz, nem lesz por a zsidogón, de lesz sár. És ez éppen olyan veszedelmes, ha nem még inkább. Ismétljük: a lehető legsürgősebben szükséges a zsidóvásártér területének bármilyen módon való beburkolása!

#### HARC A MAGUK ÓCSKAJÁT ÁRUSÍTÓK ÉS AZ IPARENGEDÉLYESEK KÖZÖTT

Panasz és panasz is. És közben állandó a harc az iparengedéllyel árusítók és a saját holmijaikat árusítók között. Az iparengedélyes árusok azt panaszzolják, hogy a közönség szerint a saját dolgukat árulók olcsóbban árúsítanak mindent, mint ők. Holott ez teljesen téves hiedelem, mert ők is éppen olyan olcsók. Éppen ezért, most az iparengedéllyel árusítók közös kérelemmel fordultak a város vezetőse elé és kérik fogják, hogy a zsidogó árusai ne legyenek egymástól elkerítve és összekeveredve árúsíthasson az iparengedélyes és a másik. Ez ellen viszont a saját tárgyaikat árusítók tiltakoznak. És dul a harc, folyik az ütközet, végkimerülésig...

#### 8 FILLER NAPI KERESÉT

Egy öregasszony előtt fehéreneműek és felsőruhák hevernek magas halomban. Alig van megbolygatva, látszik rajta, hogy kevesen nézgethették.

Ugyis van. Mert a néni mondja is:

— A mai árulásom ösze-vissza husz fillér. Pedig már dél is elmúlt, mindjárt menni kell hazafelé. Tizenkét fillér volt a helypénz, maradt hát még nyolc fillérem. Azon még lehet legalább kenyeret venni.

Vannak napok, amikor még ennyit sem árul. Igaz, hogy még a tavasszal előfordult, hogy egy nap két pengő forgalmat bonyolított le, de hát az ilyesmi olyan ritka, mint a fehér holló.

— Még annál is ritkább! ... — mondja busan bólogatva az öregasszony.

Minden házban, minden lakásban, minden ajkon felhangzik a panasz: nincs pénz! A proletárok élete ma már nem egyéb, mint örökös jajszó és nélkülözés. Legközelebb Debrecen egyik legnagyobb külsőségének, a Csapókertnek életét vetítjük az olvasó elé. Hogyan élnek, hogyan dolgoznak és hogyan nyomorognak ott az emberek, abban a Debrecenhez tartozó, de mégis külön kis városkában?...

REMÉNYI GYÖRGY.

A FUGGETLEN UJSÁG hirdetései mindig eredményesek!

Nemcsak olcsón, de jóminőségű  
**PIAC UCCA**  
gyapjuszövetet. bélés ruha  
vásárolhat  
**Feldheim Dezsőnél, Debrecen.**  
Takarékosság Rt. tagjainak bevásárlási helye.

### Elitelték a debreceni nácik alvezérét, mert uszító tartalmu plakátokat rajzolt és ragasztott ki

A nemrégiben nagy port felvert Nemzetőr uccai horogkeresztes plakátok ügye pénteken délelőtt került a debreceni rendőrségen dr. Tóth Sándor rendőrbíró elé. Jávorszky Gyula nyugalmazott tiszthelyettes, a debreceni horogkeresztes párt alvezére váltalta magára a felelősséget, minthogy ő készítette az uszító tartalmu plakátokat és ő maga ragasztotta ki azokat a kis párt helyiség ablakaiba.

A rendőrbíró uccai csoportosulás okozásában büntösközi mondotta ki Jávorszky tiszthelyettet és száz pengő pénzbírsággal sújtotta, ami 20 napi elzárásra változtatható át.

Az ítélet kihirdetése után Jávorszky-

val kapcsolatosan különböző gyanus körülmények merültek fel és a volt tiszthelyettet őrizetbe vették. Egy éjszakát töltött a rendőrségen s csak szombaton délben engedték ki a rendőrségi fogdából.

Szombaton délelőtt egyébként nagy horogkeresztes invázió volt a rendőrségi folyosókon. A debreceni horogkeresztes vezérkar ijedt arccal jelent meg a rendőrségen és kétségbeesetten érdeklődtek mindenhol bajtársuk sorsa felől. Mikor aztán értesültek arról, hogy Jávorszky Gyula a déli órákban szabadlábra kerül, megnyugodva távoztak el.

### Klein Miksa, Kerékgyártó-cég, Tóth Gyula és Horváth Gábor nyerték a kirakatverseny első díjait

A Debreceni Kereskedő Társulat által meghirdetett kirakatverseny a kereskedő társadalom körében nagy érdeklődést váltott ki és a versenyre 41 cég 75 kirakattal nevezett be. A zsüri, melynek tagjai: Zelinger Ede és Schwartz Vilmos kereskedelmi és iparkamarai alelnökök, Somlyai József, a Debreceni Kölcson Segélyző Egyesület vezérigazgatója, Kiszely Árpád, a fa-és fémpipari szakiskola igazgatója, Sajó István építész, Petri Béla okleveles grafikus, Thoroczkay Oswald festőművész, dr. Harsányi Imre, a kereskedelmi és iparkamara ügyvezető titkára és dr. Ratkóczy János, a Kereskedő Társulat főtákarja, Zelinger Ede elnöke alatt tegnap délután bírálta meg a versenyre bocsátott kirakatokat.

A kirakatokon általánosságban meg látszik az utolsó két esztendő gazdasági depressziója és éppen ezért különösen dicséretére válik a versenyben résztvevő kereskedőknek, hogy mind-czek dacára nagy áldozatkészséggel, igyekezettel és szorgalommal azon voltak, hogy a kirakatverseny nivóját emeljék és a „Tiszántuli Ipari Vásár”-t ezzel is emlékeztetéssé tegyék. Meg kell azt is állapítani, hogy a Debrecenben eddig rendezett kirakatversenyek jóhatása és nevelő ereje jelentkezett a mai kirakatok rendezésében, jó ízlésben és ötletességben.

A részletes eredmény a következő:

I. élelmiszerszakmában:

1. díjat nyert: Horváth Gábor hen-

tesmester, Kossuth ucca 13.

2. díjat nyertek: Király István 3. sz. kirakata, Degenfeld-tér. Bóde Gyula hentesmester, Csapó ucca 8.

3. díjat nyertek: Marx János pékmester, Piac ucca 44. Hangya Szövetkezet 1. sz. kirakata, Rózsa u. Kontsek Géza ker. r. t., Kossuth ucca 15.

II. Ruházati szakmában:

1. díjat nyert: Klein Miksa 1. sz. kirakata, Piac ucca 48.

2. díjat nyertek: Halmágyi Utóda, Piac ucca 44. Aszmann Ferenc, Piac ucca 27.

3. díjat nyertek: Mandel Lipót r. t. 3. sz. kirakata, Piac ucca 28. Kardos László, Kossuth ucca 7. Frank Imre uridivat, Bika-szálloda.

Az első díjat nyert Klein Miksa cég európai színvonalu, remek kirakata méltán keltett feltűnést és sokan dicsérték a kirakat rendezőjének, Garai Elemérnek tüneményes művészi ízlését, amely az ipari vásár idegen látogatói előtt csak elismerést szerez Debrecennek.

III. Lakberendezés, rádió, stb. szakmában:

1. díjat nyert: Kerékgyártó kézimunkaipar 1. sz. kirakata, Kossuth ucca 5.

2. díjat nyertek: Killer Ede 3. sz. kirakata, Piac ucca 68. Katz Andor, Piac ucca 60.

3. díjat nyertek: Debreceni Faipar 2. sz. kirakata, Piac ucca 30. Meteor csillárgyár r. t., Piac ucca 9.

IV. Vegyes szakmákból:

### A Tiszántuli Ipari Vásár feledhetetlen látványa

## NAGY ÁRUHÁZ -szerű csoport

az Arany Bika szálló hatalmas termeiben.

1. díjat nyert: Tóth Gyula vaskereskedő 3. sz. kirakata, Városháza.

2. díjat nyertek: Üvegkereskedelmi r. t. 1. sz. kirakata, Rózsa ucca. Nagy István könyvkötő 2. sz. kirakata, Szent Anna ucca 10.

3. díjat nyertek: Kondor-drogéria, Városháza. Kardos Jenő illatszertára, Piac ucca 61.

A kirakatverseny sikeres megrendezése dr. Ratkóczy János kereskedő társulati főtákar érdeme.

A Világítási Vállalat a kirakatversenyen résztvevő kereskedők számára a kiállítás tartamára kedvezményesen áron bocsátja a villanyáramot rendelkezésre.

**KOLLMANN FERENC VIZVEZETÉK SZERELŐ** műhelyét Csokonai u 5 sz. alá helyezte

### KÖZGAZDASÁG

#### SZILÁRDABB A GABONAPIAC

Határidőüzlet:

Buza: október 8.48, 50, 45, 44, 48, 47, 49, zárlat 8.49—50, március 9.52, 50, 46, 44, 48, 50, 47, 50, 51, zárlat 9.49—50.

Rozs: október 5.25, 26, 28, 30, 31, zárlat 5.32—34, március 6.21, 19, 20, 16, 15, 17, 20, 23, zárlat 6.23—25.

Tengeri: május 7.58, zárlat 7.58—60.

Készárúüzlet:

Buza: felsőtiszai 77 kg. 8.05—8.15, 78 kg. 8.15—8.25, 79 kg. 8.25—8.35, 80 kg. 8.35—8.45.

Rozs: pestv. 4.75—4.85, egyéb rozs 4.75—4.85, tak. árpa I. 6.30—6.40, tak. árpa II. 6.10—6.20, zab I. 6.70—7.00, zab II. 6.60—6.70, tiszai tengeri 6.65—6.75, egyéb tengeri 6.65—6.75, korpa 4.70—4.75.

A készárúvásáron buza 5, rozs 20 fillérrel drágább, zab 10, tengeri 5—10 fillérrel olcsóbb.

#### HIVATALOS VALUTAÁRFOLYAMOK.

1 angol font 18.15—18.55, 100 cseh korona 16.95—17.07, 100 dinár 7.80—8.30, 100 dollár 395.00—405.00, 100 lei 8.30, 100 dollár 397.00—407.00, 100 lei 3.42—3.46, 100 lira 29.90—30.20, 100 német márka 135.70—136.60, 100 osztrák schilling 77.50—80.50, 100 svájci frank 110.70—111.40.

Az értéktőzsdén 1 kg. szinarany 5125—5140 pengőbe került.

#### VÁSÁRI DAL

Debreceni iparra most nagy napok virradnak. Iparosok a vásárra minden jót kiraknak. Reméljük, hogy anyagilag sikerül a vásár s portékáinkra a sok vevő, mint a légy, úgy rászáll.

Harminc fillér a biléta s látnivaló: tenger. Reméljük, hogy ember hátán tolong majd az ember. de mindenki vásáll... Reméljük, hogy nemcsak néznek, úgy sikerül igazán a tiszántuli vásár.

Vásároljon hirdetőinknél.

**Tarlóvetésbe**

Angliából importált, bőtermő, és jó takarmányt szolgáltató

**Tarlórepemag****Vetőrepe mag, zsákok** új leszállított áron.Agró **csávázó** cikkei beszerezhetők:**MAGYAR MEZOGAZDÁK SZÖVETKEZETE** tiszántúli kirendeltsége  
DEBRECEN HUNYADI UCCA 13. TELEFON 27-97.**SZUPERFOSZFÁT, PÉTI SÓ, KÁLISÓ**valamint az összes **MŰTRÁGYAFÉLÉK** jutányos áron és kedvező feltételek mellett kis és nagy tételben.**Női testrészeket találtak két bőröndbe csomagolva a kassai gyorsvonaton**

Hét szurást fedeztek fel a feldarabolt hullarészekben

Kassa, szeptember 2. Amikor az a gyorsvonat, amely tegnap este 21 órakor Prágából indult, ideérkezett, a titkos rendőrök az egyik kocsiában egy nagy bőröndöt találtak, amelynek gazdája nem jelentkezett. A rendőrség kinyitotta a bőröndöt és női holttestet talált benne, amelynek feje s mindkét lába hiányzott. A törzsön 7 szurt sebet állapítottak meg. Az eljárás során a kassai rendőrség a pozsonyi rendőrségtől azt az értesítést kapta, hogy

azon a gyorsvonaton, amely Prágából odaérkezett, szintén találtak egy magára hagyott koffert, amelyben egy női holttest feje és két lába volt. Azonnal megindult a további széleskörű nyomozás, közben az orvosi vizsgálat megállapította, hogy a borzalmas bűncselekményt rövid idővel előtte követhették el. Az áldozat 25-28 éves lehetett, a fejét valami igen éles szerzővel vághatták le a törzsről.

és maga Mussolini is figyelemmel kísérik az északi eseményeket s ha szükséges lesz és eljön az ideje, akkor úgy, mint

1914-ben, egész Európában felhangzik az egyhangú kiáltás: Ékrazee l'Infame! (Törjétek el a gyalázatost!)

**REPÜLŐSORS...**

Halálos szerencsétlenség áldozata lett de Pinedo márki, az olasz légiflotta vezérkari főnöke, aki meg akarta dönteni Codos és Rossi világrekordját

Newyork, szept. 2. (Wolff.) Francesco de Pinedo márki, az ismert olasz repülőrekorder borzalmas repülőszerencsétlenségnek esett áldozatul. A repülő Codos és Rossi repülő távolsági rekordját akarta megdönteni. Az indulásnál kitűnt, hogy a gép nem helyesen vált el a földtől, mintegy 2000 lépésnyi távolságra gurult a repülőtéren s azután nekiütődött a repülő-kikötő egyik épületének. A gép tüzet fogott s pillanatok alatt lángokban állott. A megrémült nézők kénytelenek voltak tétlenül hallgatni a szerencsétlenül járt ember kétségbeesett segély-

kiáltásait, de nem tudtak a géphez közeledni, hogy segítséget nyújtsanak. Meg kellett várni, míg a lángok lelohadtak. Ekkor találták meg Pinedo teljesen megszenesedett és felismerhetetlenné vált holttestét a repülőgép romjai alatt.

Pinedo márki azzal a repülésével vált híressé, amelyet 1925-ben hajtott végre, amikor Rómából Melbourneba és Tokióba, majd vissza repült. 1927-ben sikerrel hajtott végre egy földközi repülést, az olasz léghajózás körül szerzett nagy érdemeiért az olasz légi-flotta vezérkari főnökévé nevezték ki.

**Az angolok és franciák beleegyeztek az osztrák hadsereg megerősítésébe**

Páris, szeptember 2. (Havas.) Az Ausztriának engedélyezett katonai testületet egy évre létesítették és csupán újabb megegyezés esetén tartható fenn tovább. A segédhaderő létszáma semmi esetre sem haladhatja meg a 30.000 embert, akiknek tényleges szolgálata csak 6 hónapig tarthat, azonban a szabadságolásokat követő év folyamán visszahívhatók. Az osztrák kormány ígéretet tett arra, hogy a csendőrségnél s a rendőrségnél talál-

ható felesleges létszámot csökkenti, a békeszerződésben előírt tényleges létszám szerint.

London, szeptember 2. (Wolff.) A brit kormány jegyzékében kijelenti, hogy az osztrák szövetségi haderő időleges megnagyobbítása ellen semmiféle kifogást nem emel. A jegyzék kifejezetten a Saint Germaini szerződésre hivatkozik.

**Tiporjátok el a gyalázatost!**

— írja a náciokról egy brünni lap, amely közös európai hadüzenetet sürget Berlin ellen

Prága, szeptember 2. Csehországban még mindig igen nagy az izgalom a Lessing-ügy miatt. A csendőrség nagyszámú készültséggel ugynevezett általános razziaát rendezett Marienbadban és környékén, mindenütt házkutatásokat tartott, ahol Eckhardt Miksa, a Lessing megölésével gyanúsított sóffőr egyáltalában megfordult.

Marienbad környékén újabb öt letartóztatás történt, magában Prágában pedig három. A nyolc letartóztatott nem gyanúsítható közvetlenül a gyilkosság elkövetésével, de olyan nyilatkozatokat tettek, amelyekben helyeselték Lessing megölését.

A lapok továbbra is a legélesebb offenzívát folytatják a hitleriánus Németország ellen. A miniszterelnökhöz közelálló Venkov, a cseh agrárpárt lapja azt írja, hogy nem szabad visszariadni a szükségesnek látszó rendszabályoktól, mert különben megfulunk a vértengerben. Különösen nagy feltűnést kelt a Brünnben megjelenő Lidove Novini cikke. Ez a lap tudvalegően Beneshez tartozik, de amíg a cseh nemzeti szocialisták többi lapjától a közönség megszokta az éles hangot, addig a Lidove Novini aránylag még a legnagyobb higgadtságot szokta tanusi-

tani. Ez a lap most a következő fenyegetést intézi Németországhoz: „Csehszlovákia mellett őt áll Franciaország. Anglia

**Hogyan fürödhetünk fürdőszoba nélkül?**

Rövid idővel ezelőtt a fürdőszoba még luxusszámba ment. Ma azonban a kultúrigények már annyira fejlődtek, hogy modern lakást fürdőszoba nélkül el sem lehet képzelni. A fürdőszoba éppen úgy hozzátartozik a kellemes lakáshoz, akár csak a vilány, vagy a vízvezeték.

Kétségtelen, hogy a középosztály legelőbb vágya a fürdőszoba, azonban a legtöbb helyen a víz és vízvezeték hiánya teljesen lehetetlenné teszi a magasabb kultúra fokát jelentő fürdőszobának berendezését.

Ne csodálkozzunk, hogy egy magyar gyár oldotta meg a vízvezeték nélküli fürdőszoba problémáját. A magyar technikusok világviszonylatban is elismert szakemberek, akiknek ötletessége a legnehezebb problémákat is a legegyszerűbben tudja megoldani. Ilyen a vízvezeték nélküli fürdőszoba, amely, mint minden elmesztélt dolog, Ragyogó fehérre zománczott

kád ez és egy alacsony fehér zománckályha. A készülék a fizika egy ismert törvényén alapszik, amely szerint a melegvíz könnyebb léven, felfelé törekszik.

Az elmés berendezés ezt a törvényt használta fel annak a kérdésnek megoldására, hogyan lehet a vizet magában a kádban felmelegíteni. Ez az ugynevezett cirkulációs fürdőkád speciális ötvözetű, acélzománc szalonkád, amelynek zománcozása ellenáll minden hő, vegyi és erőművi behatásnak. Kettősfalú acéllemezéből készül. A vele szoros összefüggésben lévő cirkulációs kályhába vörösrézdob van beépítve, amelyből a felmelegedett víz az egyik csövön át a fürdőkádba áramlik. A kádat úgy töltik meg vízzel, hogy a csövön keresztül a kályhába befűtünk a dobben lévő víz természetesen felmelegszik.

Két cső köti össze a kádat a kályhával. A dobben felmelegedett víz a felső csövön keresztül átmelegíti a kádba. A kádban lévő melegvíz alura nyomja a hideget és az első csövön ismét a kályhába, illetve a kályhában lévő dobba kerül, úgy, hogy lassan a kádban lévő egész vízmennyiség felmelegszik. Mindössze 4 kiló fa kell ahhoz, hogy 25 perc alatt 140 liter 40 fokos vizet kapjunk. Egy fürdés költsége körülbelül 10 fillérbe kerül. Az egész fürdőszoba berendezésének költsége pedig nem haladja meg egy jó fürdőkád beszerzésének költségét. A kád szükség esetén kályha nélkül is használható, könnyű súlyánál fogva egyik helyről a másik helyre kényelmesen hordozható.

Kulturszempontból fel nem becslhető a Lampart cirkulációs kád jelentősége, mert az ára is olyan alacsony, hogy kisjövedelmű emberek részére is könnyen megszerezhető.

**SZÓSZERINT**

A házitánító természetrajzból kérdezi ki a pótvizsgára készülő gyereket.  
— Mit gondolsz — kérdi tőle —, hol lehet a zsiráfot találni?  
— Sehol — feleli a gyerek —, mert a zsiráf olyan hosszú nagy állat, hogy el se lehet vészteni.

**Mindenki tudja már,**

Debrecenben, hogy a legnagyobb siker a

**MELLEKKUGCA**

Amerika legnagyobb színésznőjének, **IRÉNE DUNNE**-nek alakításával  
Siessen megnézni vasárnap és hétfőn

**az Urániában**

JEGYEKET AJANLATOS ELŐVÉTELBE MEGVÁLTANI !!

Előadások kezdete: **Vasárnap: 3, 5, 7 és 9 óra.**  
**Hétfőn: 5, 7 és 9 órakor.**

OLCSÓ HELYARAK 30 FILLÉRTŐL.



Vasárnap:

A világ legnagyobb filmje: „AVE CAESAR” kerül bemutatásra. Előadások: 3, 5, 7, 9 órák. Jegyelvét a tolongás elkerülése végett állandóan!

egész biztosan megkapja, ha két-három délelőttöt eltölt a Kassa-uti zsidogón. Itt gyors és sürgős közelbelésre van szükség. Tekintetbe kell venni azt is, hogy odakin nemcsak felnőttek árulnak, akiknek szervezete mégis könyebben megbirkózik az egészségtelen porfellegekkel, hanem egészen kicsi gyermekek is, mégpedig tömegestől, akiket mégis csak meg kellene kímélni attól, hogy áldozatul essenek ennek a féleletes betegségnek. Most már mindjárt itt az ősz, nem lesz por a zsidogón, de lesz sár. És ez éppen olyan veszedelmes, ha nem még inkább. Ismételjük: a lehető legsürgősebben szükséges a zsidovásártér területének bármilyen módon való beburkolása!

#### HARC A MAGUK ÖCSKAJÁT ÁRUSÍTÓK ÉS AZ IPARENGEDÉLYESEK KÖZÖTT

Panasz és panasz it is. És közben állandó a harc az iparengedéllyel árusítók és a saját holmijaikat árusítók között. Az iparengedélyes árusok azt panaszzolják, hogy a közönség szerint a saját dolgukat árulók olcsóbban árusítanak mindent, mint ők. Holott ez teljesen téves hiedelem, mert ők is éppen olyan olcsók. Éppen ezért, most az iparengedéllyel árusítók közös kérelemmel fordultak a város vezetősége elé és kérik fogják, hogy a zsidogó árusai ne legyenek egymástól elkerítve és összekeveredve árusíthasson az iparengedélyes és a másik. Ez ellen viszont a saját tárgyaikat árusítók tiltakoznak. És dül a harc, folyik az ütközet, végkimerülésig...

#### 8 FILLÉR NAPI KERESÉT

Egy öregasszony előtt fehérenmüek és felsőruhák hevernek magas halomban. Alig van megbolygatva, látszik rajta, hogy kevesen nézegethették.

Ugyis van. Mert a néni mondja is:

— A mai árulásom ösze-vissza husz fillér. Pedig már dél is elmúlt, mindjárt menni kell hazafelé. Tizenkét fillér volt a helypénz, maradt hát még nyolc fillérem. Azon még lehet legalább kenyeret venni. Vannak napok, amikor még ennyit sem árul. Igaz, hogy még a tavasszal előfordult, hogy egy nap két pengős forgalmat bonyolított le, de hát az ilyesmi olyan ritka, mint a fehér holló.

— Még annál is ritkább! ... — mondja busan bólogatva az öregasszony.

Minden házban, minden lakásban, minden ajkon felhangzik a panasz: nincs pénz! A proletárok élete ma már nem egyéb, mint örökös jajszó és nélkülözés. Legközelebb Debrecen egyik legnagyobb külsőségének, a Csapókernek életét vitjük az olvasó elé. Hogyan élnek, hogyan dolgoznak és hogyan nyomorognak ott az emberek, abban a Debrecenhez tartozó, de mégis külön kis városkában? ...

REMÉNYI GYÖRGY.

A FUGGETLEN UJSÁG hirdetései mindig eredményesek!

PIAC UCCA

Nemcsak olcsón, de jóminőségű  
gyapjuszövetet. bélés ruha  
vásárolhat  
Feldheim Dezsőnél, Debrecen.  
Takarékosság Rt. tagjainak bevásárlási helye.

### Elitelték a debreceni nációk alvezérét, mert uszító tartalmu plakátokat rajzolt és ragasztott ki

A nemrégiben nagy port felvert Nemzetőr uccai horogkeresztes plakátok ügye pénteken délelőtt került a debreceni rendőrségen dr. Tóth Sándor rendőrbíró elé. Jávorszky Gyula nyugalmazott tiszthelyettes, a debreceni horogkeresztes párt alvezére vállalta magára a felelősséget, minthogy ő készítette az uszító tartalmu plakátokat és ő maga ragasztotta ki azokat a kis párhelyiség ablakaiba.

A rendőrbíró uccai csoportosulás okozásában bűnösnek mondotta ki Jávorszky tiszthelyestest és száz pengő pénzbírsággal sújtotta, ami 20 napi elzárásra változtatható át.

Az ítélet kihirdetése után Jávorszky-

val kapcsolatosan különböző gyanus körülmények merültek fel és a volt tiszthelyestest őrizetbe vették. Egy éjszakát töltött a rendőrségen s csak szombaton délben engedték ki a rendőrségi fogdából.

Szombaton délelőtt egyébként nagy horogkeresztes invázió volt a rendőrségi folyosókon. A debreceni horogkeresztes vezérkar ijedt arccal jelent meg a rendőrségen és kétségbeesetten érdeklődtek mindenhol bajtársuk sorsa felől. Mikor aztán értesültek arról, hogy Jávorszky Gyula a déli órákban szabadlábra kerül, megnyugodva távoztak el.

### Klein Miksa, Kerékgyártó-cég, Tóth Gyula és Horváth Gábor nyerték a kirakatverseny első díjait

A Debreceni Kereskedő Társulat által meghirdetett kirakatverseny a kereskedő társadalom körében nagy érdeklődést váltott ki és a versenyre 41 cég 75 kirakattal nevezett be. A zsűri, melynek tagjai: Zelinger Ede és Schwartz Vilmos kereskedelmi és iparkamarai alelnökök, Somlyai József, a Debreceni Kölcson Segélyező Egyesület vezérigazgatója, Kiszely Árpád, a fa- és fémpari szakiskola igazgatója, Sajó István építész, Petri Béla okleveles grafikus, Thoroczkay Oswald festőművész, dr. Harsányi Imre, a kereskedelmi és iparkamara ügyvezető titkára és dr. Ratkóczy János, a Kereskedő Társulat főtitkára, Zelinger Ede elnöke alatt tegnap délután bírálta meg a versenyre bocsátott kirakatokat.

A kirakatokon általánosságban meg látszik az utolsó két esztendő gazdasági depressziója és éppen ezért különösen dicséretre válik a versenyben résztvevett kereskedőknek, hogy mindezek dacára nagy áldozatkészséggel, igyekezettel és szorgalommal azon voltak, hogy a kirakatverseny színvonalát emeljék és a „Tiszántuli Ipari Vásár”-t ezzel is emlékeztessék tegyék. Meg kell azt is állapítani, hogy a Debrecenben eddig rendezett kirakatversenyek jóhatása és nevelő ereje jelentkezett a mai kirakatok rendezésében, jó izlésében és ötletességében.

A részletes eredmény a következő:

I. élelmiszerszakmában:

1. díjat nyert: Horváth Gábor hen-

tesmester, Kossuth ucca 13.

2. díjat nyertek: Király István 3. sz. kirakata, Degenfeld-tér. Bóde Gyula hentesmester, Csapó ucca 8.

3. díjat nyertek: Marx János pékmester, Piac ucca 44. Hangya Szövetkezet 1. sz. kirakata, Rózsa u. Kontsek Géza ker. r. t., Kossuth ucca 15.

II. Ruházati szakmában:

1. díjat nyert: Klein Miksa 1. sz. kirakata, Piac ucca 48.

2. díjat nyertek: Halmágyi Utóda, Piac ucca 44. Aszmann Ferenc, Piac ucca 27.

3. díjat nyertek: Mandel Lipót r. t. 3. sz. kirakata, Piac ucca 28. Kardos László, Kossuth ucca 7. Frank Imre uridivat, Bika-szálloda.

Az első díjat nyert Klein Miksa cég európai színvonalu, remek kirakata méltán keltett feltűnést és sokan dicsérték a kirakat rendezőjének, Garai Elemérnek tüneményes művészi izlését, amely az ipari vásár idegen látogatói előtt csak elismerést szerez Debrecennek.

III. Lakberendezés, rádió, stb. szakmában:

1. díjat nyert: Kerékgyártó kézimunkaipar 1. sz. kirakata, Kossuth ucca 5.

2. díjat nyertek: Killer Ede 3. sz. kirakata, Piac ucca 68. Katz Andor, Piac ucca 60.

3. díjat nyertek: Debreceni Faipar 2. sz. kirakata, Piac ucca 30. Meteor csillárgyár r. t., Piac ucca 9.

IV. Vegyes szakmákból:

### A Tiszántuli Ipari Vásár

feledhetetlen látványa

# NAGY ÁRUHÁZ

csoport

az Arany Bika szálló hatalmas termeiben.

1. díjat nyert: Tóth Gyula vaskereskedő 3. sz. kirakata, Városháza.

2. díjat nyertek: Úvegkereskedelmi r. t. 1. sz. kirakata, Rózsa ucca. Nagy István könyvkötő 2. sz. kirakata, Szent Anna ucca 10.

3. díjat nyertek: Kondor-drogéria, Városháza. Kardos Jenő illatszertára, Piac ucca 61.

A kirakatverseny sikeres megrendezése dr. Ratkóczy János kereskedő társulati főtitkár érdeme.

A Világítási Vállalat a kirakatversenyen résztvevő kereskedők számára a kiállítás tartamára kedvezményes áron bocsátja a villanyáramot rendelkezésre.

**KOLLMANN FERENC**  
VIZVEZETÉK SZERELŐ  
műhelyét Csokonai u 5 sz. alá helyezte

### KÖZGAZDASÁG

SZILÁRDABB  
A GABONAPIAC

Határidőüzlet:

Buza: október 8.48, 50, 45, 44, 48, 47, 49, zárlat 8.49—50, március 9.52, 50, 46, 44, 48, 50, 47, 50, 51, zárlat 9.49—50.

Rozs: október 5.25, 26, 28, 30, 31, zárlat 5.32—34, március 6.21, 19, 20, 16, 15, 17, 20, 23, zárlat 6.23—25.

Tengeri: május 7.58, zárlat 7.58—60.

Készárúüzlet:

Buza: felsőtiszai 77 kg. 8.05—8.15, 78 kg. 8.15—8.25, 79 kg. 8.25—8.35, 80 kg. 8.35—8.45.

Rozs: pestv. 4.75—4.85, egyéb rozs 4.75—4.85, tak. árpa I. 6.30—6.40, tak. árpa II. 6.10—6.20, zab I. 6.70—7.00, zab II. 6.60—6.70, tiszai tengeri 6.65—6.75, egyéb tengeri 6.65—6.75, korpa 4.70—4.75.

A készárúvásáron buza 5, rozs 20 fillérrel drágább, zab 10, tengeri 5—10 fillérrel olcsóbb.

HIVATALOS  
VALUTAÁRFOLYAMOK.

1 angol font 18.15—18.55, 100 cseh korona 16.95—17.07, 100 dinár 7.80—8.30, 100 dollár 395.00—405.00, 100 lei 8.30, 100 dollár 397.00—407.00, 100 lei 3.42—3.46, 100 lira 29.90—30.20, 100 német márka 135.70—136.60, 100 osztrák schilling 77.50—80.50, 100 svájci frank 110.70—111.40.

Az értéktőzsdén 1 kg. szinarany 5125—5140 pengőbe került.

### VASARI DAL

Debreceni iparra most nagy napok virradnak. Iparosok a vásárra minden jót kiraknak. Reméljük, hogy anyagilag sikerül a vásár s portékáinkra a sok vevő, mint a légy, úgy rászáll.

Harminc fillér a biléte s látnivaló: tenger. Reméljük, hogy ember hátán tolong majd az ember. de mindenki vásáll... Reméljük, hogy nemcsak néznek, úgy sikerül igazán a tiszántuli vásár.

Vásároljon hirdetőinknél.

Angli

Női  
bőr

Hét

Kassa, sz gyorvonat, kor Prágában kos rendőr nagy bőrdéja nem j nyitotta a talált benne lába hiányz bet állapot a kassai re ségtől azt

Az a  
egy

Páris, Ausztrián letet egy év meggyezés A segédhad sem haladh akiknek tén pig tarthat, követő év osztrák kor a csendőrsé

Tip

Prága, még mindig Lessing-ügy számú kész nos razzia környékén, tott, ahol megölésével ban megfor

Marienba tóztatás tő dig három, gyanúsíthat követésével tek, amelye ölését.

A lapok fenzívát fol szág ellen. Venkov, a hogy nem gesnek láts lönben meg nésen nagy megjelenő tudvalevően a cseh nem a közönség addig a L legnagyobb



Vasárnap:

A világ legnagyobb filmje: „AVE CAESAR” kerül bemutatásra. Előadások: 3, 5, 7, 9 órákor. Jegyelővét a tolongás elkerülése végett állandóan!

egész biztosan megkapja, ha két-három délelőttöt eltölt a Kassa-uti zsidogón. Itt gyors és sürgős közbelépésre van szükség. Tekintetbe kell venni azt is, hogy odakin nemcsak felnőttek árulnak, akiknek szervezete mégis könyebben megbirkózik az egészségtelen porfellegekkel, hanem egészen kicsi gyermekek is, mégpedig tömegestől, akiket mégis csak meg kellene kímélni attól, hogy áldozatul essenek ennek a féleletes betegségnek. Most már mindjárt itt az ősz, nem lesz por a zsidogón, de lesz sár. És ez éppen olyan veszedelmes, ha nem még inkább. Ismétljük: a lehető legsürgősebben szükséges a zsidovásártér területének bármilyen módon való beburkolása!

#### HARC A MAGUK ÖCSKAJÁT ÁRUSÍTÓK ÉS AZ IPARENGEDÉLYESEK KÖZÖTT

Panasz és panasz it is. És közben állandó a harc az iparengedéllyel árusítók és a saját holmijaikat árusítók között. Az iparengedélyes árusok azt panaszzolják, hogy a közönség szerint a saját dolgukat árulók olcsóbban árusítanak mindent, mint ők. Holott ez teljesen téves hiedelem, mert ők is éppen olyan olcsók. Éppen ezért, most az iparengedéllyel árusítók közös kérelemmel fordultak a város vezetősége elé és kérik fogják, hogy a zsidogó árusai ne legyenek egymástól elkerítve és összekeveredve árusíthasson az iparengedélyes és a másik. Ez ellen viszont a saját tárgyaikat árusítók tiltakoznak. És dúl a harc, folyik az ütközet, végkimerültség...

#### 8 FILLÉR NAPI KERESÉT

Egy öregasszony előtt fehérneműek és felsőruhák hevernek magas halomban. Alig van megbolygatva, látszik rajta, hogy kevesen nézegethették.

Ugyis van. Mert a néni mondja is:

— A mai árulásom össze-vissza huszfillér. Pedig már dél is elmúlt, mindjárt menni kell hazafelé. Tizenkét fillér volt a helypénz, márt hát még nyolc fillérem. Azon még lehet legalább kenyert venni.

Vannak napok, amikor még ennyit sem árul. Igaz, hogy még a tavasszal előfordult, hogy egy nap két pengős forgalmat bonyolított le, de hát az ilyesmi olyan ritka, mint a fehér holló.

— Még annál is ritkább! ... — mondja busan bólogatva az öregasszony.

Minden házban, minden lakásban, minden ajkon felhangzik a panasz: nincs pénz! A proletárok élete ma már nem egyéb, mint örökös jajszó és nélkülözés. Legközelebb Debrecen egyik legnagyobb külsőségének, a Csapókernek életét vetítjük az olvasó elé. Hogyan élnek, hogyan dolgoznak és hogyan nyomorognak ott az emberek, abban a Debrecenhez tartozó, de mégis külön kis városkában? ...

REMÉNYI GYÖRGY.

A FUGGETLEN UJSÁG

hírdetése mindig eredményesek!

PIAC UCCA

4-1.

Nemcsak olcsón, de jóminőségű gyapjuszövetet. bélés ruhát vásárolhat Feldheim Dezsőnél, Debrecen. Takarékoság Rt. tagjainak bevásárlási helye.

### Elitelték a debreceni nácik alvezérét, mert uszító tartalmu plakátokat rajzolt és ragasztott ki

A nemrégiben nagy port felvert Nemzetőr uccai horogkeresztes plakátok ügye pénteken délelőtt került a debreceni rendőrségen dr. Tóth Sándor rendőrbíró elé. Jávorszky Gyula nyugalmazott tiszthelyettes, a debreceni horogkeresztes párt alvezére vállalta magára a felelősséget, minthogy ő készítette az uszító tartalmu plakátokat és ő maga ragasztotta ki azokat a kis párhelyiség ablakaiba.

A rendőrbíró uccai csoportosulás okozásában bűnösnek mondotta ki Jávorszky tiszthelyettest és száz pengő pénzbírsággal sújtotta, ami 20 napi elzárásra változtatható át.

Az ítélet kihirdetése után Jávorszky-

val kapcsolatosan különböző gyanus körülmények merültek fel és a volt tiszthelyettest őrizetbe vették. Egy éjszakát töltött a rendőrségen s csak szombaton délből engedték ki a rendőrségi fogdából.

Szombaton délelőtt egyébként nagy horogkeresztes invázió volt a rendőrségi folyosókon. A debreceni horogkeresztes vezérkar ijedt arccal jelent meg a rendőrségen és kétségbeesetten érdeklődtek mindenhol bajtársuk sorsa felől. Mikor aztán értesültek arról, hogy Jávorszky Gyula a déli órákban szabadlábra kerül, megnyugodva távoztak el.

### Klein Miksa, Kerékgyártó-cég, Tóth Gyula és Horváth Gábor nyerték a kirakatverseny első díjait

A Debreceni Kereskedő Társulat által meghirdetett kirakatverseny a kereskedő társadalom körében nagy érdeklődést váltott ki és a versenyre 41 cég 75 kirakattal nevezett be. A zsűri, melynek tagjai: Zelinger Ede és Schwartz Vilmos kereskedelmi és iparkamarai alelnökök, Somlyai József, a Debreceni Kölcson Segélyező Egyesület vezérigazgatója, Kiszely Árpád, a fa- és fémipari szakiskola igazgatója, Sajó István építész, Petri Béla okleveles grafikus, Thoroczkay Oswald festőművész, dr. Harsányi Imre, a kereskedelmi és iparkamara ügyvezető titkára és dr. Ratkóczy János, a Kereskedő Társulat főtájkára, Zelinger Ede elnöke alatt tegnap délután bírálta meg a versenyre bocsátott kirakatokat.

A kirakatokon általánosságban meg látszik az utolsó két esztendő gazdasági depressziója és éppen ezért különösen dicsőretére válik a versenyben résztvevő kereskedőknek, hogy mindezek dacára nagy áldozatkészséggel, igyekezettel és szorgalommal azon voltak, hogy a kirakatverseny színvonalát emeljék és a „Tiszántuli Ipari Vásár”-t ezzel is emlékeztetéssé tegyék. Meg kell azt is állapítani, hogy a Debrecenben eddig rendezett kirakatversenyek jóhatása és nevelő ereje jelentkezett a mai kirakatok rendezésében, jó ízlésben és ötletességben.

A részletes eredmény a következő:

I. élelmiszerszakmában:

1. díjat nyert: Horváth Gábor hen-

tesmester, Kossuth ucca 13.

2. díjat nyertek: Király István 3. sz. kirakata, Degenfeld-tér. Bóde Gyula hentesmester, Csapó ucca 8.

3. díjat nyertek: Marx János pékmester, Piac ucca 44. Hangya Szövetkezet 1. sz. kirakata, Rózsa u. Kontsek Géza ker. r. t., Kossuth ucca 15.

II. Ruházati szakmában:

1. díjat nyert: Klein Miksa 1. sz. kirakata, Piac ucca 48.

2. díjat nyertek: Halmágyi Utóda, Piac ucca 44. Aszmann Ferenc, Piac ucca 27.

3. díjat nyertek: Mandel Lipót r. t. 3. sz. kirakata, Piac ucca 28. Kardos László, Kossuth ucca 7. Frank Imre uridivat, Bika-szálloda.

Az első díjat nyert Klein Miksa cég európai színvonalu, remek kirakata méltán keltett feltűnést és sokan dicsérték a kirakat rendezőjének, Garai Elemérnek tüntényes művészi ízlését, amely az ipari vásár idegen látogatói előtt csak elismerést szerez Debrecennek.

III. Lakberendezés, rádió, stb. szakmában:

1. díjat nyert: Kerékgyártó kézimunkaipar 1. sz. kirakata, Kossuth ucca 5.

2. díjat nyertek: Killer Ede 3. sz. kirakata, Piac ucca 68. Katz Andor, Piac ucca 60.

3. díjat nyertek: Debreceni Faipar 2. sz. kirakata, Piac ucca 30. Meteor csillárgyár r. t., Piac ucca 9.

IV. Vegyes szakmákból:

### A Tiszántuli Ipari Vásár

feledhetetlen látványa

## NAGY ÁRUHÁZ

csoport

az Arany Bika szálló hatalmas termeiben.

1. díjat nyert: Tóth Gyula vaskereskedő 3. sz. kirakata, Városháza.

2. díjat nyertek: Üvegkereskedelmi r. t. 1. sz. kirakata, Rózsa ucca, Nagy István könyvkötő 2. sz. kirakata, Szent Anna ucca 10.

3. díjat nyertek: Kondor-drogéria, Városháza. Kardos Jenő illatszertára, Piac ucca 61.

A kirakatverseny sikeres megrendezése dr. Ratkóczy János kereskedő társulati főtájkár érdeme.

A Világítási Vállalat a kirakatversenyen résztvevő kereskedők számára a kiállítás tartamára kedvezményesen áron bocsátja a villanyáramot rendelkezésre.

**KOLLMANN FERENC VIZVEZETÉK SZERELŐ** műhelyét Csokonai u 5 sz. alá helyezte

### KÖZGAZDASÁG

SZILARDABB  
A GABONAPIAC

Határidőüzlet:

Buza: október 8.48, 50, 45, 44, 48, 47, 49, zárlat 8.49—50, március 9.52, 50, 46, 44, 48, 50, 47, 50, 51, zárlat 9.49—50.

Rozs: október 5.25, 26, 28, 30, 31, zárlat 5.32—34, március 6.21, 19, 20, 16, 15, 17, 20, 23, zárlat 6.23—25.

Tengeri: május 7.58, zárlat 7.58—60.

Készárúüzlet:

Buza: felsőtiszai 77 kg. 8.05—8.15, 78 kg. 8.15—8.25, 79 kg. 8.25—8.35, 80 kg. 8.35—8.45.

Rozs: pestv. 4.75—4.85, egyéb rozs 4.75—4.85, tak. árpa I. 6.30—6.40, tak. árpa II. 6.10—6.20, zab I. 6.70—7.00, zab II. 6.60—6.70, tiszai tengeri 6.65—6.75, egyéb tengeri 6.65—6.75, korpa 4.70—4.75.

A készárúvásáron buza 5, rozs 20 fillérrel drágább, zab 10, tengeri 5—10 fillérrel olcsóbb.

HIVATALOS  
VALUTAARFOLYAMOK.

1 angol font 18.15—18.55, 100 cseh korona 16.95—17.07, 100 dinár 7.80—8.30, 100 dollár 395.00—405.00, 100 lei 8.30, 100 dollár 397.00—407.00, 100 lei 3.42—3.46, 100 lira 29.90—30.20, 100 német márka 135.70—136.60, 100 osztrák schilling 77.50—80.50, 100 svájci frank 110.70—111.40.

Az értéktőzsdén 1 kg. szinarany 5125—5140 pengőbe került.

#### VASARI DAL

Debreceni iparra most nagy napok virradnak. Iparosok a vásárra minden jót kiraknak. Reméljük, hogy anyagilag sikerül a vásár s portékáinkra a sok vevő, mint a légy, úgy rászáll.

Harminc fillér a biléta s látnivaló: tenger. Reméljük, hogy ember hátán tolong majd az ember. de mindenki vásáll... Reméljük, hogy nemcsak néznek, úgy sikerül igazán a tiszántuli vásár.

Vásároljon hirdetőinknél.

**Tarlóvetésbe** SzUPERFOSZFÁT, PÉTI SÓ, KÁLISÓ  
 Angliából importált, bőtermő, és jó takarmányt szolgáltató  
**Tarlórép mag** valamint az összes MŰTRÁGYAFÉLÉK jutányos  
 áron és kedvező feltételek mellett kis és nagy tételben.  
**Vetőrepece mag, zsákok** új leszállított áron.  
 Agró **csávázó** cikkei beszerezhetők:  
**MAGYAR MEZOGAZDÁK SZÖVETKEZETE** tiszántúli kirendeltsége  
 DEBRECEN HUNYADI UCCA 13. TELEFON 27-97.

## Női testrészeket találtak két bőröndbe csomagolva a kassai gyorsvonaton

Hét szurást fedeztek fel a feldarabolt hullarészekon

Kassa, szeptember 2. Amikor az a gyorsvonat, amely tegnap este 21 órakor Prágából indult, ideérkezett, a titkos rendőrök az egyik kocsiiban egy nagy bőröndöt találtak, amelynek gazdája nem jelentkezett. A rendőrség kinyitotta a bőröndöt és női holttestet talált benne, amelynek feje s mindkét lába hiányzott. A törzsön 7 szurt sebet állapítottak meg. Az eljárás során a kassai rendőrség a pozsonyi rendőrségtől azt az értesítést kapta, hogy

azon a gyorsvonaton, amely Prágából odaérkezett, szintén találtak egy magára hagyott koffert, amelyben egy női holttest feje és két lába volt. Azonnal megindult a további széleskörű nyomozás, közben az orvosi vizsgálat megállapította, hogy a borzalmas bűncselekményt rövid idővel előtte követhették el. Az áldozat 25-28 éves lehetett, a fejét valami igen éles szerzővel vághatták le a törzsről.

és maga Mussolini is figyelemmel kísérik az északi eseményeket s ha szükséges lesz és eljön az ideje, akkor úgy, mint

1914-ben, egész Európában felhangzik az egyhangú kiáltás: Ékraszé l'Infame! (Törjétek el a gyalázatost!)

## REPÜLŐSORS...

Halálos szerencsétlenség áldozata lett de Pinedo márki, az olasz légiflotta vezérkari főnöke, aki meg akarta dönteni Codos és Rossi világrekordját

Newyork, szept. 2. (Wolff.) Francesko de Pinedo márki, az ismert olasz repülőrekorder borzalmas repülőszerencsétlenségnek esett áldozatul. A repülő Codos és Rossi repülők távolsági rekordját akarta megdönteni. Az indulásnál kitűnt, hogy a gép nem helyesen vált el a földtől, mintegy 2000 lépésnyi távolságra gurult a repülőtéren s azután nekiütődött a repülő-kikötő egyik épületének. A gép tüzet fogott s pillanatok alatt lángokban állott. A megrémült nézők kénytelenek voltak tétlenül hallgatni a szerencsétlenül járt ember kétségbeesett segély-

kiáltásait, de nem tudták a géphez közeledni, hogy segítséget nyújtsanak. Meg kellett várni, míg a lángok lelohadnak. Ekkor találták meg Pinedo teljesen megszenesedett és felismerhetetlenné vált holttestét a repülőgép romjai alatt.

Pinedo márki azzal a repülésével vált híressé, amelyet 1925-ben hajtott végre, amikor Rómából Melbourneba és Tokióba, majd vissza repült. 1927-ben sikerrel hajtott végre egy földkörüli repülést, az olasz léghajózás körül szerzett nagy érdemeiért az olasz légi-flotta vezérkari főnökévé nevezték ki.

## Az angolok és franciák beleegyeztek az osztrák hadsereg megerősítésébe

Páris, szeptember 2. (Havas.) Az Ausztriának engedélyezett katonai testületet egy évre létesítették és csupán újabb megegyezés esetén tartható fenn tovább. A segédhaderő létszáma semmi esetre sem haladhatja meg a 30.000 embert, akiknek tényleges szolgálata csak 6 hónapig tarthat, azonban a szabadságolásokat követő év folyamán visszahívhatók. Az osztrák kormány ígéretet tett arra, hogy a csendőrségnél s a rendőrségnél talál-

ható felesleges létszámot csökkenti, a békeszerződésben előirt tényleges létszám szerint.

London, szeptember 2. (Wolff.) A brit kormány jegyzékében kijelenti, hogy az osztrák szövetségi haderő időleges megnagyobbítása ellen semmiféle kifogást nem emel. A jegyzék kifejezetten a Saint Germaini szerződésre hivatkozik.

## Hogyan fürödhetünk fürdőszoba nélkül?

Rövid idővel ezelőtt a fürdőszoba még luxusszámba ment. Ma azonban a kulturális igények már annyira fejlődtek, hogy modern lakást fürdőszoba nélkül el sem lehet képzelni. A fürdőszoba éppen úgy hozzátartozik a kellemes lakáshoz, akár csak a vilány, vagy a vízvezeték. Kétségtelen, hogy a középosztály legelőbb vágya a fürdőszoba, azonban a legtöbb helyen a víz és vízvezeték hiánya teljesen lehetetlenné teszi a magasabb kultúra fokát jelentő fürdőszobának berendezését.

Ne csodálkozzunk, hogy egy magyar gyár oldotta meg a vízvezeték nélküli fürdőszoba problémáját. A magyar technikusok világviszonylatban is elismert szakemberek, akiknek ötletessége a legnehezebb problémákat is a legegyszerűbben tudja megoldani. Ilyen a vízvezeték nélküli fürdőszoba, amely, mint minden elmés találmány hallatlanul leegyszerűsített dolog. Ragyogó fehérre zománczott

kád ez és egy alacsony fehér zománckályha. A készülék a fizika egy ismert törvényén alapszik, amely szerint a melegvíz könnyebb lévén, felfelé törekszik.

Az elmes berendezés ezt a törvényt használta fel annak a kérdésnek megoldására, hogyan lehet a vizet magában a kádban felmelegíteni. Ez az ugynevezett cirkulációs fürdőkád speciális ötvözetű, acélzománc szalonkád, amelynek zománcozása ellenáll minden hő, vegyi és erőművi behatásnak. Kettősfalú acéllemezéből készül. A vele szoros összefüggésben lévő cirkulációs kályhába vörösrézdob van beépítve, amelyből a felmelegedett víz az egyik csövön át a fürdőkádba áramlik. A kádat úgy töltik meg vízzel, hogy a csövön keresztül a kályhába befűtünk a dobben lévő víz természetesen felmelegszik.

Két cső köti össze a kádat a kályhával. A dobben felmelegedett víz a felső csövön keresztül átmegy a kádba. A kádban lévő melegvíz alura nyomja a hideget és az első csövön ismét a kályhába, illetve a kályhában lévő doba kerül, úgy, hogy lassan a kádban lévő egész vízmennyiség felmelegszik. Mindössze 4 kiló fa kell ahhoz, hogy 25 perc alatt 140 liter 40 fokos vizet kapjunk. Egy fürdés költsége körülbelül 10 fillérbe kerül. Az egész fürdőszoba berendezésének költsége pedig nem haladja meg egy jó fürdőkád beszerzésének költségét. A kád szükség esetén kályha nélkül is használható, könnyű súlyánál fogva egyik helyről a másik helyre kényelmesen hordozható.

Kulturszempontról fel nem becsülhető a Lampart cirkulációs kád jelentősége, mert az ára is olyan alacsony, hogy kisjöveldmü emberek részére is könnyen megszerezhető.

### SZÓSZERINT

A házitánító természetrajzból kérdezi ki a pótvizsgára készülő gyereket.  
 — Mit gondolsz — kérdi tőle —, hol lehet a zsiráfot találni?  
 — Schol — feleli a gyerek —, mert a zsiráf olyan hosszú nagy állat, hogy el se lehet veszíteni.

## Tiporjátok el a gyalázatost!

— írja a náciokról egy brünni lap, amely közös európai hadüzenetet sürget Berlin ellen

Prága, szeptember 2. Csehországban még mindig igen nagy az izgalom a Lessing-ügy miatt. A csendőrség nagyszámú készültséggel ugynevezett általános razziaát rendezett Marienbadban és környékén, mindenütt házkutatásokat tartott, ahol Eckhardt Miksa, a Lessing megölésével gyanúsított soffőr egyáltalában megfordult.

Marienbad környékén újabb öt letartóztatás történt, magában Prágában pedig három. A nyolc letartóztatott nem gyanúsítható közvetlenül a gyilkosság elkövetésével, de olyan nyilatkozatokat tettek, amelyekben helyeselték Lessing megölését.

A lapok továbbra is a legélesebb offenzívát folytatják a hitlerianus Németország ellen. A miniszterelnökhöz közelálló Venkov, a cseh agrárpárt lapja azt írja, hogy nem szabad visszariadni a szükségesnek látszó rendszabályoktól, mert különben megfulunk a vértengerben. Különösen nagy feltűnést kelt a Brünbben megjelenő Lidove Novini cikke. Ez a lap tudvalevően Beneshez tartozik, de amíg a cseh nemzeti szocialisták többi lapjától a közönség megszokta az éles hangot, addig a Lidove Novini aránylag még a legnagyobb higgadtságot szokta tanusi-

tani. Ez a lap most a következő fenyegetést intézi Németországhoz: „Csehszlovákia mellett őt áll Franciaország. Anglia

## Mindenki tudja már,

Debrecenben, hogy a legnagyobb siker a

# MELLEK UCCA

Amerika legnagyobb színésznőjének, IRÉNE DUNNE-nek alakításával  
 Siessen megnézni vasárnap és hétfőn  
**az Urániában**

JEGYEKET AJANLATOS ELŐVÉTELBE MEGVÁLTANI !!

Előadások kezdete: Vasárnap: 3, 5, 7 és 9 óra.  
 Hétfőn: 5, 7 és 9 órakor.

OLCSÓ HELYARAK 30 FILLÉRTŐL.



— Brück Emil zeneszerző-tanár zongoratanfolyama megkezdődött. Jelentkezés (Csapó u. 22.) Telefon: 24-74.

— Kulturvonat Budapestre az 1-es honvédek ünnepségeire. Szeptember 8-án reggel 8 óra körül indul Budapestre 66 százalékos kedvezményű kulturvonat az 1-es honvédek nagyszabású ünnepségeire. Ezen vonat utasai 3 napot tölthetnek el Budapestben, mivel a vonat csak 10-én az esti órákban indul vissza Budapestre. A vonat rendes gyorsvonati sebességgel halad és így az ut 4 óra alatt tehető meg. Részvételi díj oda és vissza, valamint az Angol-parki ünnepségre szóló belépőjegy P 8.42 fillér. Minden utas számozott helyet kap a vonaton, amint az a filléres gyorsvonatokon is szokásban van. Jelentkezéseket elfogad a Máv. Menetjegyiroda fiókja.

— **Alpesi sajt-, vajcsarnok megbízható, olcsó, minden okom megvan arra, hogy az Alpesisiben, Piac ucca 16., vásároljak.**

— **Beiratás iskolás gyermekeknek német nyelvtanításra, a szeptemberben kezdődő tanévre, naponta egy óra tanítással, Tandij 6 pengő. Piac ucca 34. Német Gyermekeotthon.**

— **Meinl ételaj tartalmas és jó ízű, sütéshez, főzéshez, salátához is igen alkalmas. Meinl Gyula Rt. Debrecen; Ferenc József ut 59. Telefon 34-93.**

— **Sztepanov uriszabó, Rothermere ucca 38. Öltönyöket készít olcsón, elsőrendű munkával.**

— **Mi újság a rádióban? Azt az Orion rádiógyár kiállítása szemlélteti legjobban a budapesti őszi lakberendezési vásáron. Az az újság, hogy végre mindenki rájött, hogy nem otthon a lakás rádió nélkül. A rádió éppen olyan nélkülözhetetlen lakberendezési cikké vált, mint az asztal, vagy a csillár. Újság még az is, hogy a rádió már többé nem idénycikk, mert télen-nyáron, reggeltől-éjfélig egyaránt szolgálatára áll mindenkinek. Eppen ezért a rádiógyárak a készülékeknél mindennemű újítást most már az idénytől függetlenül azonnal keresztülvizsgáznak azért is, mert a rádió fejlődési fokozatait nagymérvű elterjedése lényegesen meggyorsította. Miután a gyárak célja az, hogy a rádiózást a közönség részére minél kellemesebbé és egyszerűbbé tegyék, belátható időn belül ennek érdekében mindig keresztülvizsgálnak kisebb-nagyobb módosításokat a készülékeknél, tehát a rádió, éppen úgy, mint a divat, mindenkor átmenetileg kisebb-nagyobb változásokon. És ha valaki azért nem vásárol most rádiót, mert meg akarja várni az „új” típus, ugyanúgy járhat — egy hasonlattal élve —, mint az az ifjú pár, aki esküvőjét azért halasztja el, mert jövőre esetleg más stílusú lakberendezés jön divatba. Ha végignézzük az Orion rádiógyár kiállítását, azt láthatjuk, hogy az mindenki zsebének, mindenki izlésének megfelelő választékot nyújt. Van itt olcsó kétlángos készülék, 3 lángrú, 3 körös hangolási band-pass Európavevő, van kétlángos, mely egyaránt használható egyen- és váltóáramra. Van reflexkapcsolású 3 lángrú és luxuskivitelű 6 lángrú super gép. Érdekes újság az, hogy nemcsak konstrukciókban van nagy választék, hanem a felsorolt készülék különféle stílusú szekrényekben is kapható.**

— **Fogműterem, Hatvan ucca 27., foghuzás, fogtömés, aranyhidalások, szájpaddlás nélküli műfogak. Olcsó árak.**

— **Iskolakönyvek ujonnan vagy használt állapotban (használt félárban) már most beszerezhetők Antalffy József könyv- és papírkereskedésében.**

— **Iskolakönyvek ujonnan vagy használt állapotban (használt félárban) már most beszerezhetők Antalffy József könyv- és papírkereskedésében.**

— **Iskolakönyvek ujonnan vagy használt állapotban (használt félárban) már most beszerezhetők Antalffy József könyv- és papírkereskedésében.**

— **Iskolakönyvek ujonnan vagy használt állapotban (használt félárban) már most beszerezhetők Antalffy József könyv- és papírkereskedésében.**

— **Iskolakönyvek ujonnan vagy használt állapotban (használt félárban) már most beszerezhetők Antalffy József könyv- és papírkereskedésében.**

— **Iskolakönyvek ujonnan vagy használt állapotban (használt félárban) már most beszerezhetők Antalffy József könyv- és papírkereskedésében.**

— **Iskolakönyvek ujonnan vagy használt állapotban (használt félárban) már most beszerezhetők Antalffy József könyv- és papírkereskedésében.**

Telefon: 12-44.

Telefon: 12-44.

**Az iparivásár alkalmával rendkívül olcsó árak!**

## Petrik Karoly

rőfős és rövidáru üzletében, Szent Anna ucca 5. szám.  
Intézeti paplanok, ruhák, bluzok, harisnyák, ruha és bluz anyagok nagy választékban.

Szines divat férfiing P 2.90 Müselyem marocain min-  
Mosó gyermekruha P —.98 den szín P 3.40  
Divat kötött bluz P 1.50

Megtekintés vételkényszer nélkül!



## Teljes erővel kell küzdeni a Bocskaynak, ha ma győzni akar a keményen játszó Nemzeti ellen

A beteg Vágó helyett Kovács játszik a hátvéd poszton

Vasárnap startol a Bocskay Debrecenben az idei futballbajnokságot s rugbion érdekesnek és izgalmasnak ígérkező meccsen, hiszen ellenfele a Nemzeti lesz. A Nemzeti jelenleg a legjobb formában lévő együttesek közé tartozik, a leghamarabb érte el játékeréje teljességét, amint az megmutatkozott a múlt vasárnap mérkőzésén is.

A legnagyobb érdeklődés természetesen a Bocskay újjászervezett csapatának bemutatkozása iránt nyilvánul meg, első sorban is a most szerződötetett profilválogatott kapus: Alberti és a középfedezet: Gyulai játékkára kíváncsi a debreceni publikum, amely még egyikőjüket sem látta a kék-sárga színekben. A Bocskay egyébként csapatösszeállítását gondokkal küzd, mert mindkét hátvédje és Hevesi is beteglőstán van. Janzsó és Hevesi játéka valószínű, Vágóra azonban aligha lehet számítani. Helyét, ha vasárnap nem tudna mégsem soromjába állani, Kovács tölti be. A Bocskay csapata ezek szerint így áll fel: Alberti — Vágó (Kovács), Janzsó — Palotás, Gyulai, Keviczky — Markos, Vincze, Teleki, Eöry, Hevesi.

A Bocskay győzelmi sánsszal indul a küzdelemben, mely azonban nem lesz könnyű s előrelátható, hogy a Nemzeti

hagyományos lelkesedését csak akkor tudja legyűrni, ha a kék-sárgák minden bennük lévő kitűnő kvalitásokat érvényre juttatják.

A mérkőzés egyenlő 5 órakor kezdődik Barna Béla vezetésével. Az előjáték is érdekes, mert egyenlő 1 órakor a DTE—Villanygyár, egyenlő 3 órakor pedig a DKASE—NyAFE játszanak az amatőrbajnokságot.

**DTE—Villanygyár bajnoki mérkőzés.** Ma délután egyenlő 1 órakor lesz a DVSC-pályán a DTE—Villanygyár bajnoki mérkőzés. A DTE vezetősége ezúton felhívja az alant felsorolt játékosait, hogy legkésőbb fél 12 órára a pályán teljes számban pontosan jelenjenek meg, miután a pályára jogosító belépőjegyeiket a pénztárnál legkésőbb háromnegyed 12 óráig vehetik át s így a később jövők a pályára bebocsátást nem nyernek. Radics, Erdős, Rosenfeld II., Fisch II.ö Barna, Szilágyi, Friedländer, Erdey, Fisch I., Rosenfeld I., Illés, Nagy D., Gencsy, Vincze II.

**A BUDAI „11” LEGYÖZTE A SZEGEDET.**

Budapest, szept. 2. (MTL) Budai „11” —Szeged FC 5:1 (2:1), I. osztályú ligamérkőzés. Ferencvárosi pálya, 500 néző.

## HORN ÉS ERDÉLYINÉ

a Tiszántul legnagyobb  
szőnyegáruháza

Debrecen, Kossuth ucca 19. szám.  
(Csokonai színházzal szemben.)

**A Tiszántuli Ipari Vásáron  
az ARANY BIKA nagyáruházban  
a főbejáratnál.**

— Betörték az ablakait. Flesch Salamon, Zsák ucca 5. szám alatti lakos jelentette a rendőrségen, hogy ismeretlen tettesek az éjszaka folyamán lakásának ablakait betörték. A nyomozás megindult.

— Tankönyvek új és ódon állapotban minden iskolába Gárdos könyvesboltjában, Püspöki palota.

— Tartós villanyonduulás 8.— P-től. Rammingert, Szent Anna 12.

— Dr. Horvát Irén fogszakorvos, Arany János 15., hazaérkezett, rendelését megkezdte.

— A Dóczy elemi iskolában a beírás szept. 12., 13., 14. és 15-én lesz a régi Dóczy épületben d. e. 9-től 1-ig.

— Ha világvárosi fényképfelvételeket akar látni, nézze meg Ruzicska kirakatait.

— Felhívás a fűszer-, csemege-, szatós és élelmiszerkereskedőkhöz. A fűszer-, csemege-, szatós és élelmiszerkereskedők szeptember 10-én életbelépő vasárnapi zárórájáról a vásárló közönség tájékoztatására plakátokat készítettünk. A plakátok a Kereskedő Társulat titkári hivatalában kaphatók darabonként 10 fillérért. Felhívjuk az érdeelt kereskedőket, hogy a plakátokat mielőbb vegyék át, részben a saját érdekükben, részben a közönség kelő időben való tájékoztatása céljából. A Debreceni Kereskedő Társulat vezetősége (Ferenc József ut 8.).

— **Iskolaruhák legolcsóbban a Debreceni Férfi-, Fiuruha Aruházban Weisz Sándornál, Csapó ucca 10.**

— **Használt tankönyvek minden iskolába kaphatók Grünmannál, Piac 69. Megyeházzal szemben.**

— **A szemétkerakóhely változása.** A Monostorpályi uton a Lengyel-féle szőlőtelep és a gyepmesteri telep között fekvő szemétkerakóhelyet időlegesen és átmenetileg még a f. évi szeptember hó folyamára is megszüntettem. Ez alatt az átmeneti idő alatt tehát a város területén a szemétkerakóhely a Balogh és Vértessy-téglagyár (Vértessy u. 1. sz.) melletti kubikgödörökbe hordható ki és rakható le. Felhívom ezért a város érdeelt lakosságát, hogy a szemétkerakóhelyt időlegesen megszüntetett szemétkerakóhelyen, mint más, e célra ki nem jelölt helyen való lerakásától annál is inkább tartózkodjék, mert e tilalom megszegése a 182—1893. bkgy. számú szabályrendelet értelmében a kihágási eljárás megindítását vonja maga után. Debrecen, 1933 augusztus 31. Dr. Vásáry István sk., polgármester.

— **Zálogcédulát, használt butorokat, ingóságokat veszek, hívásra házhoz megyek. Áruközvetítő, Degenfeldtér 8.**

— **Cserépkályhák állandóan nagy választékban. Atrakások Hardtmuth-rendszerre, tisztítást, javítást olcsón vállal Gönczy kályhámester, Csapó ucca 19. Telefon: 25-68.**

— **Hazajött a nyaralásból Lacika és Luluka, megveszik könyveiket Springer bácsi könyvesboltjában.**

— **Jó ellátás, kényelem, gondosság Budapestben a Park Nagyszállóban, a keleti pályaudvarral szemben. Leszállított árak. E lap előfizetőinek 20% engedmény.**

**Szabványos**

**lőlapok**

olcsón beszerezhetők

**Nagy Károly és Társai  
könyvnyomdájában  
Ferenc József ut 49.**

Telefon 20-18.

## SZÍNHÁZ MŰVÉSZET

### Esztendők óta nem volt olyan erős és nivós társulatom, mint az idén

— mondja Kardoss Géza, aki nagyszabású munkatervet dolgozott ki és sugárzó optimizmussal néz az új szezon elé

A Csokonai-színház szokásos nyári szünete már a vége felé közeledik és az újjászervezett társulat — mint az előző esztendőben is — Egerben kezd munkához és körülbelül szeptember végén mutatkozik majd be a debreceni közönségnek.

Kardoss Géza színiigazgató az új társulat szervezési munkálataival már teljesen elkészült, szombaton délután a debreceni sajtó képviselői előtt ismertette munkaprogramját a társulat névsorát.

Kardoss direktor, aki az elmúlt hetekben nagyon súlyos és veszedelmes betegségben esett keresztül, úgy hogy két ízben is operálni kellett, ma már teljesen egész-

séges és rendkívül nagy munkakedvvel, szinte szokatlan mértékű optimizmussal néz az új szezon elé.

— Az a nagy adag optimizmus, amely minden szavamból kisugárzik — mondta többek között —, sohasem volt indokoltabb, mint éppen most, mert teljes meggyőződéssel állítom, hogy esztendők óta nem volt olyan erős, nivós, minden részében tehetséges társulatom, mint az idén. A nyáron bebarangoltam az egész országot, de végigutaztam a megszállott területek nagyobb városait is, hogy két-három szerepben is megnézzem azokat a színészeket, akik szerződöttes céljából érdekeltek. Felfokozott igényekkel léptem

## Vásároljunk

### a Csapó uccán és a Degenfeld téren!

OLCSÓ BEVÁSÁRLÁSI FORRÁSOK, FIGYELMES ÉS PONTOS KISZOLGÁLÁS!

A Csapó uccai és Degenfeld téri kereskedők üdvözlök a Tiszántúli Ipari Vásárra érkezett idegeneket!

#### A VÁSÁRLÁSHOZ PÉNZ IS KELL!

Cégem jó hírre biztositéka annak, hogy áruházamban kevés pénzért is legolcsóbban szerezheti be női és férfi divatru szüükségeit méterrel és készen is.

### Króh Vilmos

textil és női divatruházat  
Degenfeld tér és Bádógos u. sarok.

Jól, olcsón vásárolhat

### Kohn Márton

bőrkereskedőnél  
CSAPÓ UCCA 4. SZ.  
Alapított 1900-ban.  
Figyelmes, pontos kiszolgálás.  
Mindennemű bőrárak  
nagy választékban!

#### FILLÉRES ÁRAK A KIÁLLÍTÁSON!

Karton	69 f-től
Tennisz flanel	65 f-től
Pongyola flanelek	128 f-től
Rumburgi vászon	75 f-től
Selyem, ruhákra szép mintákban	98 f-től
Harisnyákat, kötött árut figyelmes kiszolgálás mellett vásárolhat	

### Amerikai Áruház

Csapó ucca 16.  
Cégre tessék figyelni!

Tört aranyat, zálogcédulát legmagasabb árban veszek, óra- és ékszerjavításokat felelősséggel, olcsón készítek.

### Wertheimer Herman

órás és ékszerész  
CSAPÓ U. 9.

### Molnár Ernő

elektrotechnikai műszerész  
DEBRECEN, CSAPÓ UCCA 3.  
Motor, kerékpár, varrógép, írógép, rádió, gramofon, villanyfelszerelési cikkek és alkatrészek javító műhelye.

### Lengyel

fest,  
mos,  
tisztít

kifogástalanul.

Csapó ucca 28.  
Batthyány. ucca 1.  
Széchenyi ucca 3.

### Csapó u. 30. sz. alatt levő új fűszerüzletben

figyelmes, pontos kiszolgálás.  
Olcsó bevásárlási forrás.

## RUHACSERE!

Visselt, kopott férflruháját, felöltőjét eredeti ANGOL szövetre is cserélheti. — Hívásra hához megyek! — HEGYINEL, Sas ucca 4. sz.

fel, mindenhol a legjelesebb tagokat szerződöttem le és ezzel magyarázható, hogy az idén havi kétezer pengővel több lesz a személyi kiadás, mint a tavalyi társulatomnál volt. En tehát a leépítések mai szomorú korszakában felépítettem a társulatomat, mert a debreceni közönség számos bizonyítékát szolgáltatva annak, hogy fejlett színházkulturájával csak az igazán jó produkcióért hajlandó áldozni, vagyis minél jobb társulatot tartok, annál inkább számíthatok arra, hogy a kiadásaim szaporodásával a bevételeim is javulni fognak.

— Külön nagy nyereségként könyvelhetem el, hogy sikerült drámai és operettfőrendezővé szerződöttem a vitéz Jakabffy Dezsőt, ezt az európai kulturájú, izig-érig színházi szakembert, aki a világhírű Reinhardt professzor mellett tanulta éveken át a rendezés művészetét és aki tavaly a miskolci társulat főrendezőjeként nagyszerű eredményeket mutatott fel.

#### ÚJ UTRA LÉPEK

— Ami a programot illeti: új utra lépések. Minden erőmmel igyekszem függetleníteni magamat a pesti színpadoktól. Rájöttem arra, hogy Debrecennek külön színházpolitikára van szüksége, vagyis magyarán szólva ezután csak azokat a bel- és külföldi darabokat veszem át Pesten, amelyek a szó legemesbb értelmében véve értékek, viszont mellözöm azoknak az olcsó sikerekre pályázó, alpari hangú és mosdatlan tendenciájú színházi fércműveknek az előadását, amelyeknek színrehozatala sem anyagi, sem erkölcsi szempontokból nem jelenthet számunkra örömet. Miután ilyenformán az új szezonban a pesti daraboknak csak a színe-javát kötöm le, bőven lesz alkalmam arra, hogy felújítsam a klasszikus és modern zenei és prózai színirodalomnak azokat az örökbecsű remekműveit, amelyek nem érzik az elmúlt idők vasfoga, ma is töretlen fényvel ragyognak és a közönség számára az üdítő szórakozás mellett igazi benső élményt is jelentenek.

#### IRODALMI MATINEK ÉS OPERAELŐADÁSOK

— Tervbevettem, hogy az év folyamán havonként egyszer vagy kétszer vasárnap irodalmi matinékat rendezek, amelyeken mindenekelőtt a Csokonai-kultuszt szeretném szolgálni, de matinékat akarok rendezni Ady Endre, a debreceni magyar írók, Arany János, Petőfi Sándor, Jókai Mór és Vörösmarty számára is.

— Legalább nyolc—tíz operaelőadást tartok az évad folyamán országosnevű fővárosi színészek vendég szereplésével. Ezek az előadások a zenekart és a kórust a zeneiskola legkiválóbb növendékeivel szeretném kibővíteni.

#### KLASSZIKUS ÉS MODERN JÁTÉKCIKLUSOK

— Egész sor különböző fajtájú játékciklusra is készülök. Rendezünk egy ciklust a legkiválóbb régi magyar és külföldi vígjátékokból, rendezünk továbbá egy Shakespeare-ciklust, egy klasszikus ciklust a múlt század vég prominens drámaíróinak műveiből. Fel szeretném ajánlani egy modern magyar ciklus keretében Molnár Ferenc, Bródy Sándor és Lengyel Menyhért munkáinak színé-javát. A ciklusok sorát egy klasszikus operettszériával zárnam le, amelynek keretében Lehár, Kálmán, Fall, Szirmai és Farkas Imre jutnának szóhoz. Havonként egyszer vasárnap délután egy-egy népszínművet is szándékomban áll előadni.

#### DRAMAPÁLYAZAT, SZABADTÉRI ELŐADÁSOK

— Elárulhatom még végül, hogy több eredeti darab bemutatóját is tervbevettem és ezenfelül egy pályadíjat tűzök ki egy egész estét betöltő darabra, amelynek tárgya Ady Endre élete és a pályadíjnyertes drámát január 27-én, a halhatatlan költő halálának 15-ik évfordulójára mutatom be.

— Jakabffy főrendezőnek egyébként nagy tervei vannak. A Reinhardt-tanítvány mindenképpen méltó akar lenni mesteréhez és rávett engem is arra, hogy tavasztól kezdve a Déri-muzeum előtt és az akkorára már teljesen felépült Stadionban impozáns méretű szabadtéri előadásokat rendezzünk.

#### AZ ÚJ TÁRSULAT NÉVSORA

Kardoss Géza ezután rendelkezésünkre bocsátotta új társulatának névsorát, amely a következő elsőrendű színésznők és színészek neveit tartalmazza: Apor Klári szubrett, Eöry Klári (Pozsony) táncoszbrett, Fáskerthy Mária komika, anya, Halassy Mariška komika, anya, Hajnal Margit (Budapest, Zeneakadémia) primadonna, Hegyessy Ica (Kolosvár) énekes naiva, Jatzkó Cia szubrett és drámai szende, Nagy Klári (Kaposvár) hősnő, Nóti Margit táncoszbrett, Szende Mária szende és táncosnő, Bánay Ferenc siheder, Bende László (Pécs) lírai szerelmes, Bihary Nándor (Pozsony) táncoskomikus, Hódy József ügyelő, komikus, vitéz Jakabffy Dezső főrendező, Jatzkó Rezső karmester, Kormos Ferenc buffó, Lányi Alfréd (Sopron) tenorista, Súlyom Győző (Pozsony) bonviván, Szokoly Gyula (Sopron) naturburs, Szigeti Andor apa, Thuróczy Gyula jellem.

#### Debreceni statusquo izr. hitközség. HIRDETMÉNY.

A templomülések bérbeadási ideje és sorrendje:

1. Augusztus 31-től szeptember 6-ig a tavalyi bérlők érvényesíthetik előjogaikat.
2. Szeptember 7—19-ig a megmaradt ülések korlátlanul bérelhetők.
3. Szeptember 20-án, ünnep előtti napon a bérbeadások szünetelnek.
4. Hivatalos óra hétköznapokon reggel 8—12-ig, délután 3—6-ig.

#### Figyelmeztetés!

A templomjegy névre szól, másra át nem ruházható. Jegy nélkül a templomba belépni nem szabad.

Minden imaszéket csak a jogosított személy foglalhat el. A jegy az ellenőr kivánságára felmutatandó.

Aki illetéktelenül foglal el imaszéket, az ellen a templomi hirdetményekben meghatározott rendszabályok alkalmaztatnak.

Debrecen, 1933 augusztus 30.  
Az Elnökség.

#### HIRDETMÉNY.

Értesitem a t. utazó közönséget, hogy f. évi szeptember hó 25-én, a hortobágyi országos vásárra való tekintettel, Debrecen—Nagyhortobágy közt az 5542—5543. számú vonatokat forgalomba helyezték.

Az 5542-es Debrecenből indul 8 óra 04 perckor, Nagyhortobágyra érkezik 9 óra 16 perckor.

Az 5543-as Nagyhortobágyról indul 14 óra 17 perckor, Debrecenbe érkezik 15 óra 31 perckor.

Debrecen, 1933 augusztus hó 30-án.  
Az állomástőnök.

## Szeptember 5 a gazdakivánságok számbavételének napja

**Az adóbuzafizetési bejelentések lejáratát után veszi a kormány számba a gazdaköveteléseket — A Tiszántul gazdaképviselői némák, amikor az ország minden vidéke agitál kivánságai érdekében**

**Szabad-e kizárni a magasabb terményárak élvezéséből az adóhátralékos, tehát épen a legrosszabb helyzetben lévő gazdákat?**

Irtá: THURY LEVENTE

Az ország valamennyi vidékének gazdaképviselőiben lázas munka folyik mostanság. Ez nem is csoda, hiszen a magyar föld csodálatos bőséggel ontotta az idén az elsőrendű minőségű, tehát még most is kincsetérő búzát s évek tehetetlen tanácskozásai, memorandumozásai után most nyílik alkalom először segíteni a magyar gazdán, hozzásegíteni, hogy jó áron adja el kitünő termését. Minden kormánysegítség, minden botlettánál többet jelent az idén a nagy termés, de csak akkor, ha emberek nem rontják el, amit szépen elrendezett a jó Isten és okos számítással, a bajbajutott gazdákra való hűség gondoskodással lehetővé teszi azt, hogy adósságaikat megapassza, adóikat letörlessze, pénztárcájukat az oly régóta hiányzó pénzzel megdagassza ez a jó termés.

Már amikor látványos volt, hogy az ez évi időjárás különösen kedvező a búzára és jó termésünk jön, megindultak a rémhírek arról, hogy a sok búza pelyvavértékűvé teszi a kenyérnek valót az idén.

Nem csökkentette a rémhírek terjedését az sem, hogy lassanként kiderült, hogy az amerikai búzatermés az idén rendkívül rossz. Egyes kezek gondoskodtak arról, hogy minden termésjelentés mellé kapjon arról is hírt a gazda, hogy családás volt az amerikai rossz termés híre, majd arról, hogy ha Amerikában rossz volt is a termés, még mindig elöntéssel fenyegetik a világot a múlt évről megmaradt készletek. Aztán kiderült, hogy ez sem igaz, ekkor arról zengett a sajtó jórésze, hogy Európában oly nagy a termés, hogy exportálni fognak még azok az államok is, amelyek amióta világ a világ, mindig buzabevittel gondoskodtak népük kenyéréért.

De nemcsak a sajtó visszhangzott a buza eladhatatlanságáról szóló hírekről. Az amerikai gabonatorzsdéken egyre ment fel a buza ára, addig az európai torzsdék egyszerre függetlenítették magukat attól a csikágói torzsdétől, amelynek árait eddig úgy tisztelték, mint a zsidók a két kótáblát. Amíg Amerikában,

a csikágói torzsdén lefelé zuhantak a terményárak, addig rotterdam és társai könnyörtelenül alkalmazkodtak ezekhez az árakhoz. Amióta Csikágóban emelkednek a buzaárfolyamok, egyszerre kiderült, hogy nem számít Csikágó, az európai buza európai torzsdén kél el, nem irányíthatja tehát az árat Amerika.

Arról persze senki sem beszélt a gazdának, aki ezt az örjítő színjátékot kábultan nézte, hogy a rotterdami torzsdén államok és még hozzá bevitelre szoruló államok spekulálnak a búzával. Megvesznek itt-ott egy-két millió métermázsát s azzal úgy diktálják a piacot, ahogy nekik tetszik, mert az eladók és a vevők is csak ők. Szerke, minden buza-termő állam piacán ugyanez a játék folyt kicsinyben. A nagykereskedők, a buzaközvetítő hatalmasságok előre lekötötték eladásra búzát s aztán, hogy nyereségüket növeljék, odavetettek néhány tízezeret vagy százezeret a gazdaellenes sajtó trettinámak, hogy rémhírekkel teremtsenek pánikot a gazdák körében,

— Ha fáradt és izgatott, ha álmatlanságban és gyakori félelemérzetben szenved, ha hasgörcs, mellnyomás vagy szívfájás kínozza, akkor igyék reggel éhgyomorral 1—2 pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet, mert ez megszünteti az emésztési zavarokat s elhárítja a vértolulást.

kerüljön egyszerre minél nagyobb buza-mennyiség piacra, törje le maga a gazda az árakat. Ehez aztán lehetett a torzsdén segédkezni is. Milyen könnyű például az, hogy X. és 8. szövetkezőknek buzavásárlásra, de magasnak találva az árakat, közösen fognak hozzá, hogy letörjék. X. hat ügynöke kínál Y három ügynökének búzát, egyre alacsonyabb árakon. Papirbuzát, amit soha nem kell lezállítani s vagon-, zsák- és mázsa-számba átvenni. Y nem vásárol, vagy vonakodva vásárol s az árak mennek lefelé. Aztán megfordul a kocka, Y ad el és X vásárol. Az árak még mindig süllyednek s megjelenik a torzsdéi tudósításokban, hogy a „kontremin nyereségbiztosító vásárlásokat eszközözi”. A gazda csak néz, nem érti az egész földalatti, kibonthatatlanul rejtélyes játékot, amely azonban neki a vagyonára és az életére megy.

Igy történt ez nagyjában — ha nem is nálunk, Magyarországon szóról-szóra hasonlóképpen, de — minden agrárállamban.

Nos, most, amikor már kezdődnek tisztázódni a viszonyok, egyszerre kiderül, hogy minden cáfolat ellenére vannak még buzavásárlók Európában. Hiába okvetetlenkednek a cseh agráriusok — mint minden ősszel —, mégsem elég a csehországi szükségletek fedezésére a náluk termelt búza. Most kiderül, hogy hiába van Németországban olyan nagy termés, mégiscsak kell vásárolniuk búzát, mert az ő termésük minősége silány ahhoz, hogy sütni lehessen belőle,

## Tiszántuli Ipari vásárra érkezők figyelmébe!

Ha Ön kellemesen akar szórakozni Debrecenben, ha Ön kitünően elkészített, tisztán kezelt izletes ételt keres jutányos áron, keresse fel az alanti vendéglőket. Szívesen látják Önt és figyelmes kiszolgálásban részesül!

### Korona étterem

CSAPÓ UCCA 17.

Menü étlap szerint P 1.20.

### Fehérló szálloda

és étterem

Ételek, italok mérsékelt árak mellett.

Kitünő női zenekar szórakoztatja a közönséget.

### DALLMAN

vasuti vendéglő

Állandóan

kitünő, friss csapolású sör.

KITÜNŐ ÉTELEK!

### Régi híres étterem a

### Kispipa

ahol Kemény János vendéglős

kitünő ételekkel és italokkal várja vendégeit.

Meccs után

### Röllig Ede

ATTILA TÉR

ÉS NAP UCCA SAROK

Sportpályához közel.

### Sport kávéház

Figyelmes kiszolgálás!

Olcsó árak!

Kitünő zene!

ERZSÉBET UCCA LEGELEJÉN!

a Nagyállomáshoz 1 percre.

A Tiszántuli Ipari Vásár

### Debreczeni Csárdája

Tóth Imre Bethlen ucca 29. sz. alatti „Lekvár” vendéglő tulajdonosáé.

A Debreceni Csárdában a „Lekvár” sörelt és borait mérlik!

### EDEN szálloda

és étterem

Pályaudvarral szemben.

Ételek és italok

olcsók és elsőrendűek!

## Vásári vendégek

keressék fel Némethi József

nagykereskedését, Timár ucca 31. sz. alatt,

## „Hullaház”

Nagy választék a legkitünőbb fajborokban!

Figyelmes kiszolgálás! Hatalmas kert és belső helyiségek állnak a t. közönség rendelkezésére.

bor- és sörcsarnokát, borfajborokat szolgálnak fel.

kell hozzá nagy sikértartalma, kemény buza. Szóval, amint elmutt az első rohom, kezdé áttörni az igazság a mester-séges rémhírek fellegét s rövid időn belül mindenki fogja látni, hogy a magyar buza ezidén mégsem szemétrevaló pelyva, hanem igenis eladható portéka.

Addig azonban, amíg ez megtörténik, sok mindent el kell követnie a gazdának, hogy szusszal bírja. Éppen ezért nem okatlan dolog a kormányt kérésekkel ostromolni, legalább is nem hiábavaló, mint ezelőtt, mert a tények azt bizonyítják, hogy ahol az nem járt az államra nézve különösebb kockázattal, ott a gazdák kaptak könnyítéseket. Így nem járt kockázattal az adóhátralékok buzában való fizetésének engedélyezése. Nem járt nagyobb kockázattal annak a gazdaimdítványának az elfogadása, amelyet mi pendítettünk meg legelőször: hogy adjon a kormány a bankok útján előleget a gazda termésére, ezzel akadályozza meg, hogy azonnal piacra dob-

**Konyári Sóstó fürdő  
szeptember hóban még nyitva!**

Teljes napi pensio lakással és fürdéssel már 3 pengőtől.

va termésüket, lerontsák az árakat, viszont azonban élvezhessék a később megjavuló áralakulást. A gazda valóban kap 50 százalék előlegkölcsönt termésére.

Azonban sietünk kijelenteni, hogy ez még nem elég. Feltétlenül jogos gazdasági kívánság az, hogy a folyó évi adót is lehessen buzában fizetni s nyilvánvaló, hogy ez sem ró terhet az államra, sőt az adóbehajtás szempontjából előnyös. Sok-sok gazda lesz, aki nem fogja befizetni a folyó évi adóját, hogyha ezt a kedvezményt meg nem kapja, hanem eladja a buzát s mindenki tudja: a készpénznek amnyi helye van, hogy mire adófizetésre kerülne a sor, már régen elszivárgott a buza ára a gazda ujjai között, akárhogy is szorítja a markában. Nem az áll tehát, hogy a folyó évi adó buzában való befizetése az államháztartást veszélyezteti, hanem ellenkezőleg az, hogy ennek a megengedésével sokkal nagyobb összeghez juthat még az ősz folyamán az állam. Mert természetesen az, hogy a már adózalóként beraktározott buzára az állam ép úgy kaphat kölcsönt, mint a gazda s egészen biztos, hogy olyan nagy mennyiségű buza folya így be, amire az érték 50 százalékának folyósítása mellett is nagyobb kölcsönt vehetne fel az adó-kincstár, mint amennyi adót ez alatt az idő alatt készpénzben kaphatna.

A gazdára azonban az adó buzában fizetése csak akkor jelent hasznot, hogyha az általam már említett rendszert fogadja el az állam, azt ugyanis, hogy csak adózalóként veszi át a buzát a gazdától s azt az árkülönbözetet, amely az áremelkedés folytán előáll, visszafizeti a gazdának, vagy javára írja. Az a buza tehát, amelyet a gazda adóban befizetne, a napi áron kerülne most be az államhoz s a napi árat előrelé is imák a gazda adójából. De az állam nem adná el azonnal a buzát, tárolná s egy későbbi időpontban — mondjuk február 15-ikén — értékesítené. Az akkor előálló magasabb ár különbségét aztán visszafizetné az adó-kincstár a gazdának, vagy legalább is adója javára írná.

Lássunk csak egy példát.

Egy gazda adóhátraléka és ez évi adója összesen 1200 pengő. Az állam bevenne tőle egy vagon buzát 8 pengős áron, hozzáadva a boletát. Ezt azonnal javára írná s amikor a tárolásra kerülő buzát az állami szervek február 15-én

ALAPÍTÁSI ÉV 1831.

**Vászon — Fehérnemű  
és Kelengye  
szaküzlet**

**Kardos László**

Jó minőség — Jutányos árak

mondjuk 12 P-ös áron eladnák, a gazda az államkincstártól visszakapná a javára fenmaradó 400 pengő körüli összeget.

Az előny a gazdára: megszabadulna a végrehajtások és zaklatások sok költségétől, biztosítva lenne afelől, hogy buzáját a lehető legjobban értékesítette.

Az előny az adó-kincstár: egyszerre nagy összegű pénzekhez jutna (amennyiben a tárolt buzára kölcsönt vehetne fel), biztosítva azt, hogy simán és pontosan folynának be az adók és utólag, de nem utolsósorban a gazda elégedettsége, az adófizető alany anyagi megerősödése.

Itt van tehát egy gondolat, amelyet a Tiszántulon anélkül penditettem meg, hogy a legsürgetőbb időben akármelyik

gazdasági képviselőt arra méltatta volna, hogy a magáé tegye. Hogy életrevaló, azt mi sem jellemzi jobban, hogy az egyik nagy budapesti közgazdasági lap — amikor számbavette az ország különböző vidékein lakó gazdáknak most hangoztatott kívánságait — a néma Tiszántulon nem találván másat, megemlékezett róla.

A Tiszántulon érdekes mozgalom indult a gazdák körében, — írta körülbelül ezeket: — Azt kívánják hogy az állam február 15-iki értékesítési terminussal adózalóként szedje össze az adóbuzát s annak beszállításával a február 15-iki árakon számoljon el.

A gondolat olyan kézenfekvő, hogy nem is kédi a lap: a gazdák itt már agítálnak megvalósítása érdekében.

Pedig itt semmi sem történik ebben

a fontos kérdésben, nem történik semmi, hogy az adóhátralékos gazdát megkíméljék attól a kártól, amelyet számára buzájának a mai árakon való elvételé jelent, hogy számára is biztosítsák azt a hasznot, amelyhez most már hozzájuthatnak az adóhátralék nélkül álló gazdák, ha valamelyik banknál tárolják terményüket s 50 százalékos kölcsönt véve rá, ki tudják bőjtölni a magasabb árak elföttét. És éppen az a gazdaréteg, amelynek adóhátraléka van, volna legjobban rásszorulva arra, hogy védelmet kapjon, hogy lélegzethez juttassák, mert nyomasztó terhei alatt ez roppanhat össze leghamarább.

A gazdasági képviselők nemcsak az adóhátralék nélkül, hanem a legrosszabb helyzetben levő gazdák védelméért is vannak. Kívánatos tehát, hogy meg is adják ezt a védelmet, ha az megadható s nem oly lehetetlen kívánság, mint a borvidékeken újabban feltámadt borral, vagy más terménycikkkel való adófizetés kérdése. Sokok tisztulni gazda megmentése miatt azon, hogyha a kellő segítséget megkapnák meg és egyik gazdasági képviselő vagy érdekképviselő sem vállalhatja azt a vádat és szégyent, hogy az adóhátralékos gazdához éppen az ő nemtörődősége miatt ne jusson el a segítség.

A nagy nap, amikor a kormány a gazdasági kívánságokat számbavesszi, szeptember 5-én érkezik el. Ideje, hogy már megmozduljon a Tiszántul s akkorra hangsúlyozza e sokat szenvedett ország-rész gazdáinak jogos kívánságait.

## Tiszántuli Közgazdaság

### A legöregebb debreceni iparos,

— aki már csak másodmagával maradt szitakészítő Debrecenben, 53 éve szóló tenoristája volt a Városi Dalárdának, beszél a régi, jó világról, amikor még nem kellett vásár, mert bőven volt munkája az iparosnak, — elmondja, hogy

a „Tiszántuli Ipari Vásárhoz“ hasonló nem volt még Debrecenben

A debreceni Ipartestület nagyszerű vállalkozására, az első Tiszántuli Ipari Vásárra felfigyelt az egész ország. Debrecenben még nem volt ehez hasonló. A nagyáru megmozdulás sikere, hogy hat hét alatt elkészültek a munkálatokkal és ma nyitva álla-

nak a vásár kapui, hogy megmutassák büszkén és boldogan: mire képes a debreceni ipar s mit tud nyújtani a debreceni kereskedő.

Érdekesnek tartottuk megkérdezni a legrégebb debreceni iparosok egyikét, hogy mit szól az akcióhoz, miért

nem rendeztek régebben hasonló vásárt s milyen eredményt vár a mai iparosok vállalkozásától. Felkerestük lakásán, a Csapó ucca 21. számú házában Varga Imre rosta- és szitakészítő mestert, aki 1852-ben született és a debreceni Ipartestületnek 1874 óta tagja és így a legöregebb működő iparos.

Az öreg mester még mindig fiatalos fűrgeséggel dolgozik s szaporán készíti a habkőnyű szitákat.

— A Tiszántuli Ipari Vásár megrendezése — mondja — nagyon szerencsés dolog, mert az bizonyítja, hogy

nem adták fel a reményt a tönkrement iparosok

s mindent elkövetnek, hogy forgalmat teremtsenek ebben a halódó gazdasági életben. Ahol mozgás van, ott élet van, ostobaság lenne ölbetett kézzel várni a pusztulást és nem kísérlelni meg mindent, hogy valahogyan induljon meg egy kis forgalom. A vásár mindig jelent forgalmat, közelebb hozza egymáshoz az eladót és vevőt. Ennek nemcsak a vásár idején nyilvánul meg a haszna, hanem később is érezteti hatását. Én külföldet járt ember vagyok,

többször voltam már Ameriká-

**AZ IPARI VÁSÁR**

**MINDEN LÁTOGATÓJA TEKINTSE MEG**

**a Világítási vállalat  
pavillonját!**

**A KOLLÉGIUM UDVARÁN**

**a gáz és villamos háztartási cikkek  
használatát, állandóan gyakorlatilag  
bemutatjuk!**

ban és így tapasztalásból is mondom, hogy a mai világban lármát kell csinálni a portékának, meg kell mutatni, hogy mit tud készíteni az iparos, be kell mutatni, milyen árukat halmoz fel a kereskedő, hogy a közönség kedvet kapjon a vásárláshoz. Éppen ideje volt már, hogy megmozduljanak az iparosok és kereskedők, maguk is segítsenek valamit a sorsukon, ne csak másoktól várják a helyzet javítását.

— Milyen anyagi eredmény várható a vásártól?

— A mai világban mai körülmények között: az én véleményem szerint sehol sem lehet nagy eredményeket várni. Nincs pénz, szegényednek az emberek, de biztosra veszem, hogy lesz anyagi eredmény is, már amilyen lehet a mai helyzetben.

**Kis forgalom is soknak számít most, hiszen a szegény iparosra néha hetekig sem nyitja rá vevő az ajtót.**

Tessék elhinni amit mondok. 81 éves ember vagyok, de ilyen komisz, rossz világot még nem értem. Sok szorgalmas, derék iparos társamnak kenyérhéjra sem telik, nemhogy kenyérre. A terhek megmaradtak, sőt növekedtek, de a bevételek elmaradtak. A jó világban szorgalmas kézzel összegyűjtött kis vagyonkát sodorja el a romlás és egyre több iparostársam kerül koldusbotra. Én sem tudok már megélni a két kezem munkája után, hiába csinálom a jó szitákat, nincs rá vevő.

**A mai nép már nem vásárol szitát, jó neki a liszt úgy is, ahogy kimérik a boltban.**

Egész Debrecenben csak két szitásmester

van már, én meg a Madácsi János. Ha Amerikában élő fiaim nem segítenének néha-néha egy kis dollárral, hát bizony szomorú sorsra jutnék. Ugy tessék elhinni, ahogy mondom, hogy nagyon veszélyes állapot az, amikor munkája után sem keresheti kenyerét az ember. Nagyon félek a mai világtól, azért is jöttem haza két évvel ezelőtt Amerikából. Dolgoztam én szépen ott, kerestem jól a gyárakban, műhelyekben a gyermekeim is kerestek. Három fiam megházasodott, van 10 unokám és 3 dédunokám. Ott nőttek fel, ott laktak Newyorkban. Amerikában is megindult azonban a romlás és munkanélküli lettem, a fiaim sem kerestek már. Tétlenül nem tudok ülni, hazajöttem, hogy idehaza legalább csinálom a szitákat, rostákat. Nem az Isten, hanem az emberek csinálják ezt a rossz világot, idehaza is, meg Amerikában is. Ugy gondolom, hogy nem emberséggel irányítják a dolgokat és azért van a nagy baj az emberiségen!

— A régi debreceni iparosok miért nem csináltak ilyen vásárokat? — te-relem a szót a közelebbi témára.

— Miért? Hát csak azért, mert nem volt rá még akkor semmi szükség. Akkor még jó világ volt és a vevő kereste az eladót, ma meg az eladónak kell a vevő után szaladgálnia.

**Régen még a nap is másképpen sütött az égen és nem fogytunk ki a munkából.**

Aki dolgozott, az megélt, aki szorgalmas is volt, annak hamarosan vagyunk is kerekedett. Sokat elbeszélgettem én a gyermekeimnek odaát Amerikában, milyen jól ment dolga a régi iparosnak, milyen volt az élet, amíg el nem rontotta a nagy háború. Boldog mosolygással meséli régi

## VIGYEN AJÁNDÉKOT! SZEREZZE BE SZÜKSÉGLETÉT! A TISZÁNTULI IPARI VÁSÁR ALKALMÁVAL **KONTSEK KORNÉL**

DIVATÁRUHÁZÁBAN (Kossuth ucca 1.)

mert ott férfi- és női divatszövetek, selyem ujdonságok, flanellek, országos híri kelengyevásznak, kötött áruk, kesztyű, harisnya a a legnagyobb választékban áll az igen tisztelt vásárló közönség rendelkezésére.

**LEGOLCSÓBB ÁRAKON**

Ez alkalommal maradékoknál külön nagy engedményt adok! —

szép életét az őszhaju iparosmester. Látszik rajta, hogy szívesebben szeret a mulról beszélni, gondolni sem szere a jelenre.

— Dalárdába jártam és szépen ita-loztunk, daloltunk.

**A Városi Dalegyelettel 1880-ban első díjat nyertünk az országos versenyen. Én voltam a szóló tenorista.**

— Akkor elhatároztuk a nagy örömben, hogy 50 év múlva találkozót rendezünk. Nem tudtam részt venni a találkozón, mert Amerikában voltam, nagyon sajnálom, mert az acélosangu

**60 dalosból csak négyen maradtunk meg.**

Most hallom, hogy megünneplik a dalárda 70 éves fennállását és minket négyünket szerepeltetni akarnak. Éppen kész a négyes csoport. Éneklém én a tenort még ma is szívesen — ha nem is úgy, mint régen. Megírtam a fiaimnak Amerikába, hogy énekel majd a négy öreg dalárdista, akik összesen 320 évesek. Megírtam azt is, hogy a debreceni iparosok és kereskedők olyan nagy vásárt rendeznek, amilyen még nem volt a városban. Hogy örüljenek a gyerekek!

B. M.

## REMINGTON PORTABLE írógép

LEGUJABB MODELLJE JELENTŐSEN

# olcsóbb

kedvező fizetési feltételek.

**Írógép** szükségletét, használt gépekben is a legelőnyösebben fedezheti az **IPARI VÁSÁR** alkalmával **LESZÁLLÍTOTT ÁRAINKON.**

**Remington írógép R. T. képvisellete Debrecen, PIAC UCCA 58.**

## A nyomor s nem az idegenkedés tartják távol a vásártól a cipész-iparosok nagy tömegét

Irta: HOROVITZ VILMOS cipész-szakosztályi elnök.

A Tiszántuli Ipari Vásár a mai nehéz időkben szép megnyilvánulása az iparosok élni akarásának, bizonyítéka annak az értéknek, melyet teljes erővel kifejezni nem tudnak a lehetetlen gazdasági viszonyok következtében. Ezen a kiállításán, ezen a vásáron megláthatják, hogy mire képes a debreceni iparos. Megláthatják, hogy árucikke versenyre kelhet akár milyen külföldi készítménnyel, hiszen ezeknek inkább csak a „külföldi” jelző adja meg a csaloéka értékét.

A komoly ipari munka remekei vonulnak fel az emberek tizezei előtt a vásáron, de sajnos, hogy nem minden iparos mutathatja meg tudását, mert meggátolja abban a nyomoruság, a szegénység. A debreceni cipésziparosok nagyrésze is kimaradt a vásárból, mert nem rendelkezik annyi pénzzel, hogy bemutatásra érdemes darabot készit-

hessen s megvásárolja hozzá a szükséges nyersanyagokat. Kénytelen vagyok erre rámutatni, nehogy avatatlanok előtt az a látszat legyen, mintha ki akarná vonni magát a cipésziparosság zöme a vásárból. Teljes tudásával, szívével, lelkével részt venne a vásárban nagyon sok iparostársam, ha távolmaradásra nem kényszerítene a szegénysége.

A szakma, megrendelők hiányában, ma már a teljes leszegényedés előtt áll. Az olcsó gyári, de silányabb árukkal nem tudják felvenni a versenyt, amiben akadályozzák a börgyárak indokolatlan bődorágításai is. A bőryanag nemrég drágult 20—40 százalékkal, de azóta ismét emelkedtek az árak 10—15 százalékkal. Ezt a nagyarányú drágítást a cipésziparos arra a kevés, még megmaradt megrendelőjére már nem tudja áthárítani. A nagy cipőüzemek a régebben összevása-

## Szöveteket

olcsón **SILBERSTEIN** posztóüzletében vásárolhat  
Piac ucca 77. szám alatt.

rolt olcsóbb bőrből dolgozhatnak, de a kisiparos teljesen kiszolgáltatva áll a bőrkartellel szemben. — Sajtják a nagy adók, az OTI tar-tozások is. Jövedelem nincs, csak teher s ennek eredménye a sok éhez-ző, lerongyolódott iparos.

Látva az iparosok nyomorát, éppen ideje lenne a hazaárulás bélye-gét sütni azokra, akik külföldről hozatnak árukat, bár ugyanazt a készítményt itt is megkaphatnák. A mezőgazdasági munkások, sőt a mezőgazdák is nem tudnak fogyasztóképesek lenni, nem tudnak pénz-hez jutni. Az ipari munkások ke-vés keresete, már amelyik keres, csak arra jó, hogy legfeljebb a leg-olcsóbb cipőt tudja vásárolni.

Ezekhez a bajokhoz járul még a sok kontár az adózó iparos terhére és azok, akik cipészipart folytat-nak, bár nemcsak abból élnek és nem is tanult mesterségük.

Ezen a helyen fordulok cipész-iparostársaim nevében a közönség-hez, hogy a híres cipészipart ne hagyja veszni, siessen segítségére megrendelésével és tegye lehetővé, hogy becsületes munkájuk révén, emberhez méltóan tudják eltartani családjukat.

**Szeptember 5-ig jelenteni kell a kereskedőknek és iparosok-nak az adókedvezmény igénybevételeit**

Az adóbuza-rendelet — hogy tudni-illik búzával fizethessék 1932 végéig nyilvántartott adóhátralékukat — nem-csak mezőgazdák, hanem az azokkal üzleti összeköttetésben álló iparosok és kereskedők is fizethetik. A rendelet szövegét a Független Ujság már mult heti számaiban közölte. Most figyel-meztetjük az érdekelt iparosokat és kereskedőket, hogy az adóhátralékoknak terményekben való lerovása iránt leg-később folyó évi szeptember hó 5-éig a községi elöljáróságnál (városi adóhi-vatalnál) meg kell tenni a bejelentést. Aki tehát igénybe akarja venni ezt a lehetőséget, az fenti határidőig okvet-lenül jelentse be az adóhátralékok fe-jében beszolgáltatandó termény meny-nyiségét a községi elöljáróságnál (vá-rosi adóhivatalnál).

## ORSZÁGOS VÁSÁROK

Szeptember 1-től szeptember 9-ig or-szágos vásárokat a következő helyeken tartanak:

Szeptember 3. Vasárnap: Csépa, Fülöp-szállás, Gyula.

Szeptember 4. Hétfő: Akasztó, Balassa-gyarmat, Balatonlelle, Bugyi, Dédes, Dunapentele, Eger, Enying, Felsőöreg, Győr, Hercegszántó, Jászapati, Kálmán-csa, Kapuvár, Kőszeg, Marcali, Mór, Né-metboly, Nyiregyháza, Pécs, Perkáta, Rétság, Sárvár, Sátoraljujhely, Sop-ron, Szeptk, Szikszó, Szirák, Szolnok, Tiszatarján, Tompa, Tüskevár, Zala-apát.

Szeptember 5. Kedd: Beled, Diósjenő, Hőgyész, Nagyfüged, Nagyhortobágy, Nagykanizsa, Simontornya, Szamosság, Szentgál, Szombathely, Szirák, Vizvár.

Szeptember 6. Szerda: Bánréve, Bükk, Görgeteg, Jánosháza (havi), Kaba, Ka-posvár, Kiskomárom (havi), Kutas, Mis-kolc (havi), Nagylengyel, Nyirmada, Si-montornya, Tiszakarád, Ujmalomsok.

Szeptember 7. Csütörtök: Csaroda, Encs, Etyek, Ibrány, Jank, Magyar-mecske, Onod, Pápateszér, Putnok (havi), Tiszafüred (havi).

Szeptember 9. Szombat: Apátfalva, Cegléd, Cibakháza, Felsőseged, Gyula-keszi, Nagycsákány, Szőlőgyörök, Und, Vásárosmiske.

## A legyöngült korcsmárosipart nagy veszedelem fenyegeti a vasárnap délelőtti két órás üzletzárás elrendelésével

**Az ipartársulat akciót indít a korcsmák megmentéséért. — Miből fizesse adóját a korcsmáros, ha a vasárnap délelőtti 10—12 közötti zárással egy egész nap forgalmát veszíti el?**

A vergődő korcsmaipart újabb, nagy veszedelem fenyegeti. Elkészült az új vasárnapi munkaszünet törvényjavaslata, amely azt célozza, hogy az ünnepnap pihenők és szünetek minél jobban kibővítsenek s ennek a törvényjavaslathoz az anélkül is haldokló korcsmárosipar kárára és veszedelmére úgy akarja megoldani, hogy a törvényben megjelölt munkaszüneti napokon, ünnepnapon és minden vasárnap a korcsmák délelőtti 10 órától 12-ig bezárassanak.

A törvényjavaslathoz ez a veszedelmes, de tegyük mindjárt hozzá, teljesen indokolatlan és, amint itt kimutatjuk, célját tévesztett intézkedése a 7. szakaszban van elrejtve és pedig bizonyos egyoldalú kivételezéssel. A paragrafus harmadik bekezdése ugyanis így hangzik:

*„Azokat az üzleteket, amelyekben szeszest italt mérnek, délelőtti 10 órától déli 12-ig zárva kell tartani. Ez a rendelkezés nem terjed ki a vendéglőkre, kávéházakra és cukrászdákra.*

Már ez a szöveg világosan mutatja, hogy a javaslat tervezője az egész magyar vendéglősiparból egyedül a korcsmát nem mentesíti az ünnepnap zárás alól, hanem oda-sodorja a pálinkásbolt mellé, amelyet egész napon át zárva kell tartani. De ugyanakkor megadja a mentességet a teljesen azonos gyakorlatu vendéglősiparnak, amely éppen úgy és éppen olyan törvényes előfeltételek mellett méri a szeszt, mint a korcsmárosipar.

A javaslat intézkedése tehát egyrészt eltörli az egyenlő jogu és gyakorlatu iparágak elbírálásánál elvárható egyenlő elbánás elvét, de másrészt semmibe nem veszi két fennálló törvényünk rendelkezéseit.

Az egyik törvény az 1921. évi IV t. c., amelynek rendelkezései az italmérés szempontjából, tehát szesz italok árusítása tekintetében *egyenlő elbánásban részesítik a vendéglőt a korcsmárossal, lévént mindkettőt korlátlan italmérő; a másik pedig az ipartörvény, amely egyformán nyilvános étkezőhelynek tekintti úgy a vendéglőt, mint a korcsmát és csak az étel és ital kiszolgáltatásában tesz különbséget, disztinvál városok és falvak, illetve lélekszám szerint.*

A vendéglősipar mentesítése, de ugyanakkor hasonló okokból a korcsmaipar tilalmazása hát egyáltalán nem mutat egyenlő elbírálásra és az egyenlő elbírálás tiszteletét parancsoló elvénél fogva feltétlenül módosítást követel.

De nézzük továbbá, van-e kellő indoka és eléri-e célját a korcsmák bezárása? Nem, minthogy szesz italokat áruló üzletek, tehát

*nem kizárólag a korcsmák, hanem egybefoglalva: úgy a ven-*

*déglők, mint a korcsmák és pálinkásboltok vasárnapi bezárását régtől fogva az egyházak kívánják és állandóan sürgetik.*

Ez az óhaj ott, ahol erre ok van, mindenképpen helytálló és tiszteletreméltó. De ott is csak egyenlő mértékkel mérve és addig a határig, amíg ez az óhaj indokolt és ahol nem lő túl a célon, meggátolva egyesek megélhetését és életfentartását mások javára.

Indokolt lehet a vasárnapi zárás az előirt időben falvakra és községekre, amelyeknek csendjét és az istentiszteletek rendjét talán megzavarhatná egy-egy magáról és Istentől megfélekedezett, elbusult ember, de

*nincs erre indok a nagyobb városokban és főleg Debrecenben.*

Nagy városokban más a helyzet. — Itt fegyelmesebb a lakosság és a rendőrség megelőző és az első hangos szónál megszüntet minden lármat és zajt.

Nagyon valószínű, hogy ez a csend-óhaj a nagyvárosokra nem is vonatkozik, mert hiszen köztudomású, hogy templomtól kétszáz méteres távolságon belül csak annak lehet italmérési engedélye, akinek

a kimérése ellen az érdekelt egyház kifogást nem emel, szóval hozzájárult, hogy a temploma közelében italt mérjenek és gyakoroljanak.

Az egyházak tehát saját elbírálásuk szerint dönthetnek egyik vagy másik helyiség sorsa felett. Nincs szükség ennél fogva bántó és igazságtalan kivételezésekre. — Mert hogy bántó és a korcsmaiparra nézve igazságtalan is a tervezet ezen kivételezése, azt is beigazoltuk.

Köztudomású, hogy úgy a vidéki nagyobb városokban, mint Debrecenben is, a templomok környékén egyenlően vannak korcsmák és vendéglők.

Mély tisztelettel szabad legyen megkérdeznem: ha egy tér közepén templom van, a tér egyik sarkán vendéglő, a másik sarkán pedig korcsma van, be lehet zárni a korcsmát, amikor ugyanazon a helyen és ugyanazon a tér alatt a vendéglő nyitva maradhat? Hiszen mindkettőben egyformán mérnek szeszest italokat és mindkettőben egyformán előfordulhat csendzavarás, ami a templom csendjét zavarná!

A szesz italok káros hatása éppen úgy megnyilvánulhat a vendéglő, mint a korcsma látogatóinál. Ezzel viszont nem azt akarjuk célozni, hogy az egyenlőség kedvéért és az igazság nevében tehát csukják be a vendéglőket is, hanem csupán azt akarjuk igazolni, hogy

*egyáltalán nincs szükség sem a vendéglők, sem a korcsmák bezárására.*

Hoztak már fel olyan ellenérvet

is, hogy ez a két óra „nem a világ”. Hát lehet, hogy két óra a hivatalos szobákban tényleg nem a világ, mert ott másnap is elintézhetők az előbbi napon el nem intézett ügyek, de

*a korcsmárosra nézve ez a két óra a teljes vasárnapot jelenti.*

Ha erre a két órára bezár, akkor nyugodtan elbucszhat egész vasárnapi forgalmától. A vasárnapi forgalma legtöbb helyen felér 2—3 hétköznapi forgalmával. A két órás zárás tehát csakugyan egész napot, teljes napi kárt jelentene. Kérdezzük teljes tisztelettel, hogy az így legyengített forgalom mellett a korcsmáros miből fizesse majd terheit, házbért, illetéket, adókat?

*Hiszen már most is alig bírja a közterheket.*

Mi sem természetesebb, hogy a készülöben lévő tilalomnak a korcsmárosok körében valóságos döbbenet hatása volt. Az ipartársulat vezetősége alig tudja csillapítani a megriadt és egzisztenciájukban veszélyeztetett korcsmárosokat, akik sehogy sem tudják megérteni, hogy mi szükség van a kétféle mértékkel mért tilalomra.

Az ipartársulat vezetősége töle telhetőleg iparkodik megnyugtani a kedélyeket, de máris megkezdte munkáját, hogy az illetékesek előtt bebizonyítsa a tervezet indokolatlannul káros intézkedéseinek tarthatatlanságát. Remélhető, hogy munkásságának eredménye is lesz s a tervezet ezen része megmarad tervezetnek.

GLÓNER JÁNOS

a Korcsmáros Ipartársulat elnöke.

### HOL VEGYÜNK BUTORT?

Debrecen egyik régi, előkelő üzlete Küller Ede, Piac ucca 68., mely cég 1884 óta elégíti ki a vásárló közönséget, az ősi idejére legragyogóbb, a legkitünőbb butorokkal töltötte meg üzletét, hogy a Tiszántúli Ipari Vásárra érkező közönség megtalálja izlésének megfelelő butor-darabokat.

Ebben a nagy butoráruházban megtalálja mindenki azt a butordarabot, amit venni óhajt, Raktára dusan felszerelt és nem csak költségesebb, drágább butorokat találunk ebben az üzletben, de leg-egyszerűbbeket is.

A cég mindig féltékenyen vigyázott hírnevére: elve mindig az volt, hogy vásárlóit a legteljesebb mértékben kielégítse.

Egész szobaberendezések: hálók, ebéd-lők, uriszobák. Darabonként mindent a legjobb kivitelben.

A Küller Ede cég az Ipari Vásáron saját üzletében vesz részt és akik mostanában butort akarnak bevásárolni, azok jól teszik, ha felkeresik a Küller cég üzletét, mert ott jutányosan szerezhetik be butorszükségletüket.

### A TISZÁNTULI LEGNAGYOBB ESERNYŐ ÜZEME

Debrecen városában 30 év óta áll fenn egy tisztes iparüzem, mely pontos és jó munkájával messze vidéken is becsületet, elismerést szerzett a debreceni iparnak.

Az Első Debreceni Esernyőüzem üzletében saját gyártmány minden darab, becsületes kisipari munka. De nem csak új munkát készítenek kitünő anyagból, elsőrangú kivitelben, hanem javításokat, áthuzásokat és átalakításokat is eszközölnek.

Az Első Debreceni Esernyőüzem a Tiszántúli Ipari Vásáron részt vesz, a Kollegium udvarán felállított remek pavillonjában és a cég készítményei méltó fel-tűnést fognak kelteni.

## Debreceni Debrecenben vásároljon

Mindenkinek létérdeke, hogy a saját érdekeit szem előtt tartva és azt igyekezzék a lehetőség szerint legmesszebbmenőleg megvédeni. A mai súlyos viszonyok erre fokozott mértékben kényszerítik az embereket és mégis sokan vannak, akik még ma sincsenek ezzel tisztában. Minden dolgozó ember rá van utalva ismerősére, szomszédjára, polgártársára, tehát mindenkinek kötelessége az, hogy ismerősét, szomszédját, polgártársát támogassa, hogy az őt támogathassa. Saját magának tartozik tehát mindenki azzal, hogy kerestetét, jövedelmét Debrecenben költse el és ne vigye az más városba, esetleg a fővárosba. Hiszen mi is hiába várunk el más városbeliektől, hogy jövedelmüket, kerestetüket Debrecenben költsek el és Debrecenbe jöjjenek szükségletüket beszerezni, Debrecen kereskedői és iparosai egyébként is felveszik a versenyt az ország bármely városának kereskedőivel és iparosával, tehát minden igényt ki tudnak elégíteni.

Városunk kereskedői és iparosai közül az első között kell megemlítenünk Berger Zsigmond Piac uccai üveg- és porcellánárúházát. A cég, mely 1921-ben alapított, terjedelmével, hatalmas raktáraival és olcsó áraival az ország első nagykereskedői közé számítható. Alkalmunk volt megtekinteni a cég dusan felszerelt raktárát és a legnagyobb elismeréssel állapítottuk meg, hogy a cég valóban minden igényt ki tud elégíteni a legminimálisabb, olcsó áron. Egyébként az olcsó árakat és az előzékeny, szolid kiszolgáltatást a cég mindjobban bővülő hatalmas vevőköre igazolja. Felhívjuk olvasóink figyelmét a cég izléses kirakataira, amelyek olcsó árakkal ugyancsak a Berger Zsigmond-cég versenyképességéről tesznek tanúságot.

A cég keretezési osztálya modern és antik keretezéseket a legizlésesebben, szakszerűen készít.

Külön megemlítesre méltó még a cég 5 éve fennálló üvegcsiszoló és tükrökészítő üzeme, amely autók üvegezését, a legkomplikáltabb üvegcsiszolási munkákat, új tükrök készítését és ócska tükrök újraöntését a legelőnyösebb árak mellett kétsziti.

Értesülésünk szerint a most rendezendő Tiszántúli Vásáron a Berger Zsigmond-cég régiemegtakarítás céljából nem állít ki, hogy a megtakarított költségeket az olcsó árakban a vevőközönség élvezhesse. Méltán ajánlhatjuk tehát a Berger Zsigmond-céget olvasóink bizalmába.

Az egy...  
évek óta...  
X. ur, az...  
az ellenfél...  
tak egymá...  
romolva, c...  
ismerőseik...  
játék a bi...  
ami úgy é...  
amit az a...  
meg sem...  
kopogás, v...  
fizette a r...  
bár egymá...  
nyertes ab...  
amikor az...  
vesztes ad...

— Nem...  
dál X —  
nap folyta...

Hasonló...  
mert a ké...  
és alapos...  
tyát, amel...  
ner kezébe...

Ezt a fo...  
kedő mag...  
mulatságo...  
ismerőnek...  
Nem is g...  
zül az egy...

Hogy m...  
őri nyomc...

Ugyani...  
négy Jok...  
jelentést...  
ves partn...



A tör...  
visz, má...  
a történe...  
alakok...  
a dráma...  
Manchu...

Ezek...  
kérdéze...  
dr. Fu...  
válaszo...  
csak leg...  
seimet...  
váso...  
vélemén...  
luk, am...  
Kiker...  
zal, hog...  
ereszti...  
törté...  
nék er...  
ban me...

## NÉGY JOKER EGY PAKLIBAN vagy egy régi rómparti felborulásának rend őrségi utóhangjai

Az egyik debreceni kávéházban évek óta áll már fenn egy rómparti. X. ur, az iparos és Y. ur, a kereskedő az ellenfél s évek során át tusakodtak egymást szidva, nemritkán káromolva, de minden esetben közös ismerőseik nagy multságára. Minden játék a bizalom jegyében zajlott le, ami úgy értendő, hogy abban bíztak, amit az asztalon láttak. A kártyát meg sem keverte a nyertes, amíg a kopogás, vagy a rómi árat ki nem fizette a másik s nyertes legyen el bár egymástól 60, vagy 80 pengőt, a nyertes abban a pillanatban állott fel, amikor az egypengős párti árával vesztes adós maradt.

— Nem baj, Y. ur, — mondta például X. — felírjuk a buli állását s holnap folytatjuk, amikor lesz pénze.

Hasonlóképpen a bizalom jegyében, mert a kézben maradt kártyák felírása és alaposan megnézték minden kártyát, amely a rómit bemondott partner kezében volt.

Ezt a fontos, aggodalmaskodó, kételkedő magatartást sokszor szerették a multságos partinál szívesen kicélelő ismerőnök.

Nem is gondolták, hogy a két ur közül az egyiknek igaza volt.

Hogy melyiknek, azt talán a rendőri nyomozás sem tudja eldönteni.

Ugyanis a régi partit felborította négy Joker, amelyek miatt X. ur feljelentést tett a rendőrségen régi, kedves partnere ellen.

Hogy kerül 4 Joker egy pakliba? Hát először is nem egy pakliba került, hanem kettőbe, mert ennyivel játszik a tizlapos rómit. Egy csomag francia kártya 52 lapból áll, hozzá jár 1 Joker, amely tudvalevőleg minden kártyához jó, tehát a legértékesebb lap. Van tehát a két pakliban 106 lap, ezek között két Joker.

Pontosan vasárnap mult egy hete a kellően dühös hangulatban folyt a kártyacsata az egyik kávéházban. X. ur már 30 pengőt vesztett egyetlenegy buliban, de különben is egy hete vagy 150 pengő veszteségben volt, amikor egyszerre két Jokert kapott kézhez. Ezzel együtt 8 pikk volt a kezében, ezt a szint kezdte hát gyűjteni, hogy az ugynevezett flesh-sel vagyis egyszem kártyával még megjavítsa esélyeit. De alig jutott el 9 pikkig, amikor Y. egyszerre diadalmasan kivágja!

— Römi.

— Szabad megnézni — kérdezte X. és a kiterített kártyákból elképedve állapította meg, hogy Y. urnak is két Jokere volt.

Csak kártyások tudják megérteni azt a dühöt, amellyel X. ráborította az asztal márványlapját Y.-ra, de viszont csak ők képesek megérteni azt is, hogy a következő pillanatban már a buliban elvesztett 30 pengőjét követelte vissza. Összeszaladtak pincérek, vendégek és a következő percek alatt ezekre a ténymegállapításokra jutot-

Okvetlen nézze meg a Tiszántúli Ipari Vásár  
Kollégium udvarán

## TRNKA FERENC FIAI

vasöntöde és gépgyára, mélykutfuró vállalata,  
Debrecen legrégebbi üzeme külön pavillonját.

Üzemében készít: kutszivattyukat kézi és motorhajtásra, transzmissiókat, gépkalkatrészeket. Vasvályuk raktáron.

Rovátkoló üzeme csiszol és rovátkol malmi hengereket.

Autóhenger csiszolás.

Vasöntődéje szállít kereskedelmi, gép- és tömegöntéseket.

Kutakat fur 500 m-ig is házi használatra és községeknek vízellátásra.

Iroda, gyártelep: Debrecen, Barna ucca 3. Telefon: 25-76.

tak:

1. A partnerek kétszer hozattak másik lapot, mert jelzettnek találták a csomagokat s az új csomagok után egy kissé piszkos, de jelzetlen lapnál állapodtak meg.

2. Y. ur két Jokere idegen lap volt, olyan rajzu nem találtatott az egész kávéházban.

X. ur ezt arra magyarázta, hogy Y. ur a két Jokert hazuról hozta s időnként azzal korrigálta meg a szerencsét, így nyerve tőle egy hét alatt 180 pengőt. Ennek folytán Y. ur ellen feljelentést is tett a rendőrségen hamiskártyázás miatt.

Y. ur tagadta ezt a tényállást, kijelentve, hogy ő, aki X.-szel szemben

évek óta már sokszáz pengőt vesztett, nem folyamodott most sem hamis eszközökhöz. Nem tudja, hogy került a két idegen Joker a pakliba, bizonyos azonban, hogy nem ő tette be. Miután pedig — ez volt okoskodásának végpontja — ha 4 Joker volt is, mindketten ugyanazon eséllyel játszottak, tehát ő nem köteles visszatérni X. ur 30 pengőjét.

A feljelentés ügyében már kihallgatta a rendőrség X.-t, a kávéház személyzetét s átvette azt a két idegen Jokert, amelyek a nagy botrány közvetlen okozói voltak, amelyeket azóta a kávéház vezetője őrzött lepecsételt borítékban.

Rövidesen fordulat várható a Jókerek, illetve a játékosok sorsában.



Ws Rohmer

XLIII. FEJEZET.

Aziz megmentése.

A történet könyörtelenül tovább visz, más események felé. De ezt a történetet nem én írom, ezek az alakok nem az én alakjaim. Ennek a drámának az irányítója dr. Fu-Manchu volt!

Ezekben a napokban sokszor kérdeztem magamtól: Ki volt hát dr. Fu-Manchu? Bevallom, végső válaszat el kell halasztani. Itt csak legfeljebb az én következtetéseimet világíthatom meg és az olvasóra kell bíznom, hogy olyan véleményt alkosson magának rólok, amilyent jónak lát.

Kiket terhelhet a felelősség azaz, hogy a Manchu-kat világra ráeresztik? A kik a modern kínai történet tanulmányozzák, azt felelőnek erre: „Ifjú Kína!” Ez azonban nem felelő válasz. Saját

Vécsey Leó fordítása

(74)

füleimmel hallottam, hogy Fu-Manchu mélységes megvetéssel nyilatkozott erről a mozgalomról; és feltéve, hogy a neve nem álnév, ő nem lehetett anti-Manchu, nem lehetett republikánus.

Ezek a kínai republikánusok a mandarinok osztályából valók, új generációból, akik a Nyugat politikájával is foglalkoznak. Ezek az ifjú és egyensúlyozatlan reformerek öregebb, vidéki elkeseredettebb politikusokkal összeszövetkezve reprezentálják az ifjú Kínát. Lehetséges, hogy dr. Fu-Manchu valami ilyenféle társaságnak lehetett a vezére.

A másik kérdés is gyakran zaklatott: a kínai doktor Londonban való munkálkodása idején hol rejtőzködött? Egy ideig Nayland Smith-tel azt hittük, hogy a régi Ratcliff Highway-re nyíló ópiumbarlang volt működésének köz-

pontja; később arra a hitre ébredtünk, hogy a Windsor közelében levő kastély a rejtkehelye, azután pedig a hajóroncsot gondoltuk ennek. De az igazi székhelye a folyóparti, keleti negyedben álló sötét épület, amelybe én léptem be először. Efelől most már majdnem biztos vagyok; egyrészt, mert Fu-Manchu, Karamanéh és Aziz öccse itt lakott, majd csak később beszéltek.

Az a szörnyű tragédia (vagy a tragédiák sorzata), ami ennek a háznak megtámadását követte, emlékezetemben mindig úgy él, mint a borzalmas megtestesülése. Hadd mondjam el, mi történt.

Emlékezem még, hogy Karamanéh segítségével miként jutottam be ebbe a kívülről oly rideg külsejű házba. A mi gyönyörű szövetségesünk végre értesített és mi Weymouth felügyelővel és sergényi detektívvel teljesen körülkerítettük a házat. A folyamrendőrség egy gőzöse állt a kikötőben a folyón, a ház közelében; és mindez egy különösen sötét éjszakan, melynél keresve se lehetett volna jobbat választani.

— Még tartja a nekem tett ígéretét? — kérdezte Karamanéh és felnézett az arcomba.

Nagy, bő köpenybe burkolódzott és a sötétségben úgy ragyogtak gyönyörű szemei, mint az izzó csillamok.

— Mit óhajt, mit tegyünk? — kérdezte Nayland Smith.

— Ön... és dr. Petrie lépnek be először a házba és kihozzák Aziz-t, — felelte a leány gyorsan. — Amíg

ő nincs biztonságban... míg nincs kinn ebből a házból... addig nem szabad a házat megtámadniok...

— És Fu-Manchu? — szakította félbe Weymouth; mert Karamanéh, mint mindig, most is habozott kijejteni ezt a borzalmas nevet. Mi biztosít bennünket arról, hogy nem kelepce vár reánk?

A Scotland Yard embere nem osztotta az én nagy bizalmamat; szerinte Karamanéh mégis csak Fu-Manchu egyik embere volt.

— Aziz benn fekszik a nappali szobában, — magyarázta gyorsan a leány. — Csak egy ember van a házban a burmaiak közül és ő... ő sem mer oda belépni, csak parancsra.

— És Fu-Manchu?

— Nem kell félni tőle. Tíz perc múlva már a foglyuk lesz! Nincs időm magyarázkodni... hinniük kell nekem!

— És az a bandita? — kérdezte gyorsan Smith.

— Ő is a foglyuk lesz.

— Azt hiszem, talán jobb lenne, ha én is bejőnnék, — mondta lassan Weymouth.

Karamanéh türelmetlenül vállat vont és kinyitotta a kőfalba nyíló ajtót, ami elválasztotta a rettenetes, sötét, párás udvart Fu-Manchu pazar lakosztályától.

— Csendesesen jöjjenek, — figyelmeztetett a leány. És Smith-el együtt beléptünk utána a szőnyegtelen folyosóra.

(Folytatjuk)

• Vásároljon hirdetőinknél. •

## A legyöngült korcsmárosipart nagy veszedelem fenyegeti a vasárnap délelőtti két órai üzletzárás elrendelésével

Az ipartársulat akciót indít a korcsmák megmentéséért. — Miből fizesse adóját a korcsmáros, ha a vasárnap délelőtt 10—12 közötti zárással egy egész nap forgalmát veszíti el?

A vergődő korcsmaipart újabb, nagy veszedelem fenyegeti. Elkészült az új vasárnapi munkaszünet törvényjavaslata, amely azt célozza, hogy az ünnepnap pihenők és szünetek minél jobban kibővítésének s ennek a törvényjavaslathoz egyik szakasza ezt a kibővítést az anélkül is haldokló korcsmárosipar kárára és veszedelmére úgy akarja megoldani, hogy a törvényben megjelölt munkaszüneti napokon, ünnepnapon és minden vasárnap a korcsmák délelőtt 10 órától 12-ig bezárassanak.

A törvényjavaslathoz ez a veszedelmes, de tegyük mindjárt hozzá, teljesen indokolatlan és, amint itt kimutatjuk, célját elvesztett intézkedése a 7. szakaszban van elrejtve és pedig bizonyos egyoldalú kivételezéssel. A paragrafus harmadik bekezdése ugyanis így hangzik:

*„Azokat az üzleteket, amelyekben szeszes italt mérnek, délelőtt 10 órától déli 12-ig zárva kell tartani. Ez a rendelkezés nem terjed ki a vendéglőkre, kávéházakra és cukrászdákra.*

Már ez a szöveg világosan mutatja, hogy a javaslat tervezője az egész magyar vendéglősiparból egyedül a korcsmát nem mentesíti az ünnepnap zárás alól, hanem oda-sodorja a pálinkásbolt mellé, amelyet egész napon át zárva kell tartani. De ugyanakkor megadja a mentességet a teljesen azonos gyakorlatu vendéglősiparnak, amely épen úgy és épen olyan törvényes előfeltételek mellett méri a szeszes, mint a korcsmárosipar.

A javaslat intézkedése tehát egyrészt eltörli az egyenlő jogu és gyakorlatu iparágak elbírálásánál elvárható egyenlő elbánás elvét, de másrészt semmibe sem veszi két fennálló törvényünk rendelkezéseit.

Az egyik törvény az 1921. évi IV t. c., amelynek rendelkezései az italmérés szempontjából, tehát szeszes italok árusítása tekintetében egyenlő elbánásban részesítik a vendéglőst a korcsmárossal, lévén mindkettő korlátlan italmérő; a másik pedig az ipartörvény, amely egyformán nyilvános étkezőhelynek tekintti egy vendéglőt, mint a korcsmát és csak az étel és ital kiszolgálásában tesz különbséget, disztíngvál városok és falvak, illetve lélekszám szerint.

A vendéglősipar mentesítése, de ugyanakkor hasonló okokból a korcsmaipar tilalmazása hát egyáltalán nem mutat egyenlő elbírálásra és az egyenlő elbírálás tiszteletét parancsoló elvénél fogva feltétlenül módosítást követel.

De nézzük továbbá, van-e kellő indoka és eléri-e célját a korcsmák bezárása? Nem, minthogy szeszes italokat áruló üzletek, tehát

*nem kizárólag a korcsmák, hanem egybefoglalva: egy a ven-*

*déglők, mint a korcsmák és pálinkásboltok vasárnapi bezárását régtől fogva az egyházak kívánják és állandóan sürgetik.*

Ez az óhaj ott, ahol erre ok van, mindenképpen helytálló és tiszteletreméltó. De ott is csak egyenlő mértékkel mérve és addig a határig, amíg ez az óhaj indokolt és ahol nem lő túl a célon, meggátolva egyesek megélhetését és életfentartását mások javára.

Indokolt lehet a vasárnapi zárás az előirt időben falvakra és községekre, amelyeknek csendjét és az istentiszteletek rendjét talán megzavarhatná egy-egy magáról és Istentől megfélekedett, elbusult ember, de

*nincs erre indok a nagyobb városokban és főleg Debrecenben.*

Nagy városokban más a helyzet. — Itt fegyelmesebb a lakosság és a rendőrség megelőz és az első hangos szónál megszüntet minden lármát és zajt.

Nagyon valószínű, hogy ez a csend-óhaj a nagyvárosokra nem is vonatkozik, mert hiszen köztudomású, hogy templomtól kétszáz méteres távolságon belül csak annak lehet italmérési engedélye, akinek

a kimérése ellen az érdekelt egyház kifogást nem emel, szóval hozzájárult, hogy a temploma közelében italt mérjenek és gyakoroljanak.

Az egyházak tehát saját elbírálásuk szerint dönthetnek egyik vagy másik helyiség sorsa felett. Nincs szükség ennél fogva bántó és igazságtalan kivételezésekre. — Mert hogy bántó és a korcsmaiparra nézve igazságtalan is a tervezet ezen kivételezése, azt is beigazoljuk.

Köztudomású, hogy úgy a vidéki nagyobb városokban, mint Debrecenben is, a templomok környékén egyenlően vannak korcsmák és vendéglők.

Mély tisztelettel szabad legyen megkérdezni: ha egy tér közepén templom van, a tér egyik sarkán vendéglő, a másik sarkán pedig korcsma van, be lehet zárni a korcsmát, amikor ugyanazon a helyen és ugyanazon két óra alatt a vendéglő nyitva maradhat? Hiszen mindkettőben egyformán mérnek szeszes italokat és mindkettőben egyformán előfordulhat csendzavarás, ami a templom csendjét zavarná!

A szeszes italok káros hatása épen úgy megnyilvánulhat a vendéglő, mint a korcsma látogatóinál. Ezzel viszont nem azt akarjuk célozni, hogy az egyenlőség kedvéért és az igazság nevében tehát csukják be a vendéglőket is, hanem csupán azt akarjuk igazolni, hogy

*egyáltalán nincs szükség sem a vendéglők, sem a korcsmák bezárására.*

Hoztak már fel olyan ellenérvet

is, hogy ez a két óra „nem a világ”. Hát lehet, hogy két óra a hivatalos szobákban tényleg nem a világ, mert ott másnap is elintézhető az előbbi napon el nem intézett ügyek, de

*a korcsmárosra nézve ez a két óra a teljes vasárnapot jelenti.*

Ha erre a két órára bezár, akkor nyugodtan elbucszhat egész vasárnapi forgalmától. A vasárnapi forgalma legtöbb helyen felér 2—3 hétköznapi forgalmával. A két órai zárás tehát csakugyan egész napot, teljes napi kárt jelentene. Kérdezzük teljes tisztelettel, hogy az így legyengített forgalom mellett a korcsmáros miből fizesse majd terheit, házbért, illetéket, adókat?

*Hiszen már most is alig bírja a közterheket.*

Mi sem természetesebb, hogy a készülőben lévő tilalomnak a korcsmárosok körében valósággal döbbenetes hatása volt. Az ipartársulat vezetősége alig tudja csillapítani a megriadt és egzisztenciájukban veszélyeztetett korcsmárosokat, akik sehogyan sem tudják megérteni, hogy mi szükség van a kétféle mértékkel mért tilalomra.

Az ipartársulat vezetősége tőle telhetőleg parkodik megnyugtanni a kedélyeket, de máris megkezdte munkáját, hogy az illetékesek előtt bebizonyítsa a tervezet indokolatlannal káros intézkedéseinek tarthatatlanságát. Remélhető, hogy munkásságának eredménye is lesz s a tervezet ezen része megmarad tervezetnek.

GLÓNER JÁNOS

a Korcsmáros Ipartársulat elnöke.

### HOL VEGYÜNK BUTORT?

Debrecen egyik régi, előkelő üzlete Kíller Ede, Piac ucca 68., mely cég 1884 óta elégti ki a vásárló közönséget, az ősi idejére a legragyogóbb, a legkitünőbb butorokkal töltötte meg üzletét, hogy a Tiszántúli Ipari Vásárra érkező közönség megtalálja izlésének megfelelő butordarabokat.

Ebben a nagy butoráruházban megtalálja mindenki azt a butordarabot, amit venni óhajt. Raktára dusan felszerelt és nem csak költségesebb, drágább butorokat találunk ebben az üzletben, de leggyeszerűbbeket is.

A cég mindig féltékenyen vigyázott hírnevére: elve mindig az volt, hogy vásárlót a legteljesebb mértékben kielégítse.

Egész szobaberendezések: hálók, ebéd-lők, uriszobák. Darabonként mindent a legjobb kivitelben.

A Kíller Ede cég az Ipari Vásáron saját üzletében vesz részt és akik mostanában butort akarnak bevásárolni, azok jól tessék, ha felkeresik a Kíller cég üzletét, mert ott jutányosan szerezhetik be butor-szükegletüket.

### A TISZÁNTULI LEGNAGYOBB ESERNYŐ ÜZEME

Debrecen városában 30 év óta áll fenn egy tisztes iparüzem, mely pontos és jó munkájával messze vidéken is becsületet, elismerést szerzett a debreceni iparunk.

Az Első Debreceni Esernyőüzem üzletében saját gyártmány minden darab, becsületes kisipari munka. De nem csak új munkát készítenek kitűnő anyagból, elsőrangú kivitelben, hanem javításokat, áthuzásokat és átalakításokat is eszközö-  
nek.

Az Első Debreceni Esernyőüzem a Tiszántúli Ipari Vásáron részt vesz, a Kolégium udvarán felállított remek pavillonjában és a cég készítményei méltó feltűnést fognak kelteni.

## Debreceni Debrecenben vásároljon

Mindenkinek létérdeke, hogy a saját érdekeit szem előtt tartva és azt igyekezzeik a lehetőség szerint legmesszebbmenőleg megvédeni. A mai súlyos viszonyok erre fokozott mértékben kényszerítik az embereket és mégis sokan vannak, akik még ma sincsenek ezzel tisztában. Minden dolgozó ember rá van utalva ismerősére, szomszédjára, polgártársára, tehát mindenkinek kötelessége az, hogy ismerősét, szomszédját, polgártársát támogassa, hogy az őt támogathassa. Saját magának tartozik tehát mindenki azzal, hogy keresetét, jövedelmét Debrecenben költse el és ne vigye az más városba, esetleg a fővárosba. Hiszen mi is hiába várnök el más városbeliektől, hogy jövedelmüket, keresetüket Debrecenben költse el és Debrecenbe jöjjenek szükségletüket beszerezni. Debrecen kereskedői és iparosai egyébként is felveszik a versenyt az ország bármely városának kereskedőivel és iparosaival, tehát minden igényt ki tudnak elégtíteni.

Városunk kereskedői és iparosai közül az elsők között kell megemlítenünk Berger Zsigmond Piac uccai üveg- és porcellánáruházát. A cég, mely 1921-ben alapított, terjedelmével, hatalmas raktáraival és olcsó áraival az ország első nagykereskedői közé számítható. Alkalmunk volt megtekinteni a cég dusan felszerelt raktárát és a legnagyobb elismeréssel állapítottuk meg, hogy a cég valóban minden igényt ki tud elégtíteni a legminimálisabb, olcsó áron. Egyébként az olcsó árat és az előzékeny, szolid kiszolgálást a cég mindjobban bővülő hatalmas vevőköre igazolja. Felhívjuk olvasóink figyelmét a cég izléses kirakataira, amelyek olcsó árakkal ugyancsak a Berger Zsigmond-cég versenyképességéről tesznek tanúságot.

A cég keretelési osztálya modern és antik kereteléseket a legizlésesebben, szakszerűen készít.

Külön megemlítsük méltó még a cég 5 éve fennálló üvegcsiszoló és tükrökészítő üzeme, amely autók üvegezését, a legkomplikáltabb üvegcsiszolási munkákat, új tükrök készítését és ócska tükrök újraöntését a legelőnyösebb árak mellett kétsziti.

Értesülésünk szerint a most rendezendő Tiszántúli Vásáron a Berger Zsigmond-cég regiemegtakarítás céljából nem állít ki, hogy a megtakarított költségeket az olcsó árakban a vevőközönség élvezhesse. Méltán ajánlhatjuk tehát a Berger Zsigmond-céget olvasóink bizalmába.

Az egyik évek óta áll X. ur, az ip az ellenfelk tak egymás romolva, de ismerőseik játék a biz ami egy ért amit az as meg sem k kopogás, va fizette a m bár egymás nyertes abb amikor az veszes adó

— Nem dül X — nap folytat

Hasonló mert a kézl és alaposan tyát, amely ner kezébe

Ezt a fo kedő maga mulatságos ismerőnk. Nem is go zül az egy

Hogy m őri nyomoz

Ugyanis négy Joker jelentést te ves partne



A történe viz, má a történe alakok n a drámá Manchu

Ezekb kérdezte dr. Fu-l válaszon csak leg seimet v vasóra vélemén luk, am Kiket zal, hog eresztik tóriát t nek err ban ner

## NÉGY JOKER EGY PAKLIBAN vagy egy régi rómparti felborulásának rend őrségi utóhangjai

Az egyik debreceni kávéházban évek óta áll már fenn egy rómparti. X. ur, az iparos és Y ur, a kereskedő az ellenfél s évek során át tusakodtak egymást szidva, nemritkán káromolva, de minden esetben közös ismerőseik nagy mulatságára. Minden játék a bizalom jegyében zajlott le, ami úgy értendő, hogy abban bíztak, amit az asztalon láttak. A kártyát meg sem keverte a nyertes, amíg a kopogás, vagy a rómi árát ki nem fizette a másik s nyertes legyen el bár egymástól 60, vagy 80 pengőt, a nyertes abban a pillanatban állott fel, amikor az egypengős párti árával vesztes adós maradt.

— Nem baj, Y ur, — mondta például X — felírjuk a buli állását s holnap folytatjuk, amikor lesz pénze.

Hasonlóképpen a bizalom jegyében, mert a kézben maradt kártyák felírása es alaposan megnézték minden kártyát, amely a rómit bemondott partner kezében volt.

Ezt a fontos, aggodalmaskodó, kételkedő magatartást sokszor szerették a mulatságos partinál szívesen kifelé ismerőnek.

Nem is gondolták, hogy a két ur közül az egyiknek igaza volt.

Hogy melyiknek, azt talán a rendőri nyomozás sem tudja eldönteni.

Ugyanis a régi partit felborította négy Joker, amelyek miatt X ur feljelentést tett a rendőrségen régi, kedves partnere ellen.

Hogy kerül 4 Joker egy pakliba? Hát először is nem egy pakliba került, hanem kettőbe, mert ennyivel játszik a tizlapos rómit. Egy csomag francia kártya 52 lapból áll, hozzá jár 1 Joker, amely tudvaleg minden kártyához jó, tehát a legértékesebb lap. Van tehát a két pakliban 106 lap, ezek között két Joker.

Pontosan vasárnap mult egy hete a kellően dühös hangulatban folyt a kártyacsata az egyik kávéházban. X ur már 30 pengőt veszített egyetlen buliban, de különben is egy hete vagy 150 pengő veszteségben volt, amikor egyszerre két Jokert kapott kézhez. Ezzel együtt 8 pikk volt a kezében, ezt a szint kezdte hát gyűjteni, hogy az ugynevezett flesh-sel vagyis egyszem kártyával még megjavítsa esélyeit. De alig jutott el 9 pikkig, amikor Y egyszerre diadalmasan kivágja

— Römi.

— Szabad megnézni — kérdezte X és a kiterített kártyákból elképedve állapította meg, hogy Y urnak is két Jokere volt.

Csak kártyások tudják megérteni azt a dühöt, amellyel X ráborította az asztal márványlapját Y-ra, de viszont csak ők képesek megérteni azt is, hogy a következő pillanatban már a buliban elvesztett 30 pengőjét követelte vissza. Összeszaladtak pincérek, vendégek és a következő percek alatt ezekre a ténymegállapításokra jutot-

Okvetlen nézze meg a Tiszántúli Ipari Vásár  
Kollégium udvarán

## TRNKA FERENC FIAI

vasöntöde és gépgyára, mélykutfuró vállalata,  
Debrecen legrégebbi üzeme külön pavillonját.

Üzemében készít: kutszivattyukat kézi és motorhajtásra, transzmissiókat, gépalkatrészeket, Vasvályuk raktáron.

Rovátkoló üzeme csiszol és rovátkol malmi hengereket.

Autóhenger csiszolás.

Vasöntődéje szállít kereskedelmi, gép- és tömegöntéseket.

Kutakat fur 500 m-ig is házi használatra és községeknek vizellátásra.

Iroda, gyártelep: Debrecen, Barna ucca 3. Telefon: 25-76.

tak:

1. A partnerek kétszer hozattak másik lapot, mert jelzetten találták a csomagokat s az új csomagok után egy kissé piszkos, de jelzetlen lapnál állapotok meg.

2. Y ur két Jokere idegen lap volt, olyan rajzu nem találtatott az egész kávéházban.

X ur ezt arra magyarázta, hogy Y ur a két Jokert hazulról hozta s időnként azzal korrigálta meg a szerencsét, így nyerve tőle egy hét alatt 180 pengőt. Ennek folytán Y ur ellen feljelentést is tett a rendőrségen hamiskártyázás miatt.

Y ur tagadta ezt a tényállást, kijelentve, hogy ő, aki X-szel szemben

évek óta már sokszáz pengőt veszített, nem folyamodott most sem hamis eszközökhöz. Nem tudja, hogy került a két idegen Joker a pakliba, bizonyos azonban, hogy nem ő tette be. Miután pedig — ez volt okoskodásának végpontja — ha 4 Joker volt is, mindketten ugyanazon eséllyel játszottak, tehát ő nem köteles visszadni X ur 30 pengőjét.

A feljelentés ügyében már kihallgatta a rendőrség X-et, a kávéház személyzetét s átvette azt a két idegen Jokert, amelyek a nagy botrány közvetlen okozói voltak, amelyeket azóta a kávéház vezetője őrzött lepecsételt borítékban.

Rövidesen fordulat várható a Jokerek, illetve a játékosok sorsában.



Ws Rohmer

## HALLALMANDARIN

Vécsey Leó fordítása

(74)

### XLIII. FEJEZET.

#### Aziz megmentése.

A történet könyörtelenül tovább visz, más események felé. De ezt a történetet nem én írom, ezek az alakok nem az én alakjaim. Ennek a drámának az irányítója dr. Fu-Manchu volt!

Ezekben a napokban sokszor kérdeztem magamtól: Ki volt hát dr. Fu-Manchu? Bevallom, végső válaszomat el kell halasztani. Itt csak legfeljebb az én következtetéseimet világíthatom meg és az olvasóra kell bíznom, hogy olyan véleményt alkosson magának rólok, amilyent jónak lát.

Kiket terhelhet a felelősség azzal, hogy a Manchu-kat világra ráeresztik? Akik a modern kínai történet tanulmányozzák, azt felelőnek erre: „Ifju Kína!” Ez azonban nem kielégítő válasz. Saját

füleimmel hallottam, hogy Fu-Manchu mélyszéges megvetéssel nyilatkozott erről a mozgalomról; és feltéve, hogy a neve nem álnév, ő nem lehetett anti-Manchu, nem lehetett republikánus.

Ezek a kínai republikánusok a mandarinok osztályából valók, új generációból, akik a Nyugat politikájával is foglalkoznak. Ezek az ifju és egyszülőzotlan reformerek öregebb, vidéki elkeseredettebb politikussokkal összeszövetkezve reprezentálják az ifju Kínát. Lehetséges, hogy dr. Fu-Manchu valami ilyenféle társaságnak lehetett a vezére.

A másik kérdés is gyakran zaklatott: a kínai doktor Londonban való munkálkodása idején hol rejtőzködött? Egy ideig Nayland Smith-tel azt hittük, hogy a régi Ratcliff Highway-re nyíló ópiumbarlang volt működésének köz-

pontja; később arra a hitre ébredtünk, hogy a Windsor közelében levő kastély a rejtekhelye, azután pedig a hajóroncsot gondoltuk ennek. De az igazi székhelye a folyóparti, keleti negyedben álló sötét épület, amelybe én léptem be először. Efelől most már majdnem biztos vagyok; egyrészt, mert Fu-Manchu, Karamanéh és Aziz öccse itt lakott, majd csak később beszéltek.

Az a szörnyű tragédia (vagy a tragédiák sorzata), ami ennek a háznak megtámadását követte, emlékezetemben mindig úgy él, mint a borzalmak megtestesülése. Hadd mondjam el, mi történt.

Emlékeznék még, hogy Karamanéh segítségével miként jutottam be ebbe a kívülről oly rideg külsejű házba. A mi gyönyörű szövetségesünk végre értesített és mi Weymouth felügyelővel és sergnyi detektívvel teljesen körükerítettük a házat. A folyamrendőrség egy gőzöse állt a kikötőben a folyón, a ház közelében; és mindez egy különösen sötét éjszakán, melynél keresve se lehetett volna jobbat választani.

— Még tartja a nekem tett ígéretét? — kérdezte Karamanéh és felnézett az arcomba.

Nagy, bő köpenybe burkolódzott és a sötétségben úgy ragyogtak gyönyörű szemei, mint az izzó csillamok.

— Mit óhajt, mit tegyünk? — kérdezte Nayland Smith.

— Ön... és dr. Petrie lépnek be először a házba és kihozzák Aziz-t, — felelte a leány gyorsan. — Amíg

ő nincs biztonságban... míg nincs kinn ebből a házból... addig nem szabad a házat megtámadniok...

— És Fu-Manchu? — szakította félbe Weymouth; mert Karamanéh, mint mindig, most is habozott kijelteni ezt a borzalmas nevet. Mi biztosít bennünket arról, hogy nem kelepce vár reánk?

A Scotland Yard embere nem osztotta az én nagy bizalmamat; szerinte Karamanéh mégis csak Fu-Manchu egyik embere volt.

— Aziz benn fekszik a nappali szobában, — magyarázta gyorsan a leány. — Csak egy ember van a házban a burmaiak közül és ő... ő sem mer oda belépni, csak parancsra.

— És Fu-Manchu?

— Nem kell félni tőle. Tíz perc múlva már a foglyuk lesz! Nincs időm magyarázkodni... hinniök kell nekem!

— És az a bandita? — kérdezte gyorsan Smith.

— Ő is a foglyuk lesz.

— Azt hiszem, talán jobb lenne, ha én is bejőnnék, — mondta lassan Weymouth.

Karamanéh türelmetlenül vállat vont és kinyitotta a kőfalba nyíló ajtót, ami elválasztotta a rettentés, sötét, párás udvart Fu-Manchu pazar lakosztályától.

— Csendesesen jöjjenek, — figyelmeztetett a leány. És Smith-el együtt beléptünk utána a szőnyegtelen folyosóra.

(Folytatjuk.)

♦♦♦♦♦  
Vásároljon hirdetőinknél. ♦♦♦♦♦

## A JÓNÁL IS JOBB!

A debreceniek tudják, hogy a legjobb fűstőlhus és szalámi különlegességek a Paneth-féle orth. kóser szalámigyár lera-katában kaphatók Piac ucca 9. sz. alatt. Aki iderándulnak az Ipari Vásárra, jól teszik, ha a Paneth üzletben szerzik be szükségleteiket.

A Paneth cég résztvesz az Ipari Vásáron, pavillonja a Kollégium udvarában van.

A Paneth cég gyártmányai a legkiválóbb husokból készülnek, a legtisztábban kezelik és így minden igényt kielégítenek. Súlyt helyeznek arra, hogy a vevőket pontosan szolgálják ki, mert mindenkinek a megelégedését el akarják nyerni. Akik ebben az üzletben régen vásárolnak, azt mondják, hogy a Paneth üzletben a jónál is jobb hus és szalámi árut kapnak.

### Szorgalmas munkával megélhetését biztosíthatja.

Kezdőket betanítunk. Szaktudás nem szükséges! Már az első napokban keresethez juttatjuk és egy havi eredményes működés után fix fizetést nyújtunk. Személyes jelentkezés okmányokkal, amelyekből eddigi működése igazolható, szervezési irodában, Debrecen, Ferenc József ut 72., I. em., délelőtt 10—12 között.

## Nagyszabású tűzijáték és lampionos csónakázás a Nagyerdei Csónakázó tavon — Csónakok előre lefoglalhatók

Hétfőn este lesz a nagyerdei csónakázó tavon a velencei est. A csónakok színes lampionokkal díszítve futnak, a szigeteket görög-tűz fogja megvilágítani és szobor-szobor rakéták, röp-pentyűk, tűzijátékok, vízi-tűzijátékok fognak feledhetetlen látványt szerezni a közönségnek. Aki a tűzijátékokat csónakról akarja végignézni, az előre lefoglalhatja a csónakot. Fél nyolctól fél kilencig, egy órára személyenként egy pengőért lehet bérelni csónakot. Tanácsos a nagy érdeklődésre való tekintettel még a mai nap folyamán előjegyezteni, sőt lefoglalni a csónakokat a csónakkezelőknél.

## Tűzhelyeket veszek, eladok

ASZTALI TŰZHELYEK olcsóbb és jobb minőségben, hazai szénfűtésre is garantálva legolcsóbban: ARPÁD-TÉR 17. SZÁM, LAKATOSNAL.

## Szenzaciós új találmány gummitárgyak azonnali javítására

Résztvesz a vásáron a Kollégium udvarán.

Nemcsak az autósoknak és motorosoknak, hanem a kerékpárosoknak és egyéb gummi felszerelés tulajdonosoknak egyik legnagyobb bosszúsága az, ha a gummitömlő, vagy egyéb tárgy alszakad, rendszeren olyankor, amikor a használatára a legnagyobb szükség volna. A ragasztás vagy gummihegesztés hosszadalmas munka és a legtrikább esetben eszközölhető a javítás a helyszínen.

Az eddigi kellemetlen helyzetet most egy zseniális találmány egy csapásra megszüntette. Nem kell többé félni attól a veszélytől, hogy gummidefekt miatt hosszabb késedelem éri a motorost.

Debrecenben Pataky József Erzsébet ucca 32. szám alatti (telefon 32—52.) autószerelő és javító üzem hozott forgalomba olyan szert, amelynek segítségével egy tízéves gyermek is könnyű módon

a legsúlyosabb gummi hibát rövid idő alatt helyrehozhatja. A találmány neve: Gumasit Vulkanisator. A lényege rendkívül egyszerű és könnyen kezelhető. A tökéletesen száraz javítandó részeket egy gummiasszával bekenik, a másik gummi-felületet hozzászorítják. Jóformán ennyi az egész javítási művelet. Sem melegre, sem más vegyszerre nincs szükség.

Rendkívül előnye ennek az új találmánynak az, hogy autó-, motor-, kerékpár gummit, cipőket és általában mindenféle gummitárgyat házilag nagyon olcsón meg lehet javítani. A kezelést Pataky József bárkinek ingyen szívesen megmutatja, bár a mellékelt használati utasítás olyan világos és egyszerű, hogy minden további nélkül bárki azonnal dolgozni képes vele.

## A város a Stadion összes hátralevő építkezéseit be akarja fejeztetni

A legutóbb tartott városi közgyűlés tudvalevően a stadion tribünjének és a körlepcső egyrésze megépítésének kérdésében — nagy meglepetésre — a közszállítási szabályzat rendelkezéseivel homlok-egyenest ellenkezésben határozatot hozott, amely határozattal a munkát a műszaki ügyosztály által a lehelyesebben és a törvényes rendelkezésnek megfelelően tett előterjesztéssel szemben a legolcsóbb ajánlkozók mellőzéseivel a nyolcezer pengővel drágább vállalkozóknak adta ki. E határozat ellen, amely egyébként ellentétben áll a műszaki ügyosztály és vele a város vezetőségének törvényes alapokon nyugvó felfogásával,

nyolc felebezés érkezett be, amelyeknek a döntésre hivatott belügyminisztérium — ha,

amint bizonyosra kell venni, tisztelik a közszállítási szabályzatot — helyt is fog adni

és érvényt fog szerezni az egyedül törvényes álláspontnak, amely nem egyéb, mint a műszaki osztály előterjesztett javaslata. Annál is inkább hinnünk kell, hogy ez az álláspont fog a döntésnél érvényre jutni, mert ellenkező döntés alkalmas lenne rá, hogy

az iparosok és a vállalkozók hitét a közszállítási szabályzat törvényes erejében megingassa.

A döntő miniszteri hatóságnak csak egy pontban lehetne új eljárást elrendelni és ez nem más, mint a körlepcsők dolga. Itt a műszaki hivatal nem a legolcsóbb ajánlatot tett vállalkozót ajánlotta, mivel ez nem nevezett meg felelős szakértőt. A legolcsóbb és a műszaki ügyosz-

tály által nem ajánlott vállalkozó és a megbízásra ajánlott vállalkozó ajánlata között mintegy husz pengő különbség van folyóméterenként. Mivel szakértők véleménye szerint az el nem fogadott legolcsóbb ajánlat nem irreális, ennél fogva a város érdekében nagyon célszerűnek látszik, hogy ezt a munkát vegyék ki és arra új versenytárgyalást tartsanak, amely esetben a város több ezer pengőt kitevő előnyhöz jutna. Annál inkább így kell eljárni, mert Vásáry István dr. polgármesternek az általa összehívott értekezleten kifejezett óhajta szerint

a stadion továbbépítését folytatni kell és a körlepcső teljes kiépítését is be kell fejezteni.

A polgármester szándéka e tekintetben annyira komoly, hogy utasította is a műszaki ügyosztályt, hogy erre vonatkozóan készítse el a költségvetést. A polgármester egyébként szükségesnek tartja a kapumunkálatok befejezését, valamint a tribünnel szemben lévő oldal kiépítését, illetve ott olyan korlátok létesítését, amelyek megakadályozzák, hogy a sáncokon keresztül a stadion területére lehessen bejutni és a gyepest részt letaposás. Mindezeket a munkálatokat a polgármester igen sürögőnek tartja, ami igen helyes álláspont is, mert kétségtelen dolog, hogy a most már — sajnos — a véletlenül kialakult közgyűlési többség közszállítási szabályzatot sértő állásfoglalása folytán kitolódott építkezések miatt csak tavasszal megnyitó stadionnak mint kész létesítménynek kell a közönség és a sport részére rendelkezésre állania.

## Telefonszámunk:

Szerkesztőség és kiadóhivatal

32—12.

Egy apróhirdetés egyszeri költsége 10 szög, két napilapban, a Debreceni Független Ujságban, a Debreceni Ujságban HÉTKÖZNAP 50 FILLÉR, VASÁRNAP 70 FILLÉR.

# Apróhirdetések

Vastag betűvel szedett szavak duplán számítanak. — Üzleti hirdetésre más tarifa. — Felvilágosítással készséggel szolgálunk. — Apróhirdetéseket este 8 óráig felvesz a kiadóhivatal.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Ferenc József ut 49. sz. • Telefon: 32-12.

### Levelezés

Komoly, józanéletű 30—40 éves vasutas ismeretségi keretemet „Vasutas” jellegére a kiadóhivatalban. 1696

Legnagyobb nagyhatalom a tudás! Tankönyvek az összes iskolák részére kaphatók használtan is. Vétel, csere Springer könyvüzletében, a Főútcán.

### Betöltendő állás

Csesemő mellé gyermekkertészre keresetnek. Király u. 7. f. 2. 1744

Bejárónő keresetnek délelőtre. Miklós u. 18. 2874

Cipész segédek felveszek férfi és női munkára. Nagyvárud u. 10. 199

Szeptember 15-re bejárónő keresetnek. Keresetesi ucca 7. A-1

Felvétetik szikvizgyárba töltőfiú. Csokonai u. 31.

Tisztességes házmesterhét, ki fejni tud, felvétetik. József kir. herceg ucca 33. 2870

Gyermektelen házaspár házmesternek felvétetik. Jelentkezés: Böszörményi ut 5-c. Építési irodában. 1758

Intelligens fiatalember üzleti szolgának felvétetik. Jelentkezni lehet vasárnap d. u. 2—3 között. Róth, Miklós ucca 27. 2906

Jömegjelenésű és modern hölgyeket keresünk jövedelmező ügynöki munkára. Jelentkezni lehet a Debreceni Ujság kiadóhivatalában, délelőtt 9—12 között. 2890

Intelligens fiatalember üzleti szolgának felvétetik. Jelentkezni lehet vasárnap délután 2—3 között. Róth, Miklós ucca 27. 1716

Pénztárosnő felvétetik Sajtházban. Piac ucca 17. 2886

Egy erős mindenek kifutó fiú felvétetik Márton Kálmán ucca 11. Nyilas telep. -187

Rayon képviselőt jutalékosat keresünk. Kizárólag írásbeli ajánlatokat kérünk. Binéth Vilmos és Armin Debrecen, Hatvan u. 1. 1695

Tanulóleány felvétetik. Varjas könyvkötészet, Péterfia ucca 17. 2869

Bejárónő heti 2—3 napi munkára felvétetik. Szappanos 18. 198

Kifutófiút, azonnal felveszek. Tisztességes házból valóok jelentkezzenek. Biciklivel rendelkezők előnyben. Bartos ruhauzlet. 1738

Önállóan dolgozó masamódeányt felveszek. Mancsi-szalón, Teleki u. 12. 2912

### Állást keresők

Börkereskedősegéd izraelita, nős, sok éves bizonyítottan állást keres. Wasserfogel, József kir. herceg ucca 25. 179

Gazdaságban ispán, kulcsár vagy más bizalmi állást elfogad nagy gyakorlatú bíró minden szakmában jár-tas egyén. Cim Meszena ucca 10. 1714

Perfekt házvezetőnő, aki kitünően süt, főz, varr, uradalomba, gazdaságba állást keres, esetleg helybeli uri családnál. Sesztina u. 4. 149

Érettségizett 24 éves keresztény fiatalember vagyok, két félétvet jogot hallgattam, jobb családból származom, ezután próbálok állást szerezni. Bármilyen irodai munkát vállalom s hiszem, hogy hasznosítani tudom magam. Igényeim szerények, mondhatnám: nincsenek. Címemet megmondja a kiadóhivatal. 154

# DIENES JOZSEF

OFB. INGATLANFORGALMI IRODAJA  
FUVÉSZKERT UCCA 16. TELEFON: 14-98.

Foglalkozik ingatlanok adásvétele, parcellázás, lakás, üzlet, földbérlet és biztosítási ügyletekkel a legelőnyösebb feltételek mellett.

Eladó és bérbeadó ingatlanok részletes leírása és fényképe irodámban, továbbá a városháza bejárata melletti és püspöki palota muzeumfelőli sarok irodáiban megtekinthető.

Az összes ingatlanok részletes leírását bárkinek díjmentesen kiadom, vidékieknek postán megküldöm.

**Keresek**  
eladó házakat, földeket, szőlőket, földbérleteket.

Pénzkölcsönt keresek megbízóimnak magas kamatra vagy haszonrészesedésre. Dienes József hatóságilag engedélyezett pénzkölcsönkövető irodája, Fűvészkert ucca 16.

## Ingatlan

**Eladó**  
Ondód, Vedres dűlő 10. sz. tanya mellett 5 és fél hold föld. Értekezni Kigyó u. 16. 1752

**Központi**  
egyetem előtti téren villatelek olcsón eladó. Cim a kiadóban. 2226

**Olcsó házak**  
Borz 20. Homok 68. Hatvan 29. Árpádtér 13. Honvéd 15. eladók kedvező teherrel Farkas ügyvéd Hungária-palota. 1733

**Eladó**  
négyoszobás komfortos, téglából épült ház parkirozott udvarral. Csemete ucca 11. Megbizva: Hauberger ingatlaniroda, Nyiregyháza. 2787

**Eladó**  
a Rothermere u. 38. sz. ház vagy kisebb házzal cserélhető. 196

**SAMU JANOS**  
ingatlanforgalmi iroda tulajdonos hirdetései:

Eladó földbirtokok: Macson 23, 54, 10, 50. Ondód szélében 39 hold I. oszt. legprimább 2.200 pengőért, 3000 P-vel átvehető. Halápon állomás mellett 20. Cserén a Szatai iskola mellett 25. Kisszepesen 22 és 5 hold. Vágóhidhoz közel 8, 6, 7, 12, jó tanács. Házak: Barna ucca 10. sz. Nagyon szép uriház. Apafy 69. Székely 15. Varga ucca 7. és 10. sz. szép uriházak. Hungária ut 4. szép 5 szobás uriház. Wesselényi ucca 89. Sebess ucca 31. 4 szobás uriház 7500 P. Csillag 48. Teleki 42. Adómentes uriház. Oláh Károly 10. Márton Kálmán 42. Kiss ucca 7. Adómentes. Herczeg ucca 7. Szegfű 10. Szávay Gyula ucca 37., nagyon szép kis ház. Andrassy ut 18. Budai Eszaiás 43. A fenti ingatlanok közül részlete is vásárolható. Felvilágosítást készséggel díjmentesen ad Samu János, Hunyadi u. 24. 2919

**Kiadó**  
2 hold konyhakert, 3 benne levő nagy kőkúttal és gyümölcs fákkal két részletben is. Szegényházsor 14. 1726

**Eladó**  
ház 3 üzlethelyiséggel minden elfogadható árban. Tégláskert, Létai 1. 2918

**Eladó**  
Bellegelő 89-B. szám 2 hold föld, Kuczik-telep háta mögött. Mónus-tanya. 2880

**Elköltség**  
miatt egy virágos, gyümölcsös családi ház minden elfogadható ártól eladó. Értekezni: Lak-tanya u. 13. 2881

**Ondód,**  
Fáy-dűlőn 9 hold föld eladó. — Értekezni Cseresep u. 11. 2907

**Üzletes**  
jövendelő házas kisebb házzal, földért elcserélem. 200 fajjalamb eladó. Hatvan u. 55. 2902

**Eladó**  
ház: Percses ucca 20., három szoba, pincék, iszálók, göré, jó vizű kut. Bérbe is kiadó. 2901

**Saroktelek**  
a vágóhid háta mögött olcsón eladó. Drogéria, Batthyány u. 19. A-1

**Kétszobás**  
lakás gyümölcsös, szőlővel eladó. Márton Kálmán 34. 145

**Haszonbérbe**  
kiadó Nagycserén 36 hold tanács föld. Értekezni Magoss György tér 26. 2888

**Kétszobás**  
lakás gyümölcsös, szőlővel eladó. Márton Kálmán 34. 1405

**Haszonbérbe**  
adó 18 és fél hold tanács föld. Szoboszlói utfélen. Érdeklődni: Károly Ferenc József ut 54. 2916

**Hajduzobozslón**  
sarokház eladó, mely üzletnek, esetleg vendéglőnek is alkalmas. Értekezni Hajduzobozsló, — Bethlen ucca 28. Ugyanott 320 négyszögöl szőlőföld közel a strandfürdőhöz, eladó. 190

**62 és 16 hold**  
ebesi fekete föld épületekkel kiadó. Bárczi ucca 3-b. 2872

**Eladó**  
Pacsirta ucca 32. sz. ház nagy udvarral, ára 8000 pengő. Eladó Faiskola ucca 7. sz. ház kevés pénzzel megvehető. Értekezni lehet Pacsirta ucca 32. 191

**Elcserélem**  
vagy eladom adómentes házat, Van benne fűszerüzlet, kocsma, dohányáruda. Cim a kiadóban. 2865

**Negyedrész ház**  
eladó, egy szoba, konyha, — speiz, külön klozett. Csokonai u. 1. szám. 1693

**Eladó**  
ház fűszerüzlettel szép helyen. Kincseshegy ucca 27. 2864

**Kiadó**  
két tanyai birtok. Eladó 20 hold. Mester ucca 37. 2887

**Eladó**  
Lovász u. 10. adómentes ház, szoba, kamara, előszoba, göré és mellékhelyiségek. 2856

**49 hold**  
szlováti prima föld bérbeadó. Értekezni Vendég u. 49. 2837

## Üzletek

Hatvan ucca 6. szám alatti bérházban kiadó bolti helyiség, kétszobás, négy- és ötszobás lakás azonnalra. — Kétszobás és háromszobás novemberre. Értekezni ugyanott, a hitközség hivatalában, József királyi herceg u. 26. és telefonon 31-72. 1755

**Fűszerüzletnek**  
megfelelő helyiséget, lehetőleg külsőségen. Ajánlatokat szatócsligéig kiadókba. 1694

**"Korona"**  
vendéglő éttermeivel együtt kiadó. Értekezni Kut 110. Nyomtató 16. 1756

**Üzlethelyiség**  
(jelenleg italmérés) Csapó ucca 10. sz. alatt kiadó november 1-re. Értekezni az udvari lakásban. A/10

**Tolnai-féle**  
üzlethelyiség (Piac 49.) azonnal kiadó. Értekezni Magyar Általános Hitelbanknál. 1718

**Üzlethelyiség**  
a Fő uccán, nagyon szép, tágas helyiség, esetleg kettősztva is kiadó. Piac ucca 73. 1703

**Üzlethelyiség**  
(jelenleg italmérés) kiadó november 1-ére Csapó ucca 10. szám alatt. Értekezni az udvarban. 152

**Püspöki**  
palotában, Révészter 2. sz. alatt üzlethelyiségek nov. 1-re kiadók. Értekezni g. gondnoknál, Kálvin-tér 17. 1731

**Fél üzletrész**  
kiadó. Pintér szobó, Tisza-palota 18. 2900

**Üzlethelyiség**  
kirakattal kisebb és nagyobb Csapó 41. Értekezni Szent Anna 7. 2911

## Kiadó lakás

**Különbejáratu**  
butorozott szoba esetleg ellátással kiadó. Piac 61., keresztépület. 201

**Teljesen**  
különbejáratu csinosan butorozott szoba kiadó. Nagyon szép udvarban. Ehrenfeld Benő Péterfia u. 48. hátul az udvarban, keresztépület. 73

**Kiadó**  
két uccai szoba mellékhelyiségekkel november 1-re. Kassa ut 22. szám. 1748

**Két szoba,**  
előszoba, konyha, fürdőszobás lakás kiadó. Egymalom u. 4. 1649

**Magánházban**  
4 szobás, minden kényelemmel ellátott uri lakás nov. 1-re kiadó. Kossuth u. 73. 1747

**Kiadó**  
egy háromszobás modern lakás novemberre. Szent Anna 22. 2879

**Vár u.**  
11. sz. alatt négyszobás lakás november 1-re kiadó. Értekezni g. gondnoknál, Kálvin-tér 17. 1731

**Kiadó**  
egy szoba, konyha, előszoba, speiz. Postakert, Gyár ucca 6-b. 253

**Kálvin-tér 10.**  
sz. ház egész udvarral október 1-re kiadó. Értekezni g. gondnoknál, Kálvin-tér 17. 1731

**Kiadó**  
csinos uccai szoba, konyha, udvari szoba, konyha. Nyugati 34. sz. 2921

**Bem József u.**  
6. sz. alatt egy uccai kétszobás lakás, mellékhelyiségekkel október 1-re kiadó. Értekezni g. gondnoknál, Kálvin-tér 17. 1731

**Különbejáratu**  
szoba és kis szoba ellátással is kiadó. Püspöki palota, I. em. 38. 2722

**Hatvan u.**  
42. sz. alatt egy négy szoba és mellékhelyiségekből álló lakás október 1-re, ugyanitt egy kétszobás lakás november 1-re kiadó. Értekezni g. gondnoknál, Kálvin-tér 17. sz. 1731

**Légtűtéses**  
butorozott különbejáratu szoba ellátással is kiadó. Iparkamara III. em. 5. Tárgyalni 2-4 óra között. 1625

**Kiadó**  
szoba, konyha, speiz modernül átalakítva, tiszta, parkirozott udvarban. Simonffy 33. 204

**Erkélyes**  
elegánsan butorozott szoba olcsón kiadó. Dr. Brüllnél, Piac ucca 26. 556

**Különbejáratu**  
uccai szobában (fürdőszoba) 1-2 d'ák (leány) uri ellátást nyer özv. Kanczelné, József kir. herceg u. 36. 1734

**Háromszobás**  
uccai modern lakás központi fűtéssel kiadó. Simonffy ucca 7. 1677

**Különbejáratu**  
jól butorozott szoba kiadó, esetleg ellátással is. Széchenyi ucca 15. emelet. 1728

**Különbejáratu**  
kényelmesen berendezett szoba egy-két személy részére kiadó. Piac ucca 58. I. em. 17. 1113

**Püspöki palotában**  
2, 3, 4 és 5 szobás lakások nov. 1-re kiadók. Értekezni g. gondnoknál, Kálvin-tér 17. 1731

**Kiadó**  
vágóhid mellett 3 szobás villalakás, 4 hold földdel, melyben 2 hold teljes természetben lévő szőlő, 2 hold szántó. Értekezni Gazdák Bankjában. 2884

**Két**  
kis szoba, konyha, speiz azonnal kiadó. Domb u. 20. szám. 1740

**Kiadó**  
telepi házakban több egyszobás lakás. Értekezni: Gazdák Bankjában, Kossuth ucca. 2883

**Kiadó**  
november elsejére háromszobás modern udvari és egy kétszobás lakás fürdőszobával. Vár ucca 8. 2882

**Háromszobás,**  
fürdőszobás lakás mellékhelyiségekkel külön udvarral kiadó. Zöldfa u. 14. 2874

**Szép**  
saroküzlethelyiség olcsón kiadó. Simonffy u. 59. 2875

**Uccai**  
3 szobás lakás fürdőszobával kiadó, 1 darab használt ajtó eladó. Vigkedvű 54. 2862

**Butorozott**  
udvari külön szoba közép- vagy felsőiskolás tanuló részére kiadó. Kigyó ucca 42. 2866

**Kiadó**  
október 1-re szép egyszobás, konyhás lakás. Csonka ucca 18. szám. 2867

**Kiadó**  
novemberre 2 szobás uccai lakás házi vízvezetékkel. Lugosi 1. 2868

**Kiadó**  
butorozott szoba 1 vagy 2 személynek. Péterfia 42., emeleten. 2870

**Háromszobás**  
lakás féregmentes mellékhelyiségekkel november 1-re kiadó. Simonffy ucca 41. szám. 1724

**Kiadó**  
egy-kétszobás lakás villanyvilágítással, teljesen újra festve. — Külsővásártér 9. Értekezni: Papp Lászlónál, Ferenc József ut 16. 2161

**Piac 10.**  
háromszobások, Bethlen 23. sz. háromszobás fürdőszobás, — Vargakerthben előnyös kétszobások. 185

**Ház**  
5 szobás modern lakással, kerttel, házmesterlakással kiadó novemberre. Tisztviselőtelep, — Bornemissza u. 6. 2224

**Háromszobás**  
fürdőszobás komplett urilakás olcsón kiadó novemberre, Simonffy ucca 40. 162

**Kiadó**  
modern hat- és négyoszobás uccai urilakás teljes komforttal. Ferenc József ut 16., Alföldi palota. 2161

**Háromszobás,**  
fürdőszobás, kétszobás, konyhás udvari lakás, valamint borpince Piac ucca 56. alatt kiadó. 2751

**Ház**  
5 szobás lakással, kerttel, házmesterlakással kiadó novemberre. Tisztviselőtelep, Bornemissza 6. 2834

**Irodának,**  
rendelőnek alkalmas 3 szobás, fürdőszobás, valamint kétféle lakás és műhelyhelyiség — azonnal kiadó Piac ucca 56. alatt. 2878

**Egy szoba,**  
konyha, speiz kiadó parkirozott udvarban. Csokonai ucca 17. sz. 1715

**Két**  
szoba, előszobás, modern emeleti garzonlakás kiadó. Maróthy György u. 5. 2751

**Kiadó**  
egy udvarra nyíló szoba magános nyugdíjasnak azonnalra is. Rothermere u. 14. sz. 1723

**Porszívó**  
eisóruhu, jutányos áron eladó. Megtekinthető: Nagy Mihály divatárúház, Piac u. 67. 2913

**Zongora**  
olcsón bérbe kiadó. Megtekinthető Tumbásznál, Máv Kolónia. 2891

**Kiadó**  
parkettás uccai butorozott szoba 1 vagy 2 személyre, esetleg ellátással. Csapó u. 19., emeleten, 2. ajtó. 2904

**Kiadó**  
3 szobás lakás külön udvarban. Nemzetőr ucca 1. Értekezni lehet dr. Széll, Csapó ucca 19. sz. 2905

**Kiadó**  
udvari lakás november hó 1-re kiadó. Cegléd u. 8. sz. 2885

**Kiadó**  
modern 4 szobás szép tiszta parkettes lakás. Csapó 59. 2881

**Kétszobás**  
kertlakás októberre Komlóssy ut 37. alatt kiadó. 2879

**Kiadó**  
2 szoba, előszoba, fürdőszoba gyümölcsös kerttel november 1-re. Széchenyi ut 36. sz. 2857

**Kétszobás**  
udvari lakás mellékhelyiségekkel (bentklozzettel) csendes udvarban kiadó gázfűzővel ellátva. Szent Anna 34. 2750

**Két**  
szoba, fürdőszobás garzonlakás kiadó. Rákóczi u. 10. A-1

## Lakást keresők

**Banktisztviselő**  
keres légfűtéses butorozott szobát fürdőszobahasználattal szeptember 15-re „Allandó” jelíggel.  
1711

## Pénz

**Kényszerkölcsönkötvényt**  
legmagasabb napi árrban veszi:  
Balázs Bankiroda, Piac 89. 1616

## Eladás

**Chrysler-autó,**  
csukott, 6 hengeres, teljesen jókarban, első tulajdonostól eladó. Kossuth u. 73. 1746

**Egy**  
fűszerüzletberendezés jókarban levő jutányos áron eladó. Mester uca 46. 1697

**Az Ipari Vásár**  
tartama alatt igen olcsón lehet vásárolni Jánossy és Mentze O. üzletében. 1741

**Mazsola**  
egy kiló 140 fillér, Deutsch Albert és Fia üzleteiben. 178

**„Néró”**  
kályha, alig használt, eladó. —  
Batthyány 3. 1743

**Ódon és új**  
tankönyvek legnagyobb raktára. Iskolaszerek olcsó beszerzési helye Aczél antiquárius, Széchenyi uca 2. 1699

**Komplett**  
fehér hálósobabutor, garantált tisztaság, 120.— pengőért eladó. Arany János u. 63. 1745

**Singerendék,**  
vasablakok, tűzhelyek, tűzhelyrészek, dugattyúk, kanális rácsok legolcsóbban Fischer, Csapó 89. 3752

**Ötven**  
négyzet méter ócska bádorgató eladó. Faragó uca 16. 1739

**Antik**  
komót, szép szekrater, siffon, eladók. Veres uca 22. 2920

**Garderozszekrény,**  
hálók, konyhaszekrény, sifon, ágy olcsón eladók. Hatvan uca 21. 4591

**Ariel**  
500 kcm. motorkerékpár eladó, vagy 350-esért elcserélhető. —  
Magoss György-tér 11. 2876

**Géplakatos**  
számok, vasesztergapad, fűrőgép, gyalugép, elutazás miatt sürgősen eladó, Széchenyi uca 50. 1731

**12 személyes**  
ezüst evőeszköz tokban, kávészabrocsok, kézimunka ágyterítők. Bekötött „Magyar Lányok” eladó. Cim a kiadóban. A-1

**Ebédlő**  
és egyéb butorok elutazás miatt eladók. Vendég u. 2. 1735

**Egy**  
háló, szalongszék, konyhaberendezés eladó. Hajnal u. 21. 2910

**Egy**  
új hálósobaberendezés eladó. Széchenyi u. 34. bal 5. ajtó. 1713

**Eladó**  
egy közel ellős, jó fejstehén, nagy vágóért elcserélendő. Veres uca 10. szám. 2903

**Atmeneti**  
kabát használt, férfiruhák eladók Hatvan uca 2. I. Dölle. 1710

**Olcsó tűzifa.**  
Nyári főzésre igen alkalmas tűzifa, amíg a készlet tart, mászánként 2 P 80 fillérért ismét kapható. Olcsó áron kapható kőris-, bükk-, tölgy-, gyertyán- és akácfa hasábban és felvágva Erdélyi tűzifa- és Szénkereskedésnél, Böszörményi ut 3. Telefon: 32-31. 2217k.

**Kerékpár,**  
kitűnő, azonnal eladó. Klein, Csokonai uca 31.

**Tajtékpipa**  
ébenfa szárral, ellenfántesont és borostyán szopókával, történelmi becsű, olcsón eladó. Cim a kiadóban. S

**Angol setter**  
fajtiszta pedigrés gyönyörű, 3 hónapos eladó. Cim Uránia pénztár. 193

**MAKULATURA**  
kisebb-nagyobb mennyiségben olcsón eladó. Nyomda, Piac u. 49. S

**National-kassza**  
gép kiváló állapotban eladó. —  
Tolnai, Piac 49. 1729

**Motorkerékpár**  
oldalkocsival, pótkerékkel 1000-es kevest használt kitűnő állapotban levő teljes felszereléssel és 500-as oldalkocsival teljesen üzemképes eladó. Cim a Debreceni Ujság kiadóhivatalában. A/5.

**Kaptafák**  
férfi, női használtak eladók. Tolnai, Piac 49. 1730

**Magyar**  
perzsa szőnyeg, 160x250. eladó. Kar u. 13. 2854

**Eladó**  
két szobát fűtő folyton égő kályha, esetleg fáért is eladó. Cim a kiadóban. 194

**Fajgalamb**  
helyszüke miatt eladó. Apaffy uca 20. 1900

**Teavaj**  
10 deka 24 fillér Sajtházban, Piac uca 17., Kovács vasúzet mellett. 243

**Eladó**  
szalongszék, üstház üsttel, villanyűszterek, cselédágy. Burgundia 9. 2855

**Különféle**  
angol szetter 13 hónapos, pedigrés és egy 8 hetes eladó. —  
Szabó cukrászda, Batthyányi u. 1. szám. 192

**Szépségcikkvásár!**  
Ha szép akar lenni, keresse fel Földes vegyész illatszereküzletét Vigmozi bejárat. 1727

**Használt**  
kétkerékű kézikocsi eladó. —  
Hatvan uca 47. 1717

**5 drb.**  
fazon vasablak 180x100 cm. jutányosan eladó. Eötvös uca 64. szám. 189

**Tengerigóré**  
egyezer m. m. csövesttengerinek, továbbá 4 hold tarló legelőnek eladó. Galamb u. 4. Vásárpénztárral szemben. 2861

**Vetőmag,**  
debreceni éghajlatra kitenyészített jó minőségű, bőtermő, fajtiszta bányai buza beszerezhető a II. számú gazdasági iskolánál. Kishegyesi ut 3., d. e. 9-12-ig. Ugyanott tenyészítésre való, nagytestű, hizékony magyar fajta kacsá kapható. 2877

**Pianínó**  
és hálósoba butor olcsón eladó. Csapó 16. 1725

## Vétel

**Használt**  
afrikot veszek. Hajnal uca 5., uccai lakás. 1750

**Megvételre**  
keresek zsidó gimnázium II. osztályú könyvet. Cim a kiadóban. 1061

**Kényszerkölcsönt,**  
hadikölcsönt, Nemzeti Bank részvényt, kék mákot megbízásból veszek. Miklós uca 13.

**Cserépkályhát,**  
jó állapotban levőt megvételre keresek. Cim az armegjelöléssel „Cserépkályha” jelíggel Debreceni Ujság kiadóhivatalába kérek. A-3

**Tíz**  
kilogramos puldmerleget, mák- és kávédarálót veszek. Kohn, Simonffy 18. 1757

**Óriási árat**  
fizetek aranyért, zálogcéduláért. Ékszerkészítés, javítása legolcsóbban Feldheim ékszerész és vésnöknel, Piac 75. 1678k

**Egy**  
jókarban levő fürdőkályha megvételre kerestetik Simonffy u. 13. házfűtőgyel. 1732

**Buzaaljat,**  
repcealjat és köles keveréket bármilyen mennyiségben veszek. Apaffy uca 20. 656

**Biciklit**  
jókarban levőt keresek megvételre készpénzért Árpádtér 26. Fűszerüzlet. 195

**Kerékpárt,**  
háromnegyedeset, jó karban levőt vennék. Ajánlatot „Kerékpár” jelíggel a kiadóba kérek. 2908

**Keresek**  
jókarban levő könnyű homokfutót kocsit, talyigát, löszerszámot, Kossuth 29. 1722

## Rádió

**Rádiókészüléket,**  
alkatrészeket vesznék, cserélünk. Borka, Biró, Kossuth u. 8. 2899

## Oktatás

**Német**  
nyelvtan és társalgásban iskolás gyermekek részére minden korban tanít Komann Beáta, Széchenyi uca 34. 1712

**Németül**  
tanít azonnali konversatioval. —  
Kossuth u. 30. 2863

**Gyermektanítást**  
vállal érettségizett tanító német és zongora oktatással uri családnál. Vidékre is megy. Cim a kiadóban. 1719

**Gyakorlott**  
pedagógusnő ellátásért vállal házitánítást. Magántanulókat is előkészít. Németül beszél. Ajánlatokat kérem „Pedagógus” jelíggel a kiadóba. 2892

**Iparművésznövevényeket**  
külön- és csoportokra elvállal Biró Erzsébet, Kossuth 22. sz. 1364

**Zongorázni**  
tanítok akadémiai módszerrel. Ujkert, Lehel uca 45. 245

**Zongora**  
és angol órákat adok jutányosan Piac uca 38., földszint. 180

## Ellátás

**Tanárnő**  
diákányt, fiut, teljes ellátásra vállal. Piac 49., II. folyosó végén. 1751

**Kóser**  
(házi) ebédkoszt 20 P havonta kihordásra is. József kir. h. u. 61. 180

**Középiszkolás**  
vagy egyetemi hallgatónő izr. uricsaládnál lakást, teljes ellátást kap. Zongorahasználat. —  
Cim a kiadóban. 1753

**1-2 fiu-**  
vagy leány-gyermekek elfogad teljes ellátásra kóser koszt mellett Glükk Sándorné, Arany János u. 17. 173

**Urinő**  
1-2 középiszkolás tanulókat ellátásra elvállal. Piac u. 61., földszint, keresztépület. 202

**Diákok**  
keresztény uri családnál teljes ellátást nyerne. Csapó uca 19. udvarban jobbra. A-3

**Középiszkolás**  
leányokat teljes ellátásra elvállalok iskolák közelében. Hajnal uccai bérház B-10. a. 1754

**Középiszkolás**  
leányokat teljes ellátást ad uri család méltányos díjazásért. —  
Zongora van, Hatvan u. 64. sz. uccai lakás. 145

**Két**  
diákányt díszítvált otthon teljes ellátással Zongora, német, francia, angol társalgás, rituális konyha. Csakis legjobb családoktól kérek ajánlatot a kiadóba „Uri környezet”-nek. 1749

**Uricsalád**  
teljes ellátásra, esetleg külön-szobával elfogad diákokat vagy diákányt. Piac u. 77., II. em. 8., keresztépület. 171

**Két diákány**  
teljes ellátásra felvételek. Zongorahasználat. Péterfia 31. keresztépület. 1737

**Diákoknak**  
45 P teljes ellátás tanári oktatóval lakáson, Rákóczi uca. —  
Szünetben érdeklődni: Misky, Baross uca 11. 2703

**1-ső vagy 2-ik**  
polgárista vagy gimnázista szerény igényű leánykát vagy fiut teljes ellátással elfogadok. Piac uca 34. sz. földszint. 200

**Izletes**  
kóser, esetleg bármilyen diétán ebédkosztot ad Glükk Sándorné, Arany János u. 17. 172

**Izr.**  
diákokat vagy diákányt elfogad korrepetálással uri család. Vörösmarty uca 16. 203

**Iskolás**  
leányokat teljes ellátásra elfogadok zongora-, fürdőszobahasználattal. Szappanos 7. 2918

**Izr. uricsalád**  
3-4 fiatal diákok teljes ellátására elfogad özv. Heiszné, Reial-Iskola u. 6. 193

**Középiszkolás**  
uri leánykát vagy fiut — esetleg kettőt — teljes ellátásra külön szobába, zongora-, fürdőszobahasználattal elfogadok. —  
Cim a kiadóban. 2873

**Főiskolai**  
hallgatókat középiszkolásokat előrangú penzióra elfogad uri család. Cim a kiadóban. 1721

**Középiszkolás**  
urilánykát fürdőszoba-, zongorahasználattal, iskolához közel, elvállalok. Attila tér 5. 2871

**Teljes**  
ellátásra elfogad uriaszony 1-2 diákok, diákányt vagy testvérpárt jutányos ártért egyetemhez közel. Leveleket „Orthon” jelíggel a kiadóba kérek. 1521

**Házikoszt**  
kihordásra állandóan kapható, ugyanott diákok oktatással teljes ellátást nyerhetnek, jutányosan. Meszena 2. 214

**Középiszkolai**  
tanulókat teljes ellátásra vállalok. P. Abraham, Szent Anna 48. 2835

## Fényképezés

**A Jamboreen**  
készült felvételével vegyen részt az amatőr fényképpályázaton. Bővebbet Berzéki fotobörze, Ferenc József ut 38., vagy Foto fényképezési szaküzlet, Ferenc József ut 16.

## Különféle

**Gyermekek!**  
Ingyen lehet a strandot megnézni Jánossy és Mentze O. kirakataiban. 1742

**Pauló**  
vésnők és bélyegzőkészítő üzlete Szent Anna uca 10. alatt. 3855k

**Kocsik**  
minden alakban, javítások Riesz Henrik kocsigyár Debrecen, Hatvan uca. 1427

**Hölgyfodrászatban**  
Piac uca 50 alatt vas- és vizondolálás 50 fillér, hajvágás 30 és 40 fillér, hajmosás 40 fillér manikűr 30 fillér. Modelleknek díjtalan kiszolgálás. 868

**Ékszer, óra javítások,**  
arany, zálogjegyek vétele, zálogházból kiváltott ékszerkesztés. Fogel ékszerész, Szent Anna u. 2.

**Angol**  
és francia perfekt fiatal varró nő házakhoz ajánlkozok olcsó napi-díjért. Vidékre is elmegyek. —  
Cim: özv. Hegedüs Imréné, Kut uca 138. sz. 2397

**Épület**  
üvegezést, gitttelést és képkerekezést olcsón és szakemberrel készítek. Tanulót felvesz Tóth Gyula Bocskay-tér 2. Telefon 32-87. 188

**Teherautófuvarozatók**  
figyelmébe!  
Élősertést Budapestre, vágott baromfit, tojást, tejterméket, átköltözteseket az ország bármely részére gyors-teherautóval előnyös áron eszközölünk. Magyar Teherautófuvarozók Országos Központi Szövetkezete, Piac 18. 2789

**Poloskairtat**  
cyángázzal és lakások vizsgálatát felelősséggel vállalom. Poloska- és patkányszer kapható. Kossuth uca 47. Nánássy.

**Női kalapok**  
átalakítása modellek után 98 fill. Új modellek már 2.50-tól. Aszódy Erzsébet, Vig-mozi bejárat, volt Biró-helyiség. 2210

**Pékségemhez**  
társat csakis szakmabelit keresek Debrecenben. Cim a kiadóban. 1720

**A kiadásért felelős:** Thury Levente.

Laptulajdonos a Debreceni Független Ujság vállalat.  
Nyomatott: Nagy Károly és Társai körforgóipén, Debrecen, Ferenc József ut 49.